

ROBERT LEESON

ÚJRA A KINCSES SZIGETEN

ROBERT LEESON

ÚJRA A KINCSES SZIGETEN

REGÉNY

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

ROBERT LEESON

SILVER'S REVENGE

William Collins Sons and Co Ltd, England, 1978

© Robert Leeson, 1978

Fordította

F. NAGY PIROSKA

BENKÓ SÁNDOR

rajzaival

© F. Nagy Piroška, 1986

Hungarian translation

ELŐSZÓ

„Mindnyájunknak hatalmas rész jutott a kincsből, és ki-ki saját természetének megfelelően használta föl... okosan vagy ostobán... Az ezüstrúd és a fegyverek még mindig ott hevernek...”

Jim Hawkins írta ezeket a sorokat, amikor a derék *Hispaniola* fedélzetén – ama emlékezetes, kétségbeejtő

napok után – végre visszatértek a kincses szigetről.

De mi történt azután?

Vajon Trelawney lovag és dr. Livesey a könyvtár kandallója mellett töltöttekbe öreg napjaikat, miközben Ben Gunn a kastélypark kapuját őrizte? És Jim Hawkins? Pocakot eresztett, tekintélyes férfiúként állt-e a Benbow Admirális söntéspultja mögött? Gray kapitány fess egyenruhában rötta a kereskedelmi hajója fedélzetét? Vajon Hosszú John Silver békésen éldegélt valahol a Karib-tengeri partokon fekete bőri hitvesével?

Most végre pontot tehetünk a híres történet végére – hála azoknak a félig elmázolódott papírlapoknak, amelyek egy rumoshordóban vetődtek partra a nyugati tengerek felől. Ezekből megtudhatjuk, hogy a *Hispaniola* – tizenöt esztendővel azután, hogy először tette meg az utat a kincses szigetre – ismét vitorlát bontott,.

Robert Leeson megírta a kincses sziget jókedvű folytatását, s miközben szeretetteljes hódolattal adózik Stevensonnak, alaposabban a körmére néz *minden* kalóznak, aki csak felszállt a *Hispaniola* fedélzetére.

Frednek ajánlom, aki nagyon jól ismeri a szigetet.

Kincses sziget, 17.. szeptember 10.

Dr. Livesey, Hawkins úr, Gray kapitány és a többiek kérésére írom le megérkezésünk körülményeit. Azt mondják, az emberek élvezni fogják, és okulnak is belőle, ha majd egyszer visszakerülünk valahogyan a jó öreg Angliába.

Trelawney lovagnak nem volt semmi hozzáfűznivalója a dologhoz. Míóta partot értünk, nemigen szólt azonkívül, hogy bocsánatot kért, amiért kis híján megölt. Nem tesz semmit, feleltem néki. Ha megtette volna, sem vehetném

zokon, túlzás volna hát felhánytorgatni neki, hogy kudarcot vallott.

Mr. Argentnek (én már csak ezen a néven ismerem a legjobban) több is nyomhatja a lelkiismeretét – ha van neki egyáltalán. Csak az ezüstkincs jár a fejében. Úgy szeretné megkaparintani, hogy közben ne kerüljön túl közel azokhoz ott fenn, a Messzelátó-hegyen... ez a bökkenő.

Ben Gunn boldogan vadássza a kecskéket a szigeten mindenfelé, kivéve az Északi-torkolatot. Arrafelé nem merészkedik. Az igazat megvallva, a többiek sem, és ezt meg is tudom érteni.

Csak én kószálok szabadon az egész szigeten.

Hogy ki vagyok én? Nos, a nevem Tom Carter, és...

I.

A SZÖKÉS

1. AZ ÖREG TEMETKEZÉSI VÁLLALKOZÓ

Az életem temetéssel kezdődött, és könnyen végződhetett volna ugyanott, nem nagy bánatára bárkinek, magamat is beleértve, ha nem fogja pártomat Oakleigh úr, az öreg temetkezési vállalkozó.

Aznap az északi járás ... városának menhelyére hívták. Egy szerencsétlen asszony halt meg (Isten nyugosztalja) szülésben. Az apát (a Sátán vegye kezelésbe a lelkét) sehol sem találták. Úgy tűnt, már a gyermekben sincs élet. Csoda-e? Az élettel nem lehet alkudozni. Így aztán elhívták Oakleigh urat, hogy vegyen mértéket a koporsóhoz. Igaz, egy ilyen szegény asszonynak csak deszkakoporsó jár, a mester azonban megbecsülte a munkáját.

Amikor megtalálta az egyik melléképületben a lócán

heverő asszonyt, egy pillanatra leemelte a melléről és félretette a kisbabát, hogy rendbe szedje kissé a nő testét borító rongyokat.

Akkor fedezte fel nagy örömmel – nem ám meglepetéssel, mert hiszen egy temetkezési vállalkozót aligha lehet meglepni –, hogy a gyermek nem halt meg.

Az életem tehát egy véletlenül múltott. Ezért aztán korai gyermekéveimet (és a továbbiakat is) nem egy dobozban, a föld alatt, hanem Oakleigh úr házában töltöttem: együtt nevelkedtem Tillyvel, az unokájával. Egyformán gondoskodott rólunk, ámbár nem kezelt bennünket egyformán, mert a fia, az ifjú Oakleigh, éppolyan irigy és hitvány ember volt, amennyire nyíltszívű és jóságos az apja. Erről később lesz még szó.

Így aztán hamar megtanultam, mihez tartsam magam az életben. Olyan játszma ez, ahol a szerencse nagyon is forgandó. Nyersz vagy vesztesz, végül a kártyákat és a pénzt lesöpri az asztról a Halál, és az ember elindulhat ama hosszú útra, ahogy az a Szentírásban áll.

Attól kezdve, hogy járni tudtam, állandóan a műhelyben tartózkodtam. Itt szakadatlanul fűrészelték, kalapáltak, csiszoltak, szögeltek és kopácsoltak, de bármilyen vesződéses munka folyt is a műhelyben, nekem a csodák birodalma volt. Mihelyt akkora lettem, hogy – kezemben a nagy korsóval – letotyoghattam a Fox és Grapeshez vezető úton, rám bízta a sör felhordását, mert enélkül egyetlen mesterember sem tudott dolgozni.

Nem mintha Oakleigh úr és segédei iszákosak lettek volna. Dehogy! Ők csak a megfelelő időben és alkalommal ittak, és mindig betartották a szabályokat. Sokféle szabályt ismertek, alkalom pedig jóformán mindig adódott. Ha valaki eltalálta a hüvelykujját a fakalapáccsal, és ezért a Teremtőt szidta (hisz ő irányítja még a kezünk mozdulatát is), John, a

legidősebb segéd vésőjével nyomban ráütött néhányat a tartóvasra. Akkor mindenki abbahagyta a munkát, és megszavazták, milyen büntetés jár a szitkozódásért: hat penny vagy egy shilling, attól függően, milyen erős volt a káromkodás, és mennyire voltak szomjasak. A bünt pedig azonnal le kellett vezetelni, különben elkövetőjében túl sok keserűség halmozódott volna fel. A hat pennyvel vagy a shillinggel már indultam is Fox és Grapeshez, s mihelyt a habzó sörrel visszatértem, a kedélyek egy pillanat alatt szépen lecsillapodtak.

Ha ketten összeszólalkoztak, az egyik csak odavágott a tartóvasra, máris megalakult az esküdszék, tisztázták a nézeteltérés vagy a sérelem okát, meghozták az ítéletet, beszédtek a bírságot, és Tom már mehetett is a korsóval. Csak kis Tomnak hívtak, minthogy az is voltam, és ezt a nevet nem is nőttem ki soha.

Szép sorjában megünnepelték a születésnapokat, a szentek ünnepeit, a bérfizetések napját, és a szertartás mindig ugyanaz volt. Így ment ez mindig, és bizony senki sem szállt a sírba anélkül, hogy búcsút ne vettek volna tőle. Puffant a fakalapács, sikoltott a véső, nyikorgott a fűrész, miközben körbejárt a korsó. És amikor elérkezett a munka dandárja, Oakleigh úr csak megköszöri a torkát, rázendített, a többiek meg terceltek hozzá:

Mind, aki csak e földön él...

Mikor aztán már jó ütemben haladt a munka, John kezdte rá:

*Nem leszek többé szűz leány,
csak ha narancs nő az almafán.*

És közben folyt a szó a különböző fafajtákról,
szerszámokról, a régi és az új módiról, de leginkább az életről
és a halálról, amiről mindent tudtak, amit csak tudni lehetett
És amikor az utolsó réteg mázt is fölkenték a rézfogantyús,
gazdagon fényezett, selyembélésű koporsóra, Oakleigh úr
rátette a kezét, és így szavalt:

*Jogar, palást lehull ma, lásd,
s a porban egyenlő lesz a
korona, ásó és kasza.*

Mert ez a dolgok rendje, tette hozzá. Pedig az emberek
még a halálban sem voltak egyenlők. Voltak, akik fenyőfából
ácsolt koporsóban keltek útra, mások a legdrágább
mahagóniban. De ami a bánatot illeti, az egyformán sújtott
mindenkit. „Temesd a gazdagot fényes szertartással, mert
megfizetett érte. Temesd a szegényt méltósággal, mert
embernek született” – szokta mondogatni Oakleigh úr. Egy-
egy koldus temetésén megesett, hogy a sírásókon kívül csak
hárman voltunk jelen: Oakleigh úr, a szegény káplán; akit ő
fizetett, és jómagam. Ott álltunk, akár perzselt a nap, szitált
az eső, fúj a szél, vagy esett a hó, mindaddig, míg a
koporsóra rá nem húzták a földet. Aztán, mivel még nagyon
kicsi voltam, az öreg vállalkozó a vállára ültetett, úgy vitt
haza, de arra nagyon ügyelt, hogy a kapuban letegyen,
nehogy az ifjú Oakleigh meglásson bennünket.

Ahogy nőttem, munkát is talált a számomra. Nekem
kellett megjegyeznem a gyászolók névét a bridgwater-i hírlap
számára, én nyitottam ki a hintók ajtaját, rendbe tettem a
virágfüzéreket, melyeket a szél lefújta a sírokról, és ha a
rokonság gazdagon fizetett, feketébe öltözve én játszottam a
gyászhuszár szerepét. És később, a halotti toron vékonyka
hangomon elénekelttem egy szomorú éneket. Ezért aztán

kapva kaptak rajtam: árva létemre oly megható látványt nyújtottam, hogy sorra csókoltak az alkalomhoz illően feketébe öltözött hölgyek. Némelyek ehhez méltó illedelmességgel csak összecücsörített ajkukat érintették az arcomhoz, de voltak, akik kitátott szájjal közeledtek felém, mintha valami húsos lepény volnék. Minden csókot szívesen fogadtam, akárcsak az ennivalót, durvát a szegényes, pompását a gazdag temetés után. Kedvemre való volt a finom bor és az ízletes hús, de szerettem az erős sört is, a hozzá való közönséges harapnivalóval.

Így értem el a tizenharmadik életévemet, és bár írni-olvasni nem tudtam, és mindössze egyetlen öltözékem volt (fekete gyászhuszárjelmezemét a hozzá való fodros, fehér inggel minden egyes temetés után gondosan eltették), valóságos ingyencént tudtam élvezni a jó bort és a finom ételeket, szenvedélyemmé vált a csók, és az életről-halálról kialakult filozófiámat egy nálam kétszer-háromszor idősebb ember is megirigyelhette volna.

Egy ilyen teremtés némi rosszindulatú figyelmet is bízvást felkelthetett maga iránt. Egyetlen ellenségem volt kezdettől fogva: az ifjú Oakleigh, Tilly apja. Nem mintha sokat törődtem volna vele, hiszen az öreg Oakleigh úr pártfogása alatt álltam. Azt tervezte, hogy tizennégy éves koromban beálllok hozzá inasnak.

Lassanként taníthatni is kezdett minden tudományára, ami még kevésbé tetszett az ifjabbik Oakleigh-nak. És egy napon leáldozott a szerencsecsillagom. Az öreg vállalkozó meghalt. Fényes szertartással temették, mivel távolról sem volt szegény ember. De a vidék minden részéből összesereglett tömeg, csakúgy, mint a Vállalkozók Társaságának ünnepélyes öltözékű mesterei és segédei – akik a vállukon vitték a koporsót, tetején az öreg szerszámaival – csakugyan szomorúak voltak, amiért eltávozott közülünk.

De nálam senki sem volt szomorúbb. Annyit már tudtam az élet nevű játszmaról, hogy a lapjírás nagyon rosszra fordul.

2. VÉGZETES ÜTÉS

Oakleigh úr jól ismerte a fiát, ezért végakaratóban meghagyta, hogy engem vegyenek föl inasnak, és tanítsanak meg a mesterségre. Az ifjú Oakleigh-nak engedelmeskednie kellett, különben elveszítette volna a becsületét a maga és a vidék minden egyes műhelyében. De ameddig csak lehetett, halogatta a tanoncszerződés megírását, és ami kevésre megtanított is, csak kényszerűségből tette.

Az alatt a rövid idő alatt, amíg vele voltam, tulajdonképpen csak két dolgot tanultam meg: hogyan húzódjam félre a baj elől, és ha mégis bekövetkezik, hogyan térjek ki előle. Hol a tenyerével, hol az öklével, hol egy mérőléccel tanítgatott, de bármi más is megfelelt neki, ami éppen a keze ügyébe esett. Hamar megtanultam, hogy értelmetlen lenne az igazságérzetéhez folyamodnom, hiszen ilyesmivel nem dicsekedhetett. Inkább abban tökéletesítettem magam, hogy hangulatváltozásait az arcáról olvassam le, mint az időjárás alakulását az égen vonuló felhőkből. Ha az arca elsötétült, vagy a szeme között összefutottak a ráncok, mindig ugrásra kész lábaimban megfeszültek az izmok. Ilyenkor félrekapott fejjel lehajoltam, kecses tánclépésekkel igyekeztem kitérni előle, s eltalált vagy sem, mindenesetre ordítottam. A düh még inkább felbőszítette, s szinte kedvét lelte veszett üvöltésemben.

De olykor még a legmozgékonyabb láb sem bizonyult elég fürgének. Ha sikerült elcsípnie, addig ütött, amíg szusz volt bennem. Rémületemben csak halkan zokogtam, és mesterem, aki kedvét lelte keserves kiáltozásomban, addig

csépelte, amíg a karja el nem fáradt. Amikor egy hasonló ütlegetés után kiserkedt a vérem, a segédek panaszt tettek a céhmesternél. Az ifjú Oakleigh-t beidézték a bíróságra, hogy őt is meghallgassák. Szigorúan meghagyták neki, hogy csak akkor verhet meg, ha már felfogadott inasnak – ezt előírja minden tanoncszerződés. De akkor is csak „mértékkel” teheti, mondták, s azzal ők is meg az ifjú Oakleigh is elvonultak ebédelni.

Ezután mesterem egy darabig békén hagyott. Mintha látni sem akarna. Ami nekem ugyancsak kapóra jött, mert akkortájt sorsom kissé jobbra fordult, és jobbnak láttam, ha ő erről semmit sem tud.

Tilly, aki nagyjából egyidős volt velem, a nyáron hozzáfogott, hogy megtanítsa olvasni, ahogy azt ő a leányiskolában tanulta.

Mindössze két könyvünk volt. Az egyik, a *Zsuzsi kisasszony példatára*, ifjú hölgyeknek szolgált sok-sok jó tanáccsal. A másik, a börtönlajstrom egy rongyos példánya, az egyik segédé volt. Így aztán el voltunk látva jó tanácsokkal, hogy hogyan kell viselkedni, de fenyegetésekkel is, amennyiben megszegnénk az illem parancsait. Ámbár a lajstrom tanúsága szerint – amit jóval gyakrabban lapozgattunk, mint a *Példatárat* – még a jó modor sem menti meg minden esetben az embert a bitófától.

Békés délutánokon, vacsora előtt a műhely fölötti padlásra vezető lépcső aljában telepedtünk le, ahol a farakások jól elrejtettek bennünket. Ott kuporogtunk a félhomályban, a betűk birodalmába merülten, amelyben hamar kiismertem magam, és nemsokára már felolvastunk egymásnak. Ha olykor belefáradtunk az olvasásba, csak ültünk ott egymást átkarolva, és arról beszélgettünk, mik szeretnénk lenni, ha felnövünk. Ő a polgármester hintáján látta magát mint elegáns hölgyet, én pedig vállalkozó voltam,

aki csupa gazdag és híres embert temet.

Az álmodozásba belefáradva aztán játszani kezdtünk, amolyan mutogatós és kitalálós játékot: feltartott ujjainkat inkább éreztük, semmint láttuk a homályban. Ezt követte a csiklandozós és csipkedős játék, míg kuncogásunk oda nem csalta a lépcsőhöz az öreg Johnt, aki ilyenkor ujjával megfenyegetett bennünket, de közben barátságosan ránk kacsintott.

Így hát jól ment dolgom, az apától kissé elhanyagolva, de a lányától annál inkább elkényeztetve. A temetéseken kezembe csúsztatott pennyket és négy pennyket az anyámtól rám maradt egyetlen selyemzsebkendőmbe rejtettem, s a sok-sok aprópénzt idővel az egyik segéd egy aranyra váltotta be nekem. Ilyenformán oly jól ment a sorom, hogy tudnom kellett volna, ez nem mehet így sokáig.

Tilly és én egyre jobban nekibátorodtunk. Aznap szinte hőség volt, amikor a temetés után – melyre mindenki kivonult a műhelyből – bársonyruhában, fodros, fehér ingben hazatértem: enyhe szédülés környékezett a szertartás után bekortyolt finom madeira bor illatától.

Ott találtam Tillyt, aki a hőségtől kedvetlenül, unottan jött haza az iskolából. Bár nem volt nálunk olvasni való könyv, egyenesen a lépcsőhöz mentünk, és ott kényelmesen elhelyezkedtünk. Tilly gúnyosan fitymálta ünnepi öltözékemet, aztán meg akart csiklandozni, ezért kigombolta a kabátomat. A csiklandozásból birkózás lett, s ahogy arcunk egymáshoz tapadt, s a számon megéreztem verítéktől gyöngyöző ajkát, megcsókoltam. Egymást átölelve viaskodtunk, kacagásunk fölverte a forgácstól és politúrtól illatozó öreg épület csöndjét. Mintha tegnap történt volna, ma is úgy emlékszem a mennyei boldogságnak ezekre a pillanataira.

Jó leosztás után rossz jön. Valaki megragadott az

övemnél fogva, fölemelt a levegőbe, majd durván lehajított a műhely padlójára. Éppen csak megpillantottam az ifjú Oakleigh-t meg a többi segédet.

Föltápaszkodtam a poros padlóról, s miközben ingemet megpróbáltam visszagyömöszölni a nadrágomba, ostobán azt találtam mondani:

– Tilly kisasszony olvasni tanít engem.

– Nem arról van szó, hogy ő mire tanít téged, hanem arról, amire te tanítod őt – felelte az ifjú Oakleigh, miközben a padhoz irányított. Aztán a segédekhez fordult, és higgadt hangon bejelentette: – Most „mértékkal” fogom verni mindaddig, míg a vérét nem látom. Ti pedig egytől egyig menjetek ki innen!

Odaszíjazott a fűrészbakhoz, a szerszámosládából kötelet vett elő, aztán nekem esett. Először csak az fáj, hogy a drága fekete ruhám foszlányokra rongyolódott, aztán következett a fodros ingem, s csak legvégül szenvedtem el becses bőröm s az alatta levő húsom megcsúfolását.

Mindezt talán elviseltem volna, még a hátsófelem lecsorgó vérét is, de a kötél vége hirtelen a szemembe csapott, s a metsző fájdalom úgy hasított belém, hogy már-már azt hittem, megvakulok. Akkor egy fakalapács esett hadonászó kezem ügyébe: megragadtam a súlyos tárgyat, s egyetlen üvöltéssel elhajítottam hátra és fölfelé.

Miközben gazdám lehajolt, hogy folytassa a munkáját, a kalapács pontosan halántékon találta. Hallottam, amint a földre zuhan, és ekkor berontottak a többiek. John vette le rólam a szíjakat.

– Meg tudsz állni a lábodon?

– Igen.

Lehajolt, és a fülembe súgta:

– Menekülj, Tom!

– Meneküljek?

– Attól tartok, hogy megölted a gazdát. Fuss, fiam, ha kedves az életed!

3. A FEKETE KOCSIS

Futottam – ki a műhelyből, le a kertek alatti ösvényen, ki a mezőkre. Az öreg John futtomban terített a vállamra egy ócska vászonkabátot, olyasfélét, amilyent a matrózok viselnek. A térdemet verte, de jól elrejtette ronggyá vált ünneplőmet és véresre vert hátamat. Futás közben rúgtam le ezüstcsatos, drága cipőmet is. Azoknak ugyan nem esett bajuk, de szorították a lábamat. Többé úgyszemint megyek temetésre, ha csak tehetem, főleg nem a magaméra. Rövid életem során egyszer már csaknem eltemettek, ha tehetem, egyhamar nem kerülök hasonló helyzetbe.

Mire először eszembe jutott, merre is vegyem az utam, már két mérföldre jártam az Oakleigh-tanyától, és félúton voltam Bridgwater felé. Addigra teljesen besötétedett, és a mellettem elmaradó tanyák apró fényei úgy világoltak, mintha föld és menny közötti feketeségben pislogó csillagok. Szárazon porzott az út, de ahogy mind jobban erőt vett rajtam a fáradtság, csak botladoztam és támolyogtam a beléje vésődött mély keréknyomok között. Futásom csakhamar sétává szelídült, majd megálltam és hallgatóztam. A csend éppoly áthatolhatatlan volt, akár a sötétség. Ha üldöznek is, alaposan lemaradhattak mögöttem.

Lefordultam az útról, átvánszorogtam egy legelőn, és egy szénakazal tövében letelepedtem. A halálraítéltek álma mély: én is úgy aludtam, mint akire másnap az akasztófa vár, mint ahogy ebben egy percig sem kételkedtem. Nem mondom, reménykedtem, hogy egy kis időre egerutat nyerhetek. Tudtam, hogy rosszul áll a szénám, de üldözőim dolgát mégsem akartam megkönnyíteni.

Mihelyt pirkadni kezdett, fölébredtem. A hátam csupa tűz volt, üres gyomrom háborgott. De folytattam az utam, amilyen gyorsan csak bírta a lábam. Bridgwater az Exeterből Bristolba vezető kocsíút mentén feküdt: e két kikötővárosba a világ minden égtája felől összefutottak a hajók. Ha véletlenül nem akasztanak föl, majd az egyik kikötőből fognak deportálni. Inkább megelőzőm őket, és az első adandó alkalommal búcsút mondok a jó öreg Angliának. Bárhová vigyen is a hajó, okoskodtam, az emberek mindenütt meghalnak, koporsóra tehát mindenütt szükség van. Nem mintha én önálló koporsókészítő mester lennék, hét esztendeig még biztosan nem, de egy söprút vagy egy söröskorsót nyugodtan rám lehet bízni. Meg aztán igen ünnepélyes látványt nyújtok fekete öltönyben, vagy ha úgy adódik, szépen énekelek a szertartásokon.

Megszaporáztam a lépteimet, s éppen akkor érkeztem Bridgwater piacterére, amikor begördült a postakocsi. Nem vesztegettem az időt: mihelyt a kocsis lépésre fogta a lovakat, felpattantam melléjé. Ő egyetlen pillantást vetett mocskos, könnymarta arcomra, ócska vászonkabátomra, cafatokban lógó fekete harisnyámra, és már lökött is volna le, vissza az útra. De én megcsillogtattam az orra előtt becses fél guinea-met. Szemrebbenés nélkül vette el tőlem, azzal, hogy itt várjam egy óra múlva, akkor majd elvisz Bristolba. Meg akartam kérdezni, mennyit kapok vissza a fél guinea-ből, de úgy mordult rám, hogy arról nyomban az ifjú Oakleigh jutott az eszembe: ugrottam is le a kocsiról nyomban, és már annak is örültem, hogy a két lábamra estem.

Hogy töltssem az időt, kószáltam a városban, de ennél rosszabbat nem is tehettem volna. Hamarosan rájöttem, hogy figyelnek: egyszer sikerült a vállam fölött óvatosan hátrapillantani, s akkor megláttam a nyomomba szegődött két embert. Az egyik rám mutatott. Gyorsan balra fordultam, egy

kis utcába, és egy kapualjban elrejtőztem. Ők is befordultak, de nem vettek észre, hanem elszaladtak a rejtkehelyem mellett. Én nem vártam meg, amíg fölfedeznek, nyomban visszarohantam az útra, egyenesen a piactéri fogadóhoz. A postakocsi még nem állt indításra készen, így nem reménykedhettem, hogy majd a tetején levő csomagok között elbújhatok. Bemenekültem egy sarokba, és vártam. Üldözőim gyors léptekkel közeledtek, majd nem messze tőlem megálltak, és körbe-körbe meresztették a szemüket. Amilyen kicsire csak tudtam, összehúztam magam a sötétben, miközben az egyik bedugta a fejét a kocsmába, és sörért kiáltott. Amikor a csaposlegény kihozta a sört, hallottam, hogy az egyik üldözőm megkérdezi:

– Láttál-e egy fiút errefelé... olyan madárijesztő-formát, ócska kabátban, fekete harisnyában?

– Az imént ólálkodott egy ilyesféle a kocsi körül, várta az indulást Bristolba. Ki keresi?

– Az igazságszolgáltatás, fiam. Félig megölte a gazdáját, aztán megszökött. Hamarosan az akasztófán fog kapálózni, de egy kis szerencséivel még kiköthet Virginiában.

– Igazságszolgáltatás, na hiszen! – gúnyolódott a csaposlegény. – A jutalom jár az eszükben, azért akarják elkapni. Fejvadászok! Kárhozzak el, ha akasztófára juttatok egy gyereket!

Az egyik ekkor a csapos markába csúsztatott valamit. A legényt mintha kicserélték volna.

– Hálásan köszönöm, uram. Ami azt illeti, láttam, amint elindult a folyó irányában, arrafelé.

Ahogy a másik kettő elment, csak úgy a válla fölött odaszólt hozzám:

– Hé te, ott a sarokban! Most aztán futás! Tudom, hogy ott bujkálsz.

– Kifizettem a kocsit Bristolig – súgtam vissza.

– Csak egyszer tedd föl a lábad arra a kocsira, barátom, máris a bristoli börtönben kötsz ki, elhíheded! Fordulj vissza, és menj nyugatnak. Eszükbe sem fog jutni, hogy arra keressenek. Várj egy kicsit.

Beszaladt az ivóba, és amikor kijött, egy fél cipót nyomott a kezembe.

– Sok szerencsét!

– Miért segítesz, rajtam?

– Tudod, az lesz csak a szép világ, amikor minden mestert jól fejbe lehet kólintani. És most fuss!

Futottam. Egy óra múlva már a várostól nyugatra lapultam egy sövény alatt, s tömtem a hasamba a frissen sült cipót. Olyan éhes voltam, hogy tucatnyi harapással végeztem is vele. Amilyen bolond voltam. Majdnem egy hétbe telt, mire ismét ilyen jó falatot érezhettem a számban. De aznap délután, ahogy letértem az útról, és átvágtam a réteken, s a friss fű szelíden simogatta mezítelen lábamat, igazán jól éreztem magam. Éjszaka a szabadban aludtam, hiszen meleg volt, és temérdek csillag szikrázott az égen. Álmomban az öreg Oakleigh-t és a kis Tillyt láttam, de amikor már éppen átkaroltam, fölébredtem: belepett a hűvös harmat, karjaimat önmagam körül fontam össze, sajgó hátsebeimbe beleragadtak a rongyaim, Tillynek pedig híre-hamva sem volt. Amikor lábra álltam, forgott velem a világ.

A reggelimet egy répaföldön költöttem el; ami egy magamfajta, kényes ízlésű fiúnak ugyancsak megfeküdte a gyomrát. Miközben rágcsáltam a répát, eltöprengtem a sorsomon. Nemrégiben még inas (vagy csaknem az) voltam, zsebkendőmben egy fél guinea-vel, ajkamon gazdám lánya csókjával, s íme, most mezítlábas földönfutó vagyok, s hasam tele répával, s a legközelebbi esküdtbírótság a nyakamat szegheti. Gyorsan útnak indultam, nehogy erőt vegyen rajtam a sírhatnék.

Meg nem mondhatom, meddig jutottam el, de a nap állásából tudtam, hogy még mindig nyugatnak tartok. Elhaladtam néhány tanya mellett, de tisztos távolságban, nehogy a kutyák megszimatoljanak. Korgott a gyomrom, és szédelegtem az éhségtől, de csak az járt a fejemben, hogy minél messzebbre kerüljek a fejevadászoktól, akik nyilván azóta is üldöznek.

Egyik nap, úgy estefelé egy emelkedő aljához értem. A birkalegelőn áthaladva szalonkákban és pólingokban gazdag vidékre jutottam. Teremtett lelket sem láttam, és aznap éjjel egy félig romos kőkunyhóban aludtam. Másnap reggelre leszállt a köd, én pedig egy lépést sem mertem menni, hiszen sejtelmem sem volt, merre van kelet, nyugat, észak vagy dél. De egy újabb napig tartó fázás és éhezés csak kivert a kunyhóból, és hol tapogatózva, hol földhányásokon lépegetve próbáltam előrehaladni, és egyszer térdig gázoltam bele egy mocsárba.

De a szerencse mégsem hagyott el. Dél felé kitisztult a köd, ám láttam, hogy még mindig közel a kunyhó, egész nap körbe jártam. Tudtam, ki kell jutnom a mocsárból, különben itt pusztulok el. Délre és nyugatra újabb hangafüves, zombékos területek húzódtak. Keleten Bridgwater és a fejevadászok vártak rám. És északon, ha jól tudom, a tenger. Nem volt más választásom. Amilyen gyorsan csak tudtam, még világgossal elindultam a tenger felé: úgy-ahogy fölmelegített a nap, a sár vastagon rátapadt a lábamra, s a gyomrom hangosan korgott. Be nem gyógyult sebeimtől, a kimerültségtől és az éhségtől kivert a láz. Előfordult, hogy a szemhatáron kunyhót pillantottam meg, amely eltűnt, amikor futva indultam feléje, máskor ismerős alakokat láttam, az öreg Johnt és Tillyt, aki mosolyogva intett nekem, aztán elillant, s engem otthagyt kábultan, egyedül.

Alkonytájban, szinte félőrülten az éhségtől és a láztól,

egy kelet–nyugati irányban futó mellékútra leltem. Aznap, mintegy az utolsó értelmes cselekedetemként, a lenyugvó nap felé fordultam, aztán csak mentem, szememben az izzó sugarakkal, mígnem úgy éreztem, koponyámat színültig megtölti a vörös fény. Aztán, amikor már az utolsó fények is kihunytak az égen, csodás látomásom támadt.

Egy kocsi tűnt fel előttem az úton, hatalmas, aranyozott hintó, négy ágaskodó, fekete paripával. A bakon, ostorát a kezében lóbálva, egy hatalmas termetű kocsis ült, kék köpenyben és zsinóros csákóban.

A csákó alatt olyan fekete volt az arca, mint a lovak, amelyeket hajtott, vagy mint maga a Sötétség hercege. Rémülten rohantam át az úton, mint valami fejetlen csirke. A kocsitengely éppen csak súrolta a lapockacsontomat.

Összeestem, és a látomás eltűnt a szemem elől.

4. ÉLET A HALÁL UTÁN.

Amikor félig kinyitottam a szemem, egyenesen az ördög képe meredt rám. Ő tartott a karjában. Na, nekem már befellegzett, gondoltam. Most aztán elvisz, amiért megöltem az ifjú Oakleigh urat. De túl gyenge voltam, hogy kapálódzzak, különben is szelíden fogott. Nyugton maradtam hát, és vártam, mikor növeszt hatalmas szárnyakat, hogy magával hurcoljon. Amikor megszólalt, a hangja mély volt, mint az orgona, de nem értettem, mit beszél.

– Add föl a fiút, Daniel – szólalt meg egy roppant hűvös, kimért hang valahonnan fönről. Aha, tehát nem az ördög kapott el, csak valamelyik szolgálója. Jobban kinyitottam a szemem, és a háttérben megláttam egy kitért ajtajú hintó körvonalait. Egy arc kukucskált ki rajta, amennyire meg tudtam ítélni, okos és kedves arc, sötét szeme csak úgy csillogott a fehér paróka alatt. A paróka kissé

félrecsúszott, és kilátszott alóla a rövidre nyírt, őszes haj. Aha, gondoltam, ismét rám köszöntött a szerencse. Nem a pokolba lesz az út, hanem épp az ellenkező irányban.

Gábiel arkangyal, de lehet, hogy Szent Péter volt, besegített a kocsiba. Szent Dániel visszamászott a bakra, és a lovak közé csapott. Elindultunk, ámbár nem a levegőben, hanem az úton. Valóságos csoda volt ez. Vajon kocsit küldenek minden halandó lélekért, vagy talán én különleges esetnek számítok? A kocsi himbálózva ringatott bennünket, s eközben Fehér Paróka egészen közel hajolt hozzám, hogy minél alaposabban szemügyre vehessen. A sötétben alig láttam az arcát. De a kocsi párnázott volt, a rugózás elsőrendű, és én kényelmesen elhelyezkedtem benne. Aztán láttam, hogy egy tubákosszelencét nyújt felém. Megráztam a fejem, mire elmosolyodott.

– Vegyél csak. Látom, hogy éhes vagy. Ez nem tubák. Én nem élek vele. Egy igen ízletes sajt van benne. Itáliában készült. Vegyél hát, látom, hogy éhes vagy. – Bedugtam a fejem a dobozba, és megszaglásztam.

– Ó, parmezán! – mondtam. – Inkább főzéshez való. – Elvörösödtem a saját szemtelenségemen. Ő elnevette magát.

– Nahát, micsoda fickó! Egy rongyokba bújt ínyenc – s azzal a vállamra csapott. Mint a villám, hasított belém a fájdalom. Hátrahököltem. Ő megfordult, öklével megveregette a kocsi tetejét, mire megálltunk. Még gondolkodni sem jutott időm, Fehér Paróka máris lehúzta rólam a vászonkabátot, rámeredt a hátamra, még az ujjaival is megtapogatta.

– Nyugalom, fiú! Miféle gazember volt, aki ilyen csúnyán helybenhagyott?

Már-már válaszolni akartam, amikor valami azt súgta nekem, ez az ember mégsem lehet Gábiel vagy Szent Péter.

– Ne félj, fiam, nekem elmondhatod. A nevem Livesey,

dr. Livesey. Nemcsak orvos vagyok, hanem előljáró is. Csak a gazfickó nevét áruld el nekem, a többit bízd rám, én majd a megfelelő úton-módon kézre kerítem ökelmét.

Lassan a testtel, gondoltam. Egy arkangyalnak bízvást elmondhatom, hogy szökevény vagyok, aki megölte a mesterét, de nem mondhatom el egy előljárónak, még akkor sem, ha ilyen kedves ember, és a tubákosszelencéje tele van parmezánsajttal. Az ilyen pillanatokban a legjobb, ha hallgat az ember. Azt tettem hát, amit egyedül célra vezetőnek tartottam: lehunytam a szemem, félrecsúsztam ültömben, mintha elájultam volna. A doktor nem is vesztegetett több szót, ismét kopogott, és a kocsni újra megindult. Nem sokáig kellett színlelnem. A kocsni zötykölődése, a puha ülés, a lágyan simogató levegő hamarosan álomba ringatott.

Észre sem vettem, hogy a kocsni megállt, Daniel a karjába vett, csak arra ébredtem, hogy letett valahová. Egy nagy tűz melegét éreztem az arcomon. Tágas konyha padján feküdtem. A tűzhely mellett testes, zömök szakácsnő állt csípőre tett kézzel, fekete volt, akárcsak Daniel, valamint egy fiatal, inasruhát viselő, úgyszintén fekete bőrű fickó. Hallottam már efféle házokról, ahol Bristolban vásárolt vagy Jamaicából, illetve Barbadosról áthajózott szerecsenek szolgálnak, de eddig csak elvétve fordultam meg olyan előkelő helyeken, ahol ilyen drága szerzemények lettek volna. Ez az ember ugyancsak gazdag lehet! Ami azt illeti nem néztem volna ki dr. Liveseyből. Inkább amolyan izgőmozgó üzletember benyomását keltette bennem.

– Hogy hívnak? – kérdezte a szakácsnő.

„Ebből még baj nem lehet” – gondoltam.

– Tomnak.

– No, Tom, a lovag meghagyta, hogy etesselek meg, amíg Betsy keres valamit a hátadra. – Azzal a térdemre rakott egy fatálat, a kezembe nyomott egy kanalat, én meg

hozzáláttam. Az első falat zöldséges ürühús olyan forró volt, hogy elüvöltöttem volna magam, ha a szám nem lett volna tele. De az étvágyamat még a fájdalom sem vette el: gyorsan lenyeltem, s már küldtem is utána a következő falatot. Egykettőre végeztem az egész tállal.

Ő sem volt rest, már el is vette tőlem, s újból telerakta. Ezt már lassabban ettem, s az ízére is oda tudtam figyelni.

– Kakukkfű és majoránna – mondtam.

A térdét csapkodta nevetésben. Az inas is elvigyorodott.

– Hát te kukta vagy, Tom?

– Nem... – kezdtem, de idejében elhallgattam, még mielőtt a temetkezési vállalkozó kicsúszott volna a számon.

Mialatt ettem, valaki a hátam mögött belépett a konyhába, és egy puha, nedves ruhával gyorsan, mégis gyengéden leáztatta a hátamra ragadt rongyokat. Letettem a tálat, és a vállamon hátrasandítottam: éppen csak megpillantottam egy barna arcot a hozzátartozó pisze orral együtt, amikor két erős ujj megragadta az orromat, és visszakormányozta a fejemet a helyes irányba.

– Maradjon nyugton, Kíváncsi úr! – mondta egy lányhang. Így aztán békén tűrtem, hogy Betsy végezze a dolgát.

Végül valami kenőccsel bekente a sebeimet, és kiment. Egy perc múlva tiszta inget húzott rám.

– A lovag látni akar. Gyere!

Az inget sietve begyűrtem a nadrágomba, amely, bár mocskos volt, szerencsére egy darabban maradt, és indultam Betsy nyomában. Sudár lány volt, hosszú, fehér, derékban beráncolt ruhája csak úgy duzzadt és repkedett a csípője körül. Gyors, táncos léptekkel haladt, ügyet se vetett rá, vajon ott vagyok-e még mögötte. Levezetett egy gyékényszőnyeges folyosóra, aztán egy nyitott ajtón át belökött valahová. Nagy könyvtárszobában voltam, ahol a falakat körös-körül

könyvespolcok borították, s a polcok tetején mellszobrok gubbasztottak. Ahogy az ajtó bezárult mögöttem, a kandallótűz mellett megpillantottam dr. Liveseyt, a kezében pipával s a térdén a fehér parókával.

– Nos, lovag, íme, ifjú és ínyenc barátunk, jóllakva és megorvosolva. Jobban érzi magát, uram? – fordult hozzám.

Csak bólintottam, gondolván, jobb, ha nem szólok semmit, s közben körülpillantottam. A kandalló másik oldalán hatalmas termetű, legalább hat láb magas, arányosan széles, de úgy is mondhatnám, arányosan kövér férfi ült. Mintha hosszú utazásokból tért volna meg, enyhén lilás árnyalatú, vörösre cserzett arcát mély barázdák szántották végig, őszes haj kandikált ki parókája alól, s tüskés, fehér szemöldöke hirtelen haragú, lobbanékony emberre vallott. Lobbanékonyága egyik okozója egészen nyilvánvaló volt – balján a portóival teli pohár és dagadt, bepólyált lába, amely egy párnán nyugodott.

– Gyere ide! – parancsolt rám, én pedig sietve engedelmeskedtem. – Mi a neved?

– Tom Carter, uram.

– Honnan jöttél?

– Ööö

– Nos?

– Bridgwater környékéről, uram.

– Hm! – Úgy mordult fel, mintha azt mondtam volna, a világ végéről jöttem. Aztán közelebb intett magához.

– Valóban olyan ínyenc lennél?

– Csak tréfált a doktor, uram – feleltem tisztelettudóan. Elém tartotta a poharát.

– Hát erről mi a véleményed?

Megszagoltam a bort.

– Kiváló bor uram, és igen régi. – Aztán pillantásom a lábára siklott, és már ki is csúszott a számon: – Túl régi,

uram, hogy használjon az egészségének.

A lovag arca még vörösebbé vált. A kandalló túloldaláról horkantás hallatszott, majd a pipa fedelének csattanása.

– Csak nevéssen, Livesey, és máris vigye innen ezt a szemtelen csibészt.

– Bocsásson meg, uram – mondtam, s már hátráltam is az ajtó felé, amikor a doktor megállított.

– Megérdemelte, Trelawney. A fiú igazat mondott. Talán az utolsó gazdája is ilyesmiért verte meg ilyen kegyetlenül.

A lovag krákogott, morgott, de végül engedett, és a beszélgetés ismét kedélyesen folyt tovább.

– Nos, Tom Carter, vajon a sörhöz is olyan jól értesz-e, mint a portóihoz és a sajthoz?

– Bízom benne, uram – válaszoltam.

– És most munkát keresel?

Bólintottam. A lovag merőn nézett rám.

– Te fiú, nem valami szökött inas vagy te?

– Nem, uram – feleltem, s nem is jártam olyan messze az igazságtól, hiszen ha szökevény voltam is, de inas nem.

– Akkor jó. Egy ilyen ügyes fiú számára mindig akad munka. Van a közelben egy fogadó – a Benbow Admirális... ismered?

Már éppen válaszolni akartam, amikor egy esemény váratlan félbeszakította beszélgetésünket.

Kivágódott az ajtó, s egy ifjú hölgy rontott be rajta a szobába.

5. MEGJELENIK LADY ALICE

Mihelyt az ifjú hölgy beviharzott, a doktor a fejébe csapta – ferdén – a parókáját, és fölugrott.

– Lady Alice... micsoda öröm...

A hölgy azonban pillantásra sem méltatta; figyelmét kizárólag a lovagra összpontosította, aki ettől egyáltalán nem volt elragadtatva. Ellenkezőleg: arcán szájalmas vigyor jelent meg, s hatlábnyi termetét a lehető legkisebbre próbálta összehúzni.

– Alice...?

– Nem fogom túrni! – kiáltotta a nő.

A lovak szája tátva maradt. A doktor leült.

– Felháborító!

Én már távolabb álltam a kandallótól, mikor a nő belépett, s miután ő ügyet se vetett rám, zavartalanul szemügyre vehettem. Szemrevaló, karcsú teremtés volt, derekára simuló, hosszú, francia szabású fekete ruhája, a mély kivágásra boruló fekete csipke vállkendője mutatta, hogy elegáns, ifjú özvegy. Sok ilyet láttam azelőtt – ámbár azok szomorúak voltak, sohasem dühösek. Neki még a szeme is szikrázott. Vártam és figyeltem. Újabb kitörés fenyegetett.

– Alice, drága...

Nem folytathatta.

– Azt mondta, határozottan megígérte, hogy Betsyt az én személyes szolgálatomra rendeli! Most pedig kiderül, hogy mindenféle munkát vele végeztetnek, s persze nincs ott, amikor hívom!

– Mindenféle munkát?

– Igen! Valami kölyköt mosdat a konyhában, akít a doktor szedett fel az országúton!

Behúzódtam a sarokba, ahová nem ért el a gyertyák fénye.

– De, Alice, legyen belátó (hiú reménység, gondoltam), amikor olyan kevés ember van a háznál, szükség lehet mindenki munkájára! És azt se felejtse el – tette hozzá a lovak kicsit ingerülten –, hogy Betsyt magam vásároltam!

Lady Alice apró zsebkendő-t vett elő csipkekendője alól, és a szeméhez nyomta. A lovag arcán bosszúsan szaladtak össze a ráncok.

– Milyen jellemző önre, hogy a szememre veti a szegénységemet! Az én jó férjem nemrégén még... – Halk szipogás hallatszott a batisztkendő mögül, mire a doktor kinyújtott kézzel állt fel.

A zsebkendő lehanyatlott.

– Ha élne, nem kellene elviselnem ilyen... ilyen megaláztatást. – A nő elhallgatott, aztán így folytatta: – Egyébként Betsyt alkalmi áron vette attól a gazember ügynöktől, Blandlytól, odafent Bristolban!

– Így van – mondta a lovag szívélyesen. – És igen jó vétel volt. Még tizenöt éves sincs, de készséggel megtesz mindent, ami a ház körül adódik, és milyen ügyes!

– No igen, túlon túl készséges is, ha nem az én szolgálatomról van szó! – Lady Alice néhány lépést tett oldalra, s én még jobban meglapultam, nehogy észrevegyen.

– Ez egyszerűen elviselhetetlen! Ebben a házban van szakácsnő, szobalány, inas, kertész, kocsis meg egy részeges kapus, nekem pedig várnom kell addig, míg előttem kiszolgálják egy semmirekellőt!

– Drága Alice, hiszen jól tudja, milyen szűkében vagyunk a pénznek – mondta a lovag nyájasan. – De már nem sokáig, bízom benne. Egy-két vállalkozáson töröm a fejem.

A doktor meglepett pillantást küldött a kandalló túloldalára.

– Most nem mondhatok többet... – és nem is mondott.

– Vállalkozás! – csattant föl Lady Alice. – Mást sem tesznek, csak vállalkozásokról fecsegnek. Amióta tizenöt évvel ezelőtt megtették azt az utat a doktorral és... Hawkins úrral, csak fecsegnek, egyéb semmi sem történik.

– Igen ám, de abból éppen kitelt a kegyed hozománya.
– Most meg a hozományomat hánytorgatja föl?! –
dühöngött Lady Alice. – Ó, csak élne az uram... nem kellene elviselnem ilyen... – Ismét a szemét nyomkodta, arcát pirosra festette a harag. – Ha ön még mindig ugyanaz a férfi volna, aki akkor volt, fölszerelne egy hajót, és elindulna azért az ezüstrúderért, amelyről már oly sokat beszélt...

A lovag szinte megrémült, ujját a szájára tette.

– Ha élne az uram, ő bizony nem várna, nem pipázna, nem csevegne a kandalló mellett, ő aztán... engem ugyan ne csitítson, uram!

– Lady Alice – szólt közbe a doktor békítő hangon –, mindez tizenöt esztendővel ezelőtt történt, és ahogy látja, mindannyian megöregedtünk...

A nő vállat vont, aztán ismét eszébe jutott, miért is jött ide tulajdonképpen.

– Követelem, hogy küldjön a konyhába Betsyért, és közölje vele, mi a kötelessége!

A lovag alig észrevehetően intett nekem a fejével. Többre nem is volt szükségem, már ki is osontam a szobából, hogy megkeressem Betsyt. Lady Alice észre sem vett. De olyan fürge voltam, hogy más sem vett észre; amikor kinyitottam az ajtót, Betsy lépett vissza mögüle, s már fordult is sebesen, csak úgy örvénylett a fehér ruhája. Rávigyorogtam.

– Azért küldtek, Betsy, hogy hívjalak ki a konyhából. Az lesz a legjobb, ha most egy kicsit helyben járunk.

Így aztán járkáltunk a folyosón, míg tízig számoltam, aztán ő bement, becsukta maga mögött az ajtót, engem meg kint hagyott. Egy hölgy vigyázzon a büszkeségére... Nagy kedvem lett volna hozzá, hogy lehajoljak és hallgatózzam, de nem akartam, hogy ismét kitegyenek az országútra. Így aztán hátrább léptem, és vártam. Néhány perccel később Lady

Alice viharzott ki – természetesen egy pillantást sem vetve rám –, majd Betsy intett, hogy lépjek be ismét.

– Hát akkor, Tom – mondta a lovag –, ne vesztegessük az időt. A kapusunk majd föl kísér a Black Hill-öbölbe a Benbow Admirális gazdájához, Hawkins úrhoz. Neki éppen egy ilyen fiú kellene, mert mostanában más dolgokkal van elfoglalva.

A lovag ezt már széles mosollyal mondta, dr. Livesey össze is ráncolta a homlokát e tapintatlan szavak hallatán:

– Nos, Tom Carter, Betsy elvezet a kapuhoz, a kapus pedig elintézi a többi. Nekem ne köszönj semmit. Köszönd meg a doktornak, ő szedett föl az úton. Csak végezd a dolgodat, tartsd nyitva a szemed, és akkor mindnyájan meg leszünk elégedve.

Tartsam nyitva a szemem? Különös dolgokat mond ez a lovag. De hát, mindent összevéve, a ház is különös, ahová jutottam: az emberek itt kinccsel teli hajókról, ezüstrúdról, titkos vállalkozásokról beszélnek. És vajon miért hallgatózik az ajtó mögött a bájos, barna Betsy?

Ilyesféle gondolatok – és még különbek is – kavarogtak a fejemben, miközben ócska vászonkabátomat vadonatúj ingemre kanyarítva elindultam Betsy mellett a park kapujához vezető úton.

6. BEN GUNN TRÉFÁJA

Fura, öreg fickó volt a kapus: zöld libériája itt-ott foltos, mocskos, s csak úgy áradt belőle a pálinka meg a sör szaga. Ráncos volt, és barna bőrű, mint valami erdei bogycs, loboncos, szürke hajú, s megvolt az a különös szokása, hogy körülugrabugrálta az embert, időnként belém csimpaszkodott, s közben magában beszélt. Nem is tudtam, szóljak-e hozzá vagy sem, de ő mit sem törődött ezzel, csak szökdécselt

előttem a lámpással, mint valami bolygó lidérc, olykor-olykor visszaugrott hozzám, s közben be nem állt a szája.

– Tom Carternek híznak, mi? Hát az én nevemet tudod-e? Na, majd én megmondom neked. Engem meg Ben Gunnak híznak. Fogadok, erre azt mondod magadban milyen fura, öreg név egy ilyen fura, öreg fickónak...

Mintha a gondolataimban olvasott volna. Ben Gunn egyáltalán nem volt bolond, csak éppen a fecsegést nem tudta abbahagyni.

– Párját ritkítja, amilyen rendes ember ez a lovag, mondod te, én meg amondó vagyok, eddig az volt, de már nem tart sokáig, itt ez a hagy ház, a szerencsenek, meg úgy, ahogy van, az egész. És a szegény, öreg, tudatlan Ben Gunn, aki keresztény is meg fehér ember, aztán csak őrzi a kaput, és még szerencsésnek tarthatja magát.

Hirtelen meglóbálta a lámpát a szemem előtt, amitől egészen megrémültem, aztán megragadott a kabátomnál fogva, s úgy húzott maga után a mindjobban elkeskenyedő és egyre meredekebbé váló úton. Jobb kéz felől hallottam, amint a tenger hullámai újra meg újra óriási robajjal törnek meg a sziklákon, de Ben nem zavartatta magát, csak mondta a magáét:

– Gazdag ember voltam, Tom fiam, hiába mondod magadban: „te ugyan soha, vén, iszákos Ben Gunn, te aztán sose voltál gazdag”. Pedig igazat beszélek, és onnan még többet is el lehetne hozni. És ugyan miért ne mehetne el az öreg Ben azért az ezüstrúdéért, ha egyszer tudja, hol kell keresnie?

Már megint az ezüstrúd! Erre már hegyezni kezdtem a fülem.

– Az a helyzet, Tom, hogy csak akkor lehetsz gazdagabb, ha már egyszer gazdag vagy. Ha az öreg lovagnak pénze volna, még többet akarna. Fölszerelne egy

hajót, s mint akit puskából lőttek ki, már menne is a kincses szigetre. De hát miért, kérdezi a Tom gyerek, a jó Ben pedig azt feleli erre... – A kapus ekkor az arcomhoz emelte a lámpást, hogy az üveg szinte égette az orromat, és így folytatta: ...hogya Lady Alice-t ismét kívül tudja a házából, ő maga pedig a doktorral újból békében üldögdélhessen a kandalló mellett, s beszélgethessenek a régi szép időkről.

– Micsoda?! – kiáltottam. – A saját lányát?

– A lánya, mondd te, csakhogya nem az, mondja Ben. Lady Alice a lovag gyámleánya. Az öreg barátja meghalt, őt meg rábízta a lovagra. Bizony, más nem is maradt utána. Így aztán a loagnak egyszer már elő kellett teremtenie a lány hozományát. És ez sem volt kis dolog, elhiheted. De hát a lovag sült bolond.

Ben Gunn körülpislogott.

– Erről aztán egy szót se, Tom... egy teremtett léleknek se!

Megráztam a fejem.

– Azt kérded, miért bolond? Mert Lady Alice majd szerez magának egy másik férjet, épp olyat, mint az első volt, és az is mit csinált a pénzzel...?

Még a lélegzetem is elakadt, úgy figyeltem.

– Hogya mit csinált a felesége pénzével? Hát amit Ben Gunn csinált vele, csak azt, amit az úriemberek szoktak. De hát mi legyen az, kérdi a Tom gyerek, mire Ben azt feleli, hát megöntözik vele a falat.

– Azt mondd, Ben, hogya halálra itta magát?

Eleresztette a füle mellett a kérdésemet.

– Ha megkérded, hogyan halt meg, én elmondom neked, nem mintha hinnél az öreg Bennek. Fölmászott a Clifton tetejére, s onnan levetette magát a mélybe. Azt kiabálta, hogya ő sirály, és lecsinálja az összes hitelezőjét, amikor ott lent a Hotwellben gyógyvizüket iszogatják.

Lám, lám, gondoltam. Lady Alice férje nem is az az ember volt, akinek az asszony utólag látni szeretné, de nem is volt közönséges halandó.

Ben megragadta a karomat. Előttünk, a dombtetőn egy magános ház ablakai világítottak.

– Megérkeztünk, Tom fiam. Ez a Benbow Admirális fogadó. Itt Jim Hawkins a gazda, annak előtte meg az apja volt. Nagy dolgok tanúja volt ez a ház, tengeri kalózkodások hányták egymást kardélre itt, szitkozódásuk az eget káromolta... itt találta meg Jim a térképet.

– Miféle térképet?

– Azt kérdeed, miféle térképet, én meg tudom, miért akarják annyian megkaparintani. A térkép megmutatja a sziget irányát és fekvését, és piros kereszt mutatja rajta az ezüstrúd pontos helyét a Fekete-köszál alatt

– Ha nála van a térkép, miért nem indul útnak nyomban, hogy gazdag emberként térjen vissza?

Oly gyorsan mondtam ki a kérdést, hogy végre ő is meghallotta. Ben Gunn fölemelte a lámpát, de ezúttal sikerült félrelöknöm a kezét, nehogy lepörkölje a szemöldökömet:

– Jim két asszony miatt nem indul útnak, öreg édesanyja az egyik. Tizenöt évvel ezelőtt, amikor a fia annyira idős volt, mint most te, majdnem elveszítette, s azóta el sem engedi maga mellől.

– És a másik?

– No, hát ki lenne más, mint Lady Alice, a lovag gyámleánya? Ez a Jim fiú még a földet is imádja, ahová amaz lép.

– De hát akkor miért nem akar gazdag ember lenni, hogy elvehesse feleségül?

– Miért... éppen itt van a kutya elásva. Namármost, Tom Carter beáll Jim Hawkinshoz, majd ő megtalálja a módját, hogy a titkot kiderítse, ha ügyes lesz, és nyitva tartja

a szemét.

Ezek mind azt akarják, hogy tartsam nyitva a szemem.

– De ha engem kérdezel, én amondó vagyok, Jim Hawkins túlságosan jó lélek, nem való erre a gonosz világra. Nem viseli el az ilyenek még a látványát sem.

Ben Gunn hirtelen kuncogni kezdett.

– Tom fiam, mit szólnál, ha megtréfálnánk Jimet?

Én sejtettem, hogy nem helyes, ha egy új fiú rögtön azzal kezdi, hogy megtréfálja a gazdáját, de Ben valójában nem kérte ki a véleményemet. Kezembe nyomta a lámpást, lehajolt, s a fogadó mellett húzódó ösvényről felkapott egy követ. Aztán közelebb lopakodott a házhoz, s a kővel ütögetni kezdett egy másik, nagyobb követ, amely a földön hevert – kopp-kopp-kopp. Közben rekedt, öreges hangon így énekelt:

*Heten a halott ládján –
Yo-ho-ho, meg egy üveg rum!*

A dal folytatását már nem hallhattam. A fogadó ajtaja melletti ablaktábla kivágódott, láng villant, pisztoly dördült, s a golyó, mint valami méhecske, zümmögött el a fülem mellett, még a szelét is éreztem.

Nem vártam meg, míg a puskát újratöltik. Levetettem magam a földre, estemben eloltva a lámpást.

7. A BENBOW ADMIRÁLIS

Miközben rémulten hasaltam a fogadó ajtaja előtt, a földön, Ben Gunn – aki nyugodtan álldogált az árnyékban –, hirtelen rázendített:

Jézus! mily lágyan cseng e név...

– és most tenorja fényesen szárnyalt.

Az ajtó kitárult, s egy asszony hangját hallottam:

– Hát te voltál az, Ben Gunn, te gazember? Lám, Jim megmondta, de én nem kockáztatok.

Ben kiáltozva szökdécselt fel a lépcsőkön.

– Igaza van, Mrs. Hawkins. Azt mondja, nem kockáztat. De bizony én sem, azért adtam oda a lámpást ennek a Tom gyereknek. Ő meg ugyancsak nem szeret kockáztatni, így aztán el is oltotta, mielőtt ön elkiálthatta volna Flint kapitány nevét.

– Tom? Kicsoda az a Tom?

– Hát az új fiú, aki majd segítségükre lesz az ivóban, meg ahol kell...

– Semmiféle fiúra nincs szükségünk – hallatszott ekkor egy férfihang.

– A lovag szerint van, és Ben Gunn szerint a lovag szava parancs.

– Hozd be! Éjszakára itt maradhat, holnap majd kap reggelit meg egy shillinget, s mehet Isten hírével.

Bementünk. A hét közepén jártunk, kevés vendég volt odabent. Kevesebb, mint amennyire számítottam, még egy ilyen félreeső helyen is. Akármilyen sivár volt is az ivó, mégiscsak az lett volna a helyénvaló, ha többen térnek be inni, pénzfeldobást játszani, köpködni, dalolni. A hátsó szobába egy függönyön keresztül jutottunk be. Egy kövérkés, kedves, ugyanakkor szigorú tekintetű idős hölgy ült ott sötét színű ruhában, fölötte tiszta köténnyel: ölében valami kézimunka és egy nyeregpisztoly feküdt. Egy fiatal, széles vállú férfi éppen akkor csukta be az ablaktáblákat. Megfordult, és rám nézett. Arca kellemes volt, de sápadt, homloka és erős vonalú álla indulatos természetére vallott. Szigorú volt az arca, de a szeme barátságos. Alaposan

szemügyre vett, s tekintetét sáros nadrágom sem kerülte el. Az ablak melletti pad felé intett.

– Ülj le, Tom fiam! Ben, te pedig menj át az ivóba, és tölts magadnak egy korsóval, de csak eggyel, hallod? Amikor Ben már nem hallhatta, Hawkins úr lehalkította a hangját. – Szökésben vagy, mi?

Bólintottam.

– A lovagot meg a doktort becsaphatod, de engem nem. Itt mindenféle ember megfordul, úriemberek is, inasok is, mindenfélék. Messziről megismerem, melyiknek van rendben a szénája, melyiknek nincs. Nem akarok neked rosszat, Tom, de anyával ketten elboldogulunk itt segítség nélkül is, ide csak a megszokott vendégek járnak.

– És az nem valami sok – szólt közbe csípősen az öreg hölgy.

– Anya – kérdezte Hawkins úr –, hát miben szenvedünk itt hiányt?

– Ha téged hallgat az ember, akkor semmiben. Két kézzel szórtad szét a vagyonunkat, mindegy volt, mesterlegény-e, halász, koldus vagy – itt még az orrát is elfintorította – színész, adtál te mindenkinek.

– Anya... mindegyiknek csak keveset, és csak amikor nagy szükségük volt rá.

– Igen, igen, s addig adsz – hadarta az öregasszony suttogva –, míg teljesen kiürül odafent a ládafia.

– Nem kell suttognod, anya – nevetett a férfi. – A faluban mindenki tudja, mi van nálunk odafent. És akár becsületes, akár zsvány, egy sem merészkedik a közelébe, amíg te lövésre kész pisztollyal őrzöd a lépcsőt. Hát mit kívánsz tőlem? – folytatta kissé halkabbra fogott hangon. – Játsszam a bőkezűt, és igyam el, mint ahogy Ben Gunn tette, vagy az Isten tudja...

Mrs. H. összeszorította az ajkát.

– De hát üres pénzesládával akarod elnyerni annak a finom hölgynek a kezét? – kérdezte. – Rád se néz, ha nincs legalább tízezer fontod!

A döfés talált.

– Lady Alice-ről nem akarok vitatkozni, anya. Ideje lenne lefeküdnöd. Majd én szemmel tartom az ivót. Tom is segít legalább megkeresi a vacsoráját.

Ekkor átkiáltott valaki a söntésből. „Most majd megmutatom – gondoltam –, milyen hasznos fickó vagyok” – s azzal már indultam is serényen, hogy kiszolgáljam őket.

Kicsurgattam egy korsónyt a hordóból, és beleszagoltam.

A vendég komoran bámult rám. A sört kilötyyintettem a vödörbe, és újból töltöttem.

– Az sem lesz különb – morogta az ember, és a pultra hajított egy félpennyst.

Közelebb hajoltam hozzá, és súgva kérdeztem:

– Ezt a harmatlevest itt a házban főzik?

Az ember csak a fejét rázta.

– Hawkins asszonyság már túl öreg, Jim úr pedig nem törődik vele. Egy sörfőzőtől vásárolja, az meg úgy becsapja, hogy nézni is rettenetes.

Ekkor Hawkins úr kiáltott át a belső szobából:

– Tölts magadnak is egy korsóval, Tom fiam!

– Nagyon köszönöm, Mr. Hawkins, de én már megvacsoráztam, odaát a kastélyban – szóltam vissza.

Fél órába se telt, az ivó kiürült. Még Ben Gunn is – látva, hogy nincs több potyasör – sűrű kacsintgatások és oldalba bökések közepette elbúcsúzott, és az útjára ment. Félrehúztam a belső szoba függönyét. Mrs. Hawkins már fölment, még a lépcső ajtaját is bezárta maga után. De Jim úr még ott ült a kis asztalnál, előtte égő gyertya és papírlapok, s valamit buzgón számolt az ujjain. Azt hittem, az

elszámolással bajlódik.

De ekkor elnézett valahová a messzeségbe, és ezt motyogta:

*Ó, félelmetes, vad szirtfokok,
ó, tölgyes, fenyves bús erdő...*

– Vadon, uram – mondtam.

– Mi? Mit beszélsz?

– Nem erdő, hanem vadon. Így jobb a sor vége.

Úgy tűnt, mintha meg se hallotta volna a szavaimat, csak számolt tovább az ujjain. Visszamentem az ivóba, összeszedtem és elmostam a korsókat. Aztán körülnéztem hátul a sörfőzdében, ahol rendben megtaláltam a sörkészítés összes kellékeit, de még sörtörkölyt, malátát és seprőt is zsákszámra. Mindent vastagon borított a por. Az egyik eldugott sarokban egy függőágyra bukkantam: fölöttem a gerendára, majd némi nehézségek árán elfészkelődtem benne. Arra gondoltam, nincs is jobb dolog a világon, mint egy pihentető éjszakai alvás.

Holnap reggelre úgyis befellegzett a szerencsémnek; Tom Cartert ismét csak az országút várja. Akármilyen csodabogarak is, valahogy megkedveltem Jim urat, öreg édesanyját a pisztolyával együtt és az egész házat. Éreztem, hogy valami titok lappang itt – és sorra felidéztem a kastély képét, a lovag, a doktor, Lady Alice alakját, vitájukat holmi ezüstről, eszembe jutottak a csukott szájak, a nyitott szemek és mindaz, ami aznap történt velem.

Már félálomban voltam, amikor lépteket és hangos szavalást hallottam a belső szobából:

*Ó, félelmes, vad szirtfokok,
ó, tölgyes, fenyves bús vadon...*

8. A DRÁMAÍRÓ

Hajnalban ébredtem, fülemben csak úgy dübörgött a sziklákon megtörő hullámok robaja. Az első pillanatban azt sem tudtam, hol vagyok, aztán eszembe jutott a Benbow Admirális fogadó a Black Hill-öbölben, amelyet reggeli után, a zsebemben egy shillinggel kénytelen leszek elhagyni. Kikászálódtam a függőágyból, és kimentem a konyhába. Pillanatok alatt begyújtottam a tűzhelybe, aztán kutatni kezdtem a kamra maradékai között, s találtam is valamicske sütni való szalonnát. Akadt még néhány tojás, s kedvem kerekedett, hogy amúgy francia ízlés szerint omlettet készítsek.

Mire az idős hölgy leballagott a lépcsőn, én már megterítettem, s a gözölgő étel is az asztalon állt. Ő csak bámult, de egy szót sem szólt, csak nekilátott, mint vásárkor a marhakereskedő. Jim úrnak kénytelen voltam újabb adagot készíteni – egy szó, mint száz, a kis Tomnak egy falat sem jutott. A „Jó reggelt”-en kívül mindeddig senki sem szólt, én pedig nem tudtam, hogyan kezdeményezzem a társalgást, rábírnai a Hawkins családot, hogy ne mutassanak nekem ajtót.

De épp ebben a pillanatban ászkát húztam. Hallottam, hogy a ház felé vezető úton közeleg a söröskocsi. Mielőtt Hawkins úr megmozdulhatott volna – ámbár erre semmi szándékot sem mutatott, mivel még az asztalnál ülve is csak verssorokat mormolt maga elé –, már ugrottam is ki, s éppen elértem a kocsist, amint egy hordót akart legurítani.

– Köszönjük, ma nem kell – mondtam.

– Micsoda?! – mordult fel, és elképedve meredt rám.

Akkora volt, mint egy ház, és igencsak vészjóslóan méregetett.

– A gazdám azt mondta, a legutóbbi hordót is a

birkákkal kellett volna megitatni.

Az ember visszalökte a hordót a szekérre, s már indult volna az ivóba.

– Majd magam beszélek veled.

– A gazdám nem ér rá. Mrs. Hawkinst keresse.

Ez hatott. Megtorpant, tekintete gyanakvóvá vált. Én pedig fogtam magam, és felugrottam a kocsira. Elöl, a ponyva alatt is voltak hordók.

– Ezekből adjon kettőt! – adtam ki a parancsot.

– Ezeket rendelésre viszem.

– Akkor egyet, vagy pedig...

– Vagy pedig?

– Vagy pedig semmit.

Már mászott is vissza a bakra, de én utánaszóltam:

– Vagy pedig megmondom a gazdájának, hogy maga vizezi a söret, még azon felül is, amit ő önt bele.

Újabb találat. Nem szólt semmit, csak ledobott kettőt a legjobbak közül, és be is cipelte az ivóba. Beszaladtam, és elkértem Hawkins úrtól a pénzt. A kocsis némán nézte végig a jelenetet, de látszott rajta, legszívesebben kitekerné a nyakam.

Én szívélyesen búcsút mondtam neki, aztán egyenesen az ivóba futottam. Csapra vertem az egyik hordót, megkóstoltam, majd megtöltöttem egy korsót, és büszkén vittem Jim úrhoz. Ő még a reggelijéhez sem nyúlt hozzá, a finom omlett egészen kihűlt a tányérján. Csak félretolta, nem is törődött mással, mint a papírjaival. Ahogy beléptem, fölpillantott.

– Mondd csak, Tom, mi a véleményed erről?...

*Halld szörnyű bosszúzálogom,
vedd, nő, szívemnek esküjét.*

Csak álltam és bámultam rá. Aztán, szinte gondolkodás nélkül, nagyot hörpintettem a söréből, és kimondtam:

– Miért nem cseréli fel a zálogot az esküvel, uram?
Elbiggyesztette a száját, vállat vont, aztán járkálni kezdett föl és alá.

*Halld szörnyű bosszúeskümet,
vedd, nő, szívemnek zálogát.*

Lábujjhegyen osontam vissza a söntésbe. Lehajtottam a sörömet, aztán fogtam a söprűt, és kisöpörtem a helyiséget. Mire Mrs. H. a délelőtt folyamán lejött, én már javában mértem a sörtörkölyt és a malátát. Mogorván elmosolyodott, aztán otthagytott.

Délben visszajött, vágott nekem egy szelet kenyeret, egy darab húst, és érdeklődött a családom felől. Nem volt sok mesélnivalóm. Amikor megtudta, milyen körülmények között jöttem a világra, megcsóválta a fejét, és kiment. Aznap délután egy-két munkás tért be kancsóval a mezőről. Adtam nekik az új hordókból, még egy-egy korsónyi ingyenkóstolót is adtam nekik, és a kezemet dörzsölve néztem utánuk.

Aznap este megtelt az ivó, aztán másnap is, és Tom Carter maradt. Ha Jim úr netán emlékezett is, hogy egyszer mondott valami olyasmit, miszerint a kis Tomot kiteszi az országútra, többé nem ejtett szót róla. Egyébként sem törődött mással, mint azzal az átkozott színdarabbal, aminek azt a címet adta, hogy *Az Indiák hercege*. Időnként, amikor én már térdig koptattam a lábam az ivóban, ő is betévedt borzas hajjal, a kezében tollal és papírral: olyankor karon ragadott, és efféléket szavalt:

Romlás reád, ádáz tirannus!

Én őszintén megmondtam a véleményemet, azzal elment, és átírta a sort. Nyilvánvaló volt, hogy fütyül a vendégseregére, akiket odaszoktattam, a zsúfolt ivóra és a sörösemberre, aki már szinte a kezemből evett. De én könyörtelenül kiadtam az útját a csibésznek, mihelyt elkészült az első házi főzésű sörünk – és hogy felvirágoztassam az üzletet, a bort egy másik bristoli cégtől vásároltam.

Jim úr csak a darabjára gondolt, és arra, hogy vajon előadják-e az újonnan megnyílt bristoli színházban, ahol egy hozzá hasonlóan ifjú ember lett az igazgató, és ahová, mint sejteni lehet, és ahogy Betsytől megtudtam, Lady Alice gyakran ellátogatott.

Olykor Betsy is eljött a kastélyból egy-egy rendeléssel. A lovag látta, hogy kedvenc portóijához az én jól bevezetett üzletemen keresztül is hozzájuthat. Betsy ilyenkor egy shillinget dugott a markomba azzal, hogy ez minden hónapban kijár nekem, „ha nyitva tartom a szemem”. Nem árultam el neki, hogy hússzor ennyit is kereshetnék, ha becsapnám a gazdámat, hiszen észre sem venné. Inkább zsebre dugtam a pénzt, rákacsintottam, és azt mondtam: „nagyszerű”. Rendesen az volt a szokása, hogy beosont a söntésbe, amikor éppen a sepréssel voltam elfoglalva. Kileste, amikor éppen lehajolok, s akkor jókorát csípett a hátsófelembre. Ám amikor vissza akartam adni a kölcsönt, kisiklott a markomból, és csúfondárosan nézett rám.

De nem kellett nekem se csipkedés, se a shillingek, amúgy is nyitva tartottam a szemem. Láttam is, hallottam is éppen elég furcsa dolgot.

A legfurcsább azonban Jim úr volt, és a színdarabja. Ahogy lassanként, jelenetről jelenetre elkészült vele, esténként be-behozta az ivóba. Akkor rendelt mindenkinek egy korsóval, és kényszerítette a társaságot, hogy

meghallgassák az imént elkészült részt, vagy segítsenek neki, és olvassák fel hangosan az egyes szerepeket. Olyannyira elhatalmasodott rajta ez a mánia, hogy már-már halálra untatott vele mindenkit: képes volt rá, hogy az asztalt verve parancsoljon csendet, és majd szétvetette a düh, ha valaki eltévesztette a sort, vagy lekéste a végszót, vagy ha ne adj isten észrevette, hogy a társaság nem követi feszült figyelemmel a cselekményt. Azt sem tűrte, hogy bárki elhagyja az ivót, míg tartott az előadás.

Egyszer az egyik béres nem bírta tovább a megpróbáltatást, és kifakadt:

– Jim úr! Ez mind afféle úri népeknek való, de én már csak jobb szeretem a meséket. Miért nem olvassa föl nekünk azt a meséjét, amelyik a hajószakácsról szól?

Hawkins úr csak bámult.

– Miféle mesét? Nem ismerek effélét.

A fickó zavarba jött, de már nem visszakoehatott.

– Dehogynem, Jim úr, odafent őrzi a szobájában... a lovag és a doktor vette rá, hogy írjon a kincses szigetről.

– Igen – helyeseltek kórusban a többiek –, halljuk a kincses szigetet! – Valaki még azt is hozzátette, persze, halkán: – És vigye az ördög *Az Indiák hercegeét*.

Jim úr rettenetes méregbe jött. Elindult a szerencsétlen fickó felé, aki ijedtében a nyaka közé kapta a fejét. Aztán meggondolta magát, és tétova léptekkel kiment az ivóból. Aznap este színét se láttuk többé, és ezután még napokig nem mutatkozott.

Még azon az estén, amikor a kulcsokat fölvittem a szobájába, az ágya szélén ülve találtam, gyertyavilágnál, az ölében nagy halom papírlap hevert, arcán kisfiús mosollyal belebámult a semmibe. Szóltam hozzá, de meg sem hallott. Letettem melléje a kulcsokat, és aludni tértem.

A rákövetkező héten dr. Liveseyvel akadtam össze a

hátsó szobában. Azért jött, hogy ellenőrizze az idős hölgy egészségi állapotát, no meg azért is, hogy megkóstolja az új madeirát, amit nemrég hozattam fel a kikötőből. Én rögtön nekiestem a kérdéseimmel: „Miért jött olyan iszonyú méregbe a gazdám, amikor azt a két szót, hogy *kincses sziget*, meghallotta? Hiszen minden ember szívesen beszél a múltjáról, a katonák háborúkról, a tengerészek izgalmas utakról mesélnek, mi az oka hát, hogy Hawkins úr annyira titkolja a múltját?” Az igazat megvallva nem is Jim úrról, inkább egyebekről szerettem volna hallani valamit.

A doktor azonban elkomorodott, és azt felelte:

– Amikor Jim olyan idős volt, mint te most, úgy öldösték az embereket a szeme láttára, mint a legyeket. Maga is megölt valakit, és kis híján őt is a másvilágra küldték. El akarja felejteni az egészet, és én sem akarom emlékeztetni rá.

Elgondolkodtam – nem sok hiányzott hozzá, hogy én is megöljek egy embert. De nem szóltam semmit. Az én múltam is rejteget egy titkot, akárcsak a gazdámé, és igazán nem óhajtottam, hogy akár én, akár valaki más napvilágra hozza.

Ám a világot nem kívánságok kormányozzák. A következő leosztásban nem az ász jutott nekem. A múltam váratlanul felbukkant, és utánam nyúlt.

9. MEGJELENIK MR. ARGENT

Elmúlt az ősz, aztán a tél, s egyik sem hozott különösebb izgalmakat. Két esztendővel azelőtt kevés és drága volt a kenyér, mindenfelé zavargások törtek ki, az éhezők felgyújtották az asztagokat, betörték a magtárak ajtaját, a katonák szinte állandó mozgósításban voltak, s a hóhérnak is bőven akadt munkája szerte a vidéken. De elég volt két gazdag aratás, hogy emlékké – igaz, sajnó emlékké – szelídjön az egész. A földeken és a műhelyekben

szorgoskodó emberek még félre is tudtak tenni némi pénzt, s ezt jól láttam a Benbow Admirális söntéspultja mögött. Volt munkám, éppen elég, akárcsak a gazdámnak. Föllendült a forgalmunk, és ez boldoggá tett – csakúgy, mint Mrs. Hawkinst. Jim úr befejezte a darabját, amitől ő és a Benbow Admirális törzsközönsége volt boldog, akik végre békében tölthették el estéiket.

Még magunkhoz sem tértünk, máris itt volt a tavasz. A szárazföld felől friss, szellő sodorta felénk a fű és a virágok illatát. Az egyik nap egy fiú hozta föl a faluból a postát, mert az öreg postás olyan részeg volt, hogy mozdulni sem bírt. Hawkins úr egy levéllel lépett be az ivóba, s rögtön látszott rajta, hogy visszatért régi jó kedélye. Hannah More asszony (bizonyosra vette, hogy én is tudom, kiről van szó), a színház egyik pártfogója és állítólag a híres színigazgató, Garrick jóbarátja elolvasta a darabját, és felszólította, azonnal utazzék Londonba, hogy a hírneves férfiú megismerhesse.

Napokig lázban égett, elsősorban azért izgult, rá tudja-e venni édesanyját, hogy engedje el a szoknyája mellől. Fölöslegesen aggasztotta magát: az öreg hölgy az utóbbi hónapokban kissé feledékennyé, hogy azt ne mondjam, kurta eszűvé vált. Elvesztette az időérzékét, úgyhogy rendszeresen Jimnek szólított engem, a fiát pedig jóformán észre sem vette. Így aztán, amikor Jim úr hosszas köntörfalazás után végre kibökte, hogy Londonba készül, az öregasszony rámosolygott, kezét az ölében fekvő pisztolyra helyezte, és megnyugtatta, szívesen látja máskor is, s ha akar, hosszabb időt is eltölthet nálunk.

Jim úr másnap el is ment. A lovag elküldte érte a hintóval Danielt, ő vitte be Bristolba, a londoni járathoz. A mi vidékünkön nem jártak postakocsik, amit csöppet sem bántam, noha föllendítette volna a környék kereskedelmi forgalmát. De én többre értékeltem a magányt. Úgy tűnt, a kis

Tom Carter közszeretnek örvend a környéken, s hogy honnan csöppent ide, nem firtatta senki. A fogadó tehát az én gondjaimra maradt, s miután egyébként is ez volt a helyzet, tulajdonképpen semmi sem változott. Az éjszakákba nyúló estéken együtt üldögéltem az öreg hölgygel, vagy megittam egy pohárral a doktor társaságában, aki békésen pipázgatott, és mindnyájan nagyon jól éreztük magunkat. A múltat senki sem emlegette, mert mindenki elégedett volt a jelennel.

Egy reggel azonban kocsizörgést hallottam az udvaron, s az ablakon át nyitott hintót pillantottam meg, benne három úriemberrel: az egyik magas volt, a másik kicsi, a harmadik természetes vagy kövér, kinek hogy tetszik. A magas és a kicsi kiszálltak, kinyújtóztatták a lábukat, a kövér ellenben a helyén maradt. Talán átutazóban vannak, az isten tudja, merre. Egy palackot és három poharat tettem a tálcára, megigazítottam a kötényemet, és kiléptem, hogy köszöntsem őket.

Alig tettem meg két lépést vendégeim felé, amikor hátulról hirtelen megragadott valaki, csak úgy röpült a tálca palackostul, poharastul.

– Mi a...?! – kiáltottam, mire a támadóm megperdített a tengelyem körül, s a következő pillanatban szembe találtam magam a két fejjavadással, akik elől az elmúlt nyáron sikerült kereket oldanom. Nyilván a fogadó ajtaja mögött lestek rám.

– Nahát, a kis Tommy Carter! – kiáltották, csúnya vigyorral ellenszenves pofájukon. Én kétségbeesetten kapálóztam a markukban, s eközben ketten a kocsis utasai közül egyenesen felénk lépdeltek. A magasabbik, jellegzetesen nyers, északi tájszólásban, nyomatékosan felszólította:

– Ugyan már, uram, hagyja békén a fiút! Mit ártott ön... magának?!

– Hogy mit ártott, uram?! – horkantak fel a

gazemberek. – Hiszen ez egy szökött inas! Vissza kell térnie a mesteréhez!

– A józan ész azt diktálja, hogy a munka legyen szabadon választható. Az efféle rabság köti gúzsba a nemzeti ipart – jelentette ki határozottan a magas férfi.

– Lehet, hogy igaza van, uram – felelte a csirkefogók közül az egyik –, de mi tisztában vagyunk a törvénnyel.

– Valóban? – szólt közbe az alacsonyabbik úriember. – Nem hinném, hogy jogukban áll foglyul ejteni ezt a személyt, amíg nincs a kezükben a bizonyíték arról, hogy bűnt követett el. Elismerem, az utóbbi években sokan súlyosan megsértik a Habeas Corpust¹, de az még mindig érvényben van e szigeteken.

– Nekem ugyan beszélhet a Habeas Corpusról, uram – felelte az a fickó, aki az inggalléromnál fogva tartott a markában. – De a fiút mi kaptuk el, és akié a hatalom, azé a jog, legalábbis én így tudom.

Azzal a két fejevadász félrelökött hivatlan védelmezőim elől, s a kocsi mellett elhaladva az országút felé terelt. Ekkor megszólalt a harmadik férfi, a kövér, akinek barátságos, széles arca úgy vöröslött, akár a lenyugvó nap.

– Lépjenek közelebb, barátaim! Javasolnék önöknek valamit.

A fickók mintegy varázsütésre megfordultak, elindultak a kocsi felé, de engem, persze, egy pillanatra sem engedtek el.

– Úgy vélem, barátaim, a pénz fölötte áll a törvénynek, a szokásnak, de még a pusztá igazságnak is, mert a pénz önmagában törvény és jog. Egyetértenek?

Ha ökelmék a szavakat nem értették is pontosan, annyit

---

1 Egy 1679-i angol törvény, amely szerint bírói elfogatóparancs nélkül senkit sem lehet személyes szabadságától megfosztani.

azért tudtak, miről van szó. Bólintottak.

– Adok önöknek öt guinea-t, ha elengedik és békén hagyják a fiút. Fogadok, ennyit akkor sem kapnának, ha bekísérnék őt.

A két fickó egymásra nézett, majd egyikük előrelépett. A kövér egy kis erszényt adott át neki, de ekkor megszólalt a másik, aki még mindig erősen fogta a galléromat.

– Nemde öt-öt guinea-re gondolt, uram?

A kövér szeretetteljesen nézett le rá, aztán így válaszolt:

– Engedje el, kérem, a fiút, és lépjen közelebb.

A fickó engedelmeskedett, én pedig fürgén átszaladtam a kocsi túoldalára. A fejavadás a kövér elé lépett, és kinyújtotta a markát. Ő azonban egy pisztolyt rántott elő villámgyorsan, és a gazfickó orrához nyomta. Lágy, behízelt hangja egyszerre gorombává vált.

– Füttyölök a számolóképeségére, uram! Örüljön, hogy nem veszem vissza az első ötöst. Horgonyt fel, és odébb!

A tengerészutasítás hallatán a két csirkefogó rohanvást eltűnt a szemünk elől.

A kövér, arcán szívélyes mosollyal, elrakta a pisztolyát, és lassan lekászálódott a kocsiról. Én odaléptem, hogy lesegítsem, de ő egy kézmozdulattal elzavart. Amikor már az udvaron volt, észrevettem, hogy biceg kissé, de így is elég mozgékonynak tűnt. Különös ember volt: széles, meglehetősen csúnya arcában feltűnt nekem mélyen ülő, szúrós tekintetű szeme. Üzletember benyomását keltette, talán tengerhajózási kereskedő lehetett.

Boldogan mondtam neki köszönetet, de ő csak a fejét rázta.

– Semmi volt az egész.

– A nevem Tom Carter, uram, Mr. Hawkins alkalmazottja vagyok.

A kövér úr arcára széles mosoly terült.

– És hogy van az én derék Hawkins barátom, akit nem volt szerencsém látni, azóta, hogy egyszóval sok-sok éve?

– Jól van, uram, de nincs idehaza. Űgyei Londonba szólították.

– Nocsak, talán üzletember lett?

– Nem, uram, drámaíró.

– Drámaíró! A kutyafáját... nocsak-nocsak. Hallják, uraim? – fordult a másik kettőhöz. – Mr. Hawkins drámaíró lett. Az én nevem, Carter úr – nézett ismét rám –, Argent. Hívhatom önt Tomnak? Miután Mr. Hawkins távollétében ön itt a gazda, meginnánk egy pohárával abból a finomságból, amit azok a gazfickók kivertek a kezéből?

– Attól tartok, uram, az már eltört.

– Ha már így esett, kifizetem azt is meg egy másik palackkal is. Úgy bizony.

Azzal beléptünk, és kényelembe helyeztük magunkat a hátsó szobában. Egyedül voltunk, mert Mrs. Hawkins aznap kicsit szédülős volt, s ezért ágyban maradt.

– Ez az úr itt, Tom – mutatta be Mr. Argent a magas férfiút –, Mr. Somerscale. Úgy nézz rá, hogy nagy tervek készítője, vagy ahogyan újabban egyesek mondják, feltaláló. Hiszed vagy sem, sínen futó szekeret akar készíteni, amelyet az a gőz hajt, amit mi a teaforralóból ismerünk. El tudod képzelni?

– A józan ész azt diktálja – szólalt meg borát szopogatva Somerscale –, hogy ha a gőz a vákuum segítségével le tudja rántani a hajtókart, a saját erejénél fogva fel is tudja emelni a...

– Az ön józan esze ezt diktálja – vágott közbe a kövér –, az én számításaim viszont azt követelik, hogy ön ezzel a gőzzel az én bányaszivattyúimat működtesse a lehető legjobban.

Miután Mr. Somerscale-t ilyen kurtán-furcsán ledorongolta, Mr. Argent a kis emberhez fordult.

– Ő pedig Mr. Wilton, ügyvéd, ahogy már te is észrevehetted, és mint ilyen, pontosan tudja, mikor kell csendben maradnia.

Mr. Wilton valóban ehhez tartotta magát: elégedetten iszogatta a borát, s eközben apró, ravasz szeme alaposan fölmérte a helyiséget. Később, amikor egy pillanatra kilépett – azt hittem, a mellékhelyiséget keresi –, rajtakaptam, amint a Hawkins úr szobájához vezető lépcső körül ólalkodik. Egy szót sem szólt, csak megköszönte, amikor az ivó hátsó része felé irányítottam.

Így töltöttünk el együtt egy kellemes órát, míg szállingózni nem kezdtek az ivó törzsvendégei. Mr. Argent, látva, hogy tovább már nemigen tudunk beszélgetni, elbúcsúzott. Két társa úgy ment a nyomában, mint a pórázra fogott kopók.

Másnap újra eljött, holott mondtam neki, hogy Jim úr még napokig távol lesz. Ezúttal együtt ebédelt Mrs. H.-val és velem: ő fizetett mindent, és mondhatom, nem volt szűkmarkú. Mindent összevéve igazán szórakoztató társaság volt, és csodálattal hallgattam a feltalálóval és az ügyvéddel folytatott beszélgetését holmi okiratokról, szerződésekről, gépekről és tervekről. Ismeretlen világ volt ez számomra, aki nem láttam mást, csak tanyát és műhelyt: ebben a világban, úgy éreztem, korlátlan úr a pénz és a hatalom. Eleinte zavarba ejtett a két másik úriember neve, de aztán úgy döntöttem, Wensleydale² és Stilton³ néven csak meg tudom különböztetni őket. A tömzsi termetű, savószínű arcú feltaláló egy sajtféléségre emlékeztetett, a barna, mogorva képű

---

2 Angol birkafejta

3 Angol sajtféle

ügyvédről meg folyton a birka jutott az eszembe. Persze ezekről a gyerekes képzelődésekről mélyen hallgattam.

Harmadszor is eljöttek, ezúttal estefelé, és mindenkit meghívtak egy italra. Milyen kár, gondoltam, hogy éppen akkor sem dr. Livesey, sem Ben Gunn nem járt mifelénk; nem vitás, ők is roppant figyelemreméltónak találták volna a triót.

A dologban az volt a legfurcsább, hogy az utolsó látogatásukat követő napon hazaérkezett Mr. Hawkins, és amikor elmeséltem neki Mr. Argent látogatásait, azt állította, hogy a szóban forgó urat nem ismeri.

– A név nem mond számomra semmit – jelentette ki.

Én ezt a londoni utazás izgalmainak, jobban mondva, csalódásainak tudtam be. A nagy Garrick állítólag biztató jövőt jósolt neki az irodalom terén, de nem versben, hanem prózában.

Aznap éjjel hallottam, hogy fel-alá járkal a hálósobájában, mintha keresne valamit. Másnap azt kérdezte tőlem:

– Tom, volt egy csomó papírom, egész halommal. Nem a színdarabom. Nem láttad véletlenül?

– Nem, Mr. Hawkins – feleltem, s mert ő így tette fel a kérdést, hát igazat is mondtam.

Megrázta a fejét.

– Elképesztő. Az ágyam alatt voltak, s most nincsenek ott. Különös.

Valóban. De hogy mennyire különös, hamarosan azt is megtudtuk.

II.

A CÁPA

10. A TÉRKÉP

A rejtélyes esetet nagy izgalom követte, s mondhatom, az sem volt kellemes. Pedig milyen jól indult az egész. Betsy jött le hozzánk a kastélyból: Daniel mögött ült az egyik aranyderesen, a fejét büszkén felvetve, mint valami hölgy, de a térdét oldalra feszítve, mint afféle csintalan leányzó, akinek szívesen mutatta magát. Vacsorameghívást hozott a lovagtól Hawkins úrnak, s a mellékelt üzenetben még az állt, hogy „utána a könyvtárban mazsolát és bort szolgálnak fel”. Én azt hittem, ez amolyan régi szokás vagy esetleg tréfa, ahogy az már barátok között lenni szokott. Engem is elvártak, de meghagyták, hogy vigyek föl egy láda portóit, én már tudom, melyikből. Valóban tudtam, s olyan üledékes óbort választottam ki, hogy kész csoda lesz, ha a lovag lába nem szárad el tőle.

Rendkívül vidám esténk ígérkezett, annál is inkább, mert noha a konyhában vacsoráztam Betsyvel, Daniellel és a többiekkel, nekem kellett kiválasztanom és felszolgálnom a borokat. Ez pedig azt jelentette, hogy szabadon jártam ki-be az ebédlőbe, majd utána a könyvtárszobába, és senki sem szólt rám, ha olykor kissé otffelejtettem magam, míg ők társalogtak. Akit kiszolgálnak, nem sok ügyet szokott vetni a felszolgálóra, kivéve természetesen, ha kiürül a tányér vagy a pohár.

Egyik alkalommal éppen a pincéből hoztam fel a brandyt, amikor a könyvtár ajtajában hallgatózáson kaptam Betsyt. Végre megragadhattam az alkalmat, és belecsíptem a hátsó felébe, mely lehajoltában igen kíváncsan gömbölyödött felém. Ő sarkon fordult, keze vasmarokként kapcsolódott a csuklómra, gesztenyebarna arcát és pisze orrát egészen közel tolta az enyémhez, és azt sziszegte:

– Ha egy szót szólsz, leharapom az orrodát! – Felém villantotta fehér fogsorát, azzal aztán már el is illant a folyosón.

Odabent a lovag és a doktor buzgón fújták a füstöt a kandalló felé, gondolom, Lady Alice-re való tekintettel, aki a könyvtár túlsó végében lévő kanapé szélén ült, unott képpel és elegánsan, fekete-fehér csipkeruhában. A kanapé másik végén csinosan, de sápadtan feszengett Jim úr, és minden erejével azon volt, hogy társalgással töltsse ki a köztük lévő hatlábnyi űrt.

Mellette egy mazsolával teli tál, abból eszegetett két korty bor között. Fura összeállítás, gondoltam, mert én a borom mellé már inkább sajtot rágcáslok, de hát ahány ház, annyi szokás, ahogy az egyszeri ember mondta, látva, hogy a franciák békacombot esznek.

Éreztem, hogy mind a négyen feszült hangulatban vannak. Egy vita kellős közepén csöppentem közéjük. Elfogott a kísértés. Felszolgáltam a brandyt, aztán az ajtóhoz mentem, kinyitottam, majd becsuktam, de nem mentem ki, hanem meghúzódtam a sötétben, ahová már nem ért el a kandalló és a gyertyák fénye. A színlelés eredményes volt, mint a színlelés általában, különben miért gyakorolnák oly buzgón az emberek?

A lovag kiverte a pipáját, és beszélni kezdett:

– Édes fiam, Jim, nézd másképpen a dolgokat. Az előjelek biztatóak. Te is tudod, milyen balszerencsék érték családunkat az utóbbi időben.

Jim úr együttérző pillantást küldött Lady Alice felé, de az tudomást sem vett róla.

– Történt, ami történt – folytatta a lovag –, a lényeg az, hogy a vagyonunk elúszott. Már a kastélyt is csak keservesen tudjuk fenntartani, és Lady Alice...

– Maradjunk csak az üzletnél, uram! – vágott közbe a

gyámleánya.

– De most, Jim fiam, úgy érzem, ránk mosolyog a szerencse. Látom a jeleit. Először is, Blandly – emlékszel rá, az a bristoli ügynök? – elküldte nekem a szolgálók gyöngyszemét, Betsyt. Ráadásul potom pénzért jutottam hozzá, holott legalább ötven arany guinea-t kellett volna fizetnem érte. De ez még mind semmi: ez a remek fickó megüzente, hogy tud egy vállalkozásról, amelyben – az anyagi helyzet alakulásától függően – nyolcad- vagy negyedrészen én is betársulhatnék. Részárut kell szállítani Beninbe, onnan szerezseneket Kingstonba, majd cukrot Bristolba. Szerinte tökéletesen veszélytelen, és csaknem annyira nyereséges vállalkozás lenne.

Jim úr mintha zavarba jött volna.

– Nem kell bizonygatnom, milyen örömmel segítenék önnek, Mr. Trelawney, bármivel, amim csak van – mondta –, de az korántsem elegendő efféle részvények vásárlásához.

Lady Alice megvető pillantással mérte végig a gazdámát.

– Lárifári, Jim fiam – mondta a lovag. – Figyelj csak rám!

A doktor furcsa, zavart arccal bámult a tűzbe.

– Mindenekelőtt – folytatta a lovag –, be kell lépnem a Kereskedelmi Vállalkozók Társaságába. Nos, ez nem is olyan nehéz, mint amilyennek első hallásra tűnik. Blandly ismer néhány úriembert, derék katonákat és földesurakat – semmi közük a ti átkozott liberálisaitokhoz vagy kvékereitekhez –, akik örömmel látnának, a Társaságban: hogy erősítsem soraikat, és némi súlyt adjak vitáiknak.

A doktor lecsapta a pipáját. A lovag rábámult.

– Ez a helyzet, Jim fiam. Már csak tőkére lenne szükségem.

– Értem, Mr. Trelawney. Honnan fogja előteremteni?

– Előteremteni, ez a helyes szó, Jim. – A lovag, izgalomban keresztbe tette a lábát, de összerázkódott a fájdalomtól. – Nos – az ezüstrúd. Az ezüstrúd! Kétezerrel már elindíthatnék egy expedíciót. Ha nem tévedek, legalább negyedmillió rejtőzhet azon a helyen, akármilyen árfolyammal számolom is. Ennyi már elég, hogy egy flottát indítsak az Indiákra, hogy aranyban hemperegjek, hogy a nyakára hágjak...

A doktor fölemelte a kezét.

– Trelawney, öreg barátom, csak lassan a testtel! Egyszer már hallottam ezeket a szavakat, és profetikus erejűnek bizonyultak.

– Hm! – dünnyögte a lovag, és kortyolt egyet a portóiból. – Mit szólnál, Jim, egy újabb utazáshoz, ha sikerülne összeszednem a pénzt? Blandly szerez nekünk egy hajót...

– Engedelmevel, ön túlságosan megbízik abban a gazemberben – szakította félbe a doktor, a lovag azonban rá sem hederített, csak fújta a magáét.

– Nos, Jim, mit szólnál hozzá? Társak lennénk. Mi négyen, akik itt vagyunk ebben a szobában (én még jobban összehúztam magam a sötétben). Ezúttal nem játszánánk azt a tulajdonos-kapitány-első tiszt-legénység-féle játékot.

Jim halotthalványan állt föl a kanapéről. Lehet, hogy a mazsola feküdte meg a gyomrát, de az is lehet, hogy más miatt érezte rosszul magát, első pillantásra nem lehetett tudni. A hangja nyugodt volt.

– Nem, uram, én nem társulok.

– Emlékszem, mit mondtál akkor, a fenébe is – tört ki a lovagból –, hogy hat ökörrrel sem lehetne visszavontatni téged! Örültség! Gyönyörű kaland volt, a végén a jó győzedelmeskedett, és most is így lesz! Gyere hát, Jim!

– Nem, uram. – El sem tudom képzelni, Jim úr hogy

nem vette észre, milyen szemeket mereszt rá Lady Alice a kanapé túlsó végéből. A büszkeség tusakodott a hölgyben valami mással – a vággyal, hogy kérlelni kezdje Jimet. Végül a büszkeség győzött. A nő összeszorította a száját.

– Akkor hát, Jim, megköszönném, ha visszaadnád a térképet. Tudod, milyen nagy szükségünk lesz rá a tájékozódáshoz, a mélységméréshez és mindenképpen. Hogy az ördög vigyen el, te vagy az egyetlen, aki ismeri a szélességi és hosszúsági fokot!

– Az a térkép, Mr. Trelawney, az én örözetemre van bízva, nehogy mások is elhajózzanak arra a szigetre, és megisméltódjék a szomorú történet, nem azért, hogy ön most előlről kezdje az egészet, az ön korában. Arra kérem, uram, bocsásson meg nekem.

Azzal meghajolt Lady Alice felé, biccentett a doktornak, és már indult is az ajtóhoz, alig hagyva annyi időt Tom Carternek, hogy kisonjon. Még hallottam a csörömpölést: a lovak a kandallóba vágta a poharát.

11. BRISTOLBA MEGYÜNK

Aznap este nem vitt bennünket a kocsi haza. Gyalog másztuk meg a sziklás ösvényt, Tom Carter ment elől a lámpással, mögötte ballagott Hawkins úr néma csöndben. Mihelyt a Benbow Admirálishoz értünk, és óvatosan belopakodtunk – föl ne ébresszük a hirtelen kezű, pisztolyos, öreg hölgyet –, a gazdám végre szólni kegyeskedett hozzám:

– Látod, Tom, Trelawney lovak bolondnak tart, Lady Alice szerint gyáva vagyok. Te mit tartasz felőlem? Rajta, Tom, tudom, hogy minden szót hallottál. Beszélj őszintén.

Az emberek az ilyet csak úgy mondják, de nemigen gondolják komolyan. Pedig aki á-t mond, mondjon b-ét is.

– Az egyik igaz, a másik nem – feleltem. – Férfinak

kell lenni, hogy valaki úgy kiálljon, ahogyan ön tette ma este, Hawkins úr. A lovag viszont bolondnak tartja, mert ő meg akarja szerezni azt az ezüstrudat – Egy pillanatig tétováztam, aztán csak kiböktem: – Ami azt illeti, én is bolondnak tartom ezért. Lady Alice tudja, hogy ön nem gyáva, de ő egy cseppet sem különb a lovagnál, őt is csak a pénz érdekli, hogy új férjet fogjon magának – most már nem tudtam lakatot tenni a számra –, és akkor önre többé rá sem fog nézni.

Ez sok volt.

– Tartsd a szád, Tom! – kiáltott rám.

– Ki van odalent?! – kiáltott le a lépcső tetejéről az idős hölgy, s éppen jókor, még mielőtt Jim úr akkorát lódított volna, rajtam, hogy berepülök az ivóba. Ehelyett ő hagyott faképnél engem.

Így aztán egy hétig haragszomrádot játszottunk. Jim úr mogorván ögyelgett a fogadóban, és nem állt velem szóba. Trelawney lovag a kastélyban duzzogott. De azért ez sem tartott örökké. Szerencsétlen gazdámat a szerelem tette ilyen mogorvává, a lovagot pedig a pénzsóvárság. És sem a doktor, sem én nem találtunk írt e két betegségre, ahogy azt egy este, poharazgatás közben megállapítottuk.

– Az idő a legjobb gyógyír mindenre, Tom fiam – mondta a doktor, és pipáját visszatette az állványra, amit a jobb vendégek kedvéért helyeztem el a kandallópárkányon, aztán még a parókáját is megigazította.

Igaza lett. Egy hét. sem telt bele, a lovag újra a régi volt. Üzenettel küldte Betsyt hozzánk.

Két nap múlva tagjává választja a bristoli Kereskedelmi Társaság, kéri, tartsunk vele, és osztozzunk a dicsőségében. Cliftoni házát, a Hotwell-forrás közelében, mely jó ideje üresen áll, újból megnyitotta, s engem is elvár öméltósága egy tucatnyi palack bordói társaságában. Majd a bakon utazom Daniellel és Betsyvel (nekem se kellett több!). Mrs.

H. ellátott jó tanácsokkal (összetévesztve engem az ifjú Jimmel), nehogy bajt hozzanak rám azok a csalafinta bristoli lányok. Fogalmam se volt, honnan tudja az öreg hölgy, hogy miféle élet zajlik a városban, de ő meg volt győződve róla, a város a bűn fertője. Én csak annál jobban örültem az útnak.

A keletre fekvő városoktól való félelmemet egy csapásra elfújta jótévőm, Mr. Argent, amikor elzavarta a két fejevadászt. Erről eszembe jutott, hogy Mr. Argent azóta sem bukkant fel a Benbow Admirális környékén. Pedig milyen buzgón kereste Jim urat! Hiába, a gazdag emberek mindig a saját fejük után mennek, ennyit már én is megtanultam!

Másnap reggel, alig hajnalodott, már úton voltunk. A kocsiban a lovag, a doktor, Lady Alice és Jim úr foglaltak helyet, mi pedig, Daniellel és Betsyvel a bakon ültünk; én voltam a szélén, s a biztonság kedvéért átkaroltam Betsy derekát. Ő meg az én derekamat fogta, s időnként úgy megölelt, majd belereccsent a bordám. Egnapi utazás után az új hídon át jutottunk be a városba, amelyen csak úgy hemzsegték a szekerek és a hintók. Fel nem tudom fogni, miért olyan büszkék rá, de szerintük a régi híd még rosszabb. Hát igen, fő a haladás. Aztán a házhoz hajtottunk, amely a folyó túlsó partján rejtőzik, a Clifton-domb hatalmas sziklái alatt. Azt mondják, tavasszal és nyáron ez a virágoktól illatos vidék a fiúk és lányok kedvenc sétálóhelye, de ezt sohasem állt módomban megtapasztalni. Nekünk, sajnos, sok dolgunk volt.

Aznap este, a vacsoránál a lovag szinte sziporkázott. Látszott rajta, hogy mindent megtenne, csak ismét a régi kedvében látná Jim urat. Fura kis öreg ez a Mr. Trelawney, gondoltam, de nem rosszindulatú. Később megváltozott a véleményem róla...

Lady Alice nem adta ilyen olcsón. Egy barátságos szava sem volt a gazdámhoz. Még másnap is, amikor

testületileg a Kereskedők Székházához vonultunk, nagyon leereszkedően viselkedett velem, pedig Jim úr igazán elegáns volt, amint sötétkéék frakkjában, az időjárásról és a színházról csevegve lépkedett a hölgy gyaloghintaja mellett.

Kellemes napunk volt, és séta közben minden sajátos színét élvezhettük a városnak: a folyón hajók nyüzsögtek, árbocuk ide-oda dülöngélt, mert apály lévén, elvonult alóluk a víz. Azt mondják, ez itt Anglia második legnagyobb kikötője, de minden pennyt sajnálnak, amit egy új dokk építésére kellene költeniük. Mit bánják ők, amíg még befutnak és ki is tudnak indulni a rakománnyal teli hajók? A selyemben-brokátban pompázó úri társaság a gyógyforrás körül nyüzsgött, mint legyek a méz körül, sötét ruhás kereskedők vonultak, hajóskapitányok lestek fél szemmel az eget, szolgák és hordárok rohagáltak, szabadságos matrózok járták a várost. Alig tudtunk utat vágni magunknak a tömegben.

Magasan járt a nap, s csak úgy áradt a csatornák felől a város büze. Ám ezzel senki sem törődött. Amerre néztem, mindenki tülekedett, lökdösődött, vitatkozott, kiabált, bólogatott és hajlongott, s az egész olyan volt, min egy sátoros ünnep.

Mintha az embereknek legalábbis a fele ugyanoda igyekezett volna, ahová mi, s végül, magam sem tudom, hogyan, de egyenesen a székház bejárati oszlopai alá sodródtunk. Végre bejutottunk, s a lovag, aki roppant előkelően, bicegett sétapálcáján, körülnézett, s eközben egyeseknek bólintott, másokat komor tekintettel mért végig. Az emberek kettes-hármas csoportokba verődve társalogtak, s amikor megláttak bennünket, kimeresztették a szemüket, oldalba bökték egymást, s vagy intettek a szemükkel, vagy hátat fordítottak nekünk. Némelyikről igencsak lerítt a feszültség, mintha előre sejtenének valamit, csak még nem

tudják, jót-e vagy rosszat.

– Mr. Trelawney!

– Ó, maga az, Blandly!

– Szolgálatára, uram, Lady Alice, dr. Livesey, Hawkins úr...

Ez aztán a mézesmázás modorú fickó! Kicsi, kövér ember volt, a szeme megállás nélkül a helyiséget fürkészte. Akármibe lefogadtam volna, hogy a doktor ki nem állhatja, de a lovag szinte el volt ragadtatva tőle.

– Azt hittem, Blandly, a Társaság elnöke kijön, hogy üdvözljön bennünket – mondta a lovag, s körbepillantott az előcsarnokban.

– Itt lesz hamarosan, uram – felelte a kezét dörzsölgetve Blandly. Villámgyorsan a háta mögé pillantott, aztán közelebb lépett. – Tudja, uram, egy olyan társaságban, mint a kereskedelmi vállalkozóké, mindenféle ember akad, és, ugye, nem lehet tudni, kinek mennyit ér a szava. A kívülállók nem is sejtik, micsoda sodrásokkal és ellenszellekkel kell itt számolnia az embernek.

A lovag egészen kijött a sodrából.

– Azt akarja mondani, Blandly, hogy a dolog még nincs teljesen elintézve? Hiszen arról volt szó, hogy csak egy szavamba kerül...

Tucatnyi úriember fordult erre felénk, mert a lovag sottogása egy orkánt is túlharsogott volna. Blandly, akin látszott, milyen kényelmetlenül érzi magát, a szája elé emelte a mutatóujját.

– Értse meg, uram. Itt mindenféle ember...

– Ezt már mondta, a fenébe is!

– ...akadnak papok és vidéki urak, akik örömmel látják itt a magafajta embert, uram, de vannak liberálisok és hitújítók is, ők már nem olyan szívélyes emberek, aztán itt vannak a rabszolga-kereskedelemben érdekeltek, meg a

kvékerek is, akik az utóbbi időkben kevésbé lelkesednek ezért az ügyért. Láthatja itt az amerikai kereskedelem híveit, meg olyanokat is, akik helyeslik, hogy György király végre közibük csapott. És ne felejtjük el a szabad kereskedelem meg a vámrendszer híveit sem. Ezek aztán az első szóra egymás hajának esnek...

– Úgy érti, óvást emelhetnek ellenünk? – A lovag arca már bíborszínben játszott, és a doktor megfogta a karját, mintha a pulzusát akarná kitapogatni.

– Na végre, itt van az elnök – mondta ekkor megkönnyebbülten Blandly.

Az elnök, aki elegáns zöld kabátjában éppolyan méltóságteljesen festett, mint Trelawney, barátságosan bólintott feléje, noha látszott rajta, hogy nincs jókedvében.

– Mi történik itt, elnök úr? – mordult rá szigorúan Trelawney.

De az elnökkel nem lehetett úgy beszélni, mint Blandlyvel. Kínos udvariassággal mérte végig a lovagot.

– Jó napot, Trelawney úr! Megtisztelő, hogy eljött közénk. De meg kell mondanom, uram, hogy egy rendkívül szokatlan körülmény merült fel, természetesen nem a mi részünkről.

– Miről van szó, uram?

– Óvásról, uram.

– Ellenem? – Ezt úgy mondta, mintha legalábbis felségárulásról értesítették volna.

– Társaságunk egy megbecsült tagja, úgy is mondhatnám, megbízottunk, aki előkelő helyet foglal el Kingston társadalmában, megkért, hogy bizonyos tényeket tárjunk a teljes közgyűlés elé, s csak ezután szavazzunk az ön beválasztása felől.

– Miféle tények lennének ezek?

– Erről nincs tudomásom. Nekem csak annyit mondtak,

hogy az illető mára várható, mert csak nemrégiben tért meg Jamaicáról.

– Ki ez az ember?

– Mr. Argent, uram.

Én rögtön hegyezni kezdtem a fülem. Izgalmas napunk ígérkezik.

– Sohasem hallottam felőle.

Az elnök láthatólag megrökönyödött.

– Ezek szerint, uram, ön az egyetlen a nyugat-indiai kereskedelemben érdekelték között, aki még nem hallott erről az úrról.

Trelawney doktor Liveseyre nézett, aki szintén zavartnak látszott.

Aztán a gyámleányához fordult.

– Nem az ön megboldogult férjének valami üzletfele, drágám?

Lady Alice megrázta a fejét. Arcán utálkozással vegyes, nyugtalan kíváncsiság tükröződött. Az elnök sietve folytatta a helyzet ismertetését:

– Így tehát, Mr. Trelawney, kénytelenek vagyunk kissé változtatni szokásos eljárás módunkon. Minden formáságot mellőzve összegyűlünk a belső teremben, hogy meghallgassuk Mr. Argentinét, majd az ön esetleges válaszát. Remélhetőleg gyorsan tisztázódik minden, és akkor folytathatjuk az ön beválasztásával. Hogy a részrehajlásnak még a lehetőségét is kizárjuk, felkértük Bristol város jegyzőjét, töltsen velünk a mai napot, és foglalja el az én helyemet. Önök természetesen valamennyien bejöhetnek.

– A jegyző – morogta Trelawney. – Az a liberális csirkefogó?

Néhány lépésnyire tőlünk egy aprócska, rendkívül csúf arcú, szúrós tekintetű férfiú állt. E szavakra felénk fordult, és szívélyesen meghajolt a lovag felé.

Az elnök intett a Társaság altisztjének, aki a belső ajtó mellett állt. Az altiszt botjával a földre koppintott, mire mind, ahányan csak voltunk – több tucatnyian – bevonultunk a terembe. Némi csoszogás után mindenki elfoglalta a helyét a dupla félkörben elhelyezett székeken. A jegyző egy emelvényre rakott aranyozott széken trónolt az orrunk előtt. A Társaság elnökére pillantott, aki az írnokhoz fordult.

– Hol van Mr. Argent?

– Máris jön, uram.

Ekkor a terem túlsó végében kinyílt a dupla szárnyú ajtó. Azonnal megpillantottam Mr. Argentet, kövéren, derűsen, elegánsan bicegett be a terembe. Jobbján lépdelt a sápadt és hórihorgas öreg Wensleydale, balján a mogorva, apró Wilton-Stilton.

Mihelyt beléptek, mindenki felállt. Még a lovag, doktor Livesey és Jim úr is. Hogy egész pontos legyenek, úgy pattantak fel, mintha darázs csípte volna meg őket.

– Egek! – kiáltotta a lovag. – Hosszú John Silver, még hozzá két lábon!

– Szolgálatára, Mr. Trelawney – hajolt meg feléje Mr. Argent.

12. MR. ARGENT MEGLEPETÉSE

A társaság leült, de a doktornak és Jim úrnak erővel kellett visszanyomni a székébe a lovagot, aki olyan gyűlölködő pillantásokat lövellt Mr. Argent felé, hogy annak igazság szerint ott helyben szörnyet kellett volna hálnia.

Hanem épp ellenkezőleg, a másik úr arcáról olyan derűs boldogság és szeretet sugárzott felénk, hogy egy pillanatig arra gondoltam, ezek ketten összetévesztik egymást valaki mással.

– Ez a hétpróbás gazember határtalan arcátlanságában

és pimaszságában még ide mer...

– Psszt! – suttogtak mögöttünk, és az egyik kereskedő jól érthetően mondta: – Trelawney azt hiszi, a bírói székből ül. Pedig a vádlottak padján ül.

Néhányan kuncogtak, és láttam, hogy a lovagot majd szétveti a düh. De Mr. Argent nem hozzá, hanem a jegyzőhöz intézte a szavait.

– Engedelmevel, uram, és ha a tisztelt Társaságnak sincs kifogása, leülnek. Ahogy tálán önök közül is tudják néhányan, egy régi seb, amelyet a haza szolgálatában...

– Lárifári! – robbant ki a lovagból. A doktor csak elmosolyodott.

– ...szereztem, elmérgesedtem, és odalett tőle a fél lábam. Hála Mr. Somerscale tehetségének és leleményének, szert tehettem egy műlábra, de úgy érzem, az álldogálás saját lábamon és ezen a másikon kissé kifárasztana. Majd Mr. Wilton beszél helyettem, aki, mint önök is tudják, az ügyvédi kamara tisztelt tagjai sorába tartozik.

Mr. Wilton azonnal föl pattant, meghajolt előbb jobbra, aztán balra, majd rekedtes hangján komótosan és érthetően beszélni kezdett:

– Amit most elmondok, uram, Mr. Argent egy tizenöt évvel ezelőtti útjára vonatkozik, amikor hajószakácsként állt Mr. Trelawney szolgálatában, aki a *Hispaniola* nevű háromszáz tonnás szkúneren szintén megtette a szóban forgó utat egy bizonyos nyugati fekvésű szigetre. Az utazás szervezői akkor is, azóta is szigorú titokként őrzik a sziget pontos helyét. De azok az egyének, akiket bízást illehetünk a „szerencselovagok” néven, maguk között csak „kincses szigetként” emlegették.

E szavak hallatán zúgolódás hallatszott a kereskedők soraiból.

– Tizenöt esztendő, uram, nagy idő. Az emlékek

elhalványulnak. De szerencsénkre kezünkbe került egy dokumentum, melyet bizonyos James Hawkins, a *Hispaniola* matróza készített, nem sokkal az utazás után.

Jim úr felugrott a helyéről, de a jegyző udvarias intésére visszaült.

– Egyesek azt mondhatják, nem kellene túl nagy jelentőséget tulajdonítanunk ennek a dokumentumnak, talán az egész nem más, mint gyerekes képzelődés. Csakhogy, uram, a legelső mondatból megtudhatjuk, hogy az egészet a *Hispaniola* tulajdonosának, valamint orvosának és cinkostársának, doktor Liveseynek a kívánságára írták le.

A doktor elvigyorodott. Őt aztán semmivel sem lehet felbosszantani.

– Megpróbálom röviden összefoglalni eme utazás eseményeit. Mi, uram, mindnyájan ismerjük a tenger veszedelmeit, de csak annyit mondok, azon a hajón huszonhatan indultak el, és mindössze hatan tértek vissza Bristolba, s e hat emberből négyen, uram, itt vannak, ebben a teremben.

Erre már forogni kezdtek a fejek, de Wilton folytatta:

– A legénység többsége meghalt, de nem ám az elemek, még csak nem is a „rum és a sátán” végzett velük, ahogy a régi matrózadalban áll, hanem Trelawney és emberei. Még a hajósinas, az akkor tizennégy éves Hawkins sem volt túl fiatal a gyilkolásra, hiszen ő lőtte le a hajó kormányosát.

Wilton még Hawkins úr böszült kiáltására sem hagyta abba, csak mondta tovább a magáét:

– Nem légből kapom ezeket a dolgokat. Mr. Hawkina saját keze írása a bizonyíték rá.

A jegyző előrehajolt.

– Gyanítom, ennél még kellemetlenebb eseteknek is fültanúi leszünk, de kérem, ne feledje el, mi nem bírósági tárgyalásra, hanem kivizsgálásra gyűltünk össze. Mr.

Trelawney és a többiek is szót kapnak majd, s ők is elmondhatják mindazt, amit szükségesnek vélnék Mr. Argentről közölni velünk.

A lovag kapva kapott az alkalmon.

– Egyetlen szóval elmondhatok róla mindent. Ez az ember egy gyilkos kalóz!

A teremben zúgolódás támadt, de Mr. Wilton hangja túlharsogta a lármát.

– Kalóz! Ugyan mit jelent ez a szó, uram? Nemde, a jóságos Bess királynő „én drága kalózom”-nak nevezte a hős Sir Francis Drake-et? És a kikötő hány polgárának – közülük nem is egy ül éppen ebben a pillanatban a teremben – vágták már az arcába ugyanezt a szót idegen kereskedők, akik joggal zúgolódhattak a mieink bátorsága és elszántsága miatt? És vajon nem nekik köszönhető-e, hogy városunk mind gazdagabbá és büszkébbé válik?

Erre már minden kereskedő és hajós ujjongva ugrált fel a helyéről. Wilton csendre intette őket, és folytatta beszédét:

– Azokat nevezzük kalózoknak, uram, akik gyilkolással szerzik meg a jog szerint nem őket illető kincset. Ezen az alapon, uram, minek nevezzük Mr. Trelawneyt és barátait?

– Mr. Trelawney, ahogy olvashatjuk, azt mondta: „Ördög vigye a kincset! A tenger dicsősége az, ami a fejemet elcsavarta!” „Hogy együk a pénzt, hogy meghempergőzzünk benne...” És úgy is tett, uram, itt van rá a bizonyíték.

Az emberek harsogó nevetésben törtek ki.

A jegyző komolyságot erőltetett az arcára, és így szólt:

– Mr. Wilton, korlátozza a megjegyzéseit a tárgyra: az utazásra!

– Az utazásra, uram? Vér folyt ott az első pillanattól az utolsóig. Azzal kezdődött, hogy az ifjú Hawkins meg az anyja egy halott tengerész ládájából kilopták a hétszázezer font értékű kincs lelőhelyét mutató térképet, vagyis

kifosztották Flint kapitányt. A térképlopás hamarosan egy ember halálához vezetett – Wilton megállt egy pillanatra –, egy vak emberéhez, uram. Ez bizonyára megdöbbeníti önöket, uraim, pedig a java még hátravan. Hogyan is üdvözölte Mr. Trelawney ezt az eseményt? Majd én megmondom önöknek. Ezt mondta: „Érdekes tett volt, mintha csak egy svábbogarat taposott volna el.” Nyilvánvaló, hogy itt nem afféle hétköznapi vidéki földesúrral állunk szemben, hanem egy sokat próbált, nyugati Dzsingisz kánnal.

– Mr. Wilton – szólt közbe a jegyző –, kérem, kissé kevésbé kiszínezve számoljon be a történetekről!

Mr. Wilton meghajolt.

– Azt gondolnánk, az az ifjú legény helyes és okos dolgot cselekedett. Valóban elmondhatom, hogy ügyfelem őszintén nagyra becsüli az ifjút, mert noha rossz társaságba keveredett, jóformán folt sem esett a becsületén.

Láttam, hogy Mr. Argent nyájasan Jim úrra mosolyog, aki erre elfordította a fejét...

– Mr. Hawkins egy helybéli előljáró gondjaira bízta a térképet. Nagyszerű, de oktalan tett volt. Ez az előljáró Trelawney lovaggal együtt kitervelte, azt is mondhatnám, ezek ketten összeesküdtek, hogy a saját céljaikra megszerzik a kincset. Egy szó, mint száz, legénységet fogadtak – ez elsősorban megbízóm érdeme, aki egyszerű hajószakács létére rendkívül tehetséges ember volt.

– Azt meghiszem – mordult fel a lovag.

– Ám a legénységben ezek az urak sehogy sem akartak megbízni. Kezdetől fogva úgy viselkedtek, mint akik lázadástól tartanak, noha a hajó kapitánya, Tobias Smollett kijelentette, ilyen gyanakvó légkörben nem volna szabad tengerre szállni.

A teremben lévő hajósok bölcs képpel bólogattak.

– A fegyvereket és a lőszert, mint valami

erődítménybe, a kapitány kabinja körül halmozták föl, majd később a lovag felfegyverezte a saját embereit. Saját hadsereget állítottak föl, uram, s ezzel megszegették az országban VII. Henrik óta fennálló törvényeket!

A szigethez érve valami ürüggyel partra küldték a legénység kétharmadát. Nem csoda, hogy az emberek között nyugtalanság támadt. Megbízóm mindenesetre megtette, ami tőle telt, ezt Hawkins tanúsítja, hogy megőrizze a legénység jó hangulatát. Mialatt a többség partra szállt, Trelawney és csapata halálosan megfenyegette a hajón maradtakat, ha jelezni mernek társaiknak.

Azután a legnagyobb titokban partra szállították a fegyvereket és a lőszert, s egy régi kalózerődítményben újabb hadiszállást ütöttek fel.

A biztonság kedvéért még, minden ok nélkül, tüzet is nyitottak a legénységre, s egyet meg is öltek közülük. Az írásos beszámoló tanúsítja, hogy Mr. Argent és a legénység túlnyomó része csak védekezésből lőtt.

– Hátulról szúrta le az egyik embert! – kiáltotta Hawkins úr.

– Ön ezt állítja, Mr. Hawkins. De azt is elmeséli, hogy önök közül valaki álmában ölte meg Mr. Argent egyik barátját.

– Ben Gunn tette! – harsogta Jim úr.

– Ó, tehát Ben Gunn volt az? Nos, nemsokára erről az úrról is hallunk egyet-mást – felelte Wilton higgadtan. – Ebben a történetben az a legkülönösebb, uraim, hogy a hajó tulajdonosa és kapitánya szőtt összeesküvést a legénység ellen, tehát ez esetben afféle fordított hajóházadásról beszélhetünk. És mi volt tettük indítóoka? Egy beszélgetés, amit egy fiú hallgatott ki az almáshordóból.

A sorozatos sérelmek ellenére megbízóm hajlandó volt fegyverszüneti tárgyalásokat folytatni. Miután a hajósinas

lelőtte a kormányost, eloldotta a hajót; a legénység érthető haragjában meg akarta őt ölni, de Mr. Argent közbenjárásával megmentette a fiú életét, méghozzá nem egyszer, hanem több ízben is. Csak amikor sorra meghaltak az emberei, s gyakorlatilag egyedül maradt, látta, hogy Trelawney csapata kerekedett felül, látta be megbízóm, hogy engednie kell.

– És ha nem oldott volna kereket háromszáz guinea-vel – szólt közbe gúnyosan a lovag –, azóta már az ő nyaka is hosszabbra nyúlt volna!

Mr. Argent barátságosan bólogatott, Mr. Wilton pedig felvonta a szemöldökét.

– Hadd emlékeztessenek rá, hogy megbízóm azt az ígéretet kapta, miszerint nem emelnek vádat ellene. Nyugodtan mosolyogjanak, uraim. Hogyan is bízhatna meg valaki olyan emberek ígéretében, akik huszonhatuk közül húszat a másvilágra küldenek? Igen, elvett háromszáz guineát. Az előbb említett Ben Gunn, aki saját korábbi matróztársai ellenében Trelawney csapata mellé állt, ezer fontot kapott fáradozásai fejében. Ezret a hétszázezerből. Ha a történet kalózhajón játszódott volna, Ben Gunn nem ezer, hanem jócskán több fontra lett volna jogosult. Trelawney, mint tulajdonos megtarthatta volna a zsákmány felét, a kapitány az egy főre eső rész öt-hatszorosát, a tisztek rangjuknak megfelelően másfél-harmad részt, és a legénység valamennyi tagja egy-egy részt kaphatott volna. Ben Gunn-nak a legszerényebb becslések szerint is csaknem ötvenezer font üthette volna a markát. Ne csodáljuk hát, hogy erről a „jutalomról” nem esett szó a Tengernagyi Hivatal Zsákmánybírósága döntőbírái előtt. Meg kell azonban mondanunk, itt nem valami jutalomról, hanem elásott kincsről van szó. A királyság területén talált, államkincstárt illető kincsleletről. De Trelawney talán úgy gondolta, a sziget kívül esik a királyság területén.

– Ostoba beszéd! – mordult fel a lovag. – Mihelyt partot értünk, felvontuk a brit lobogót.

– Akkor hadd kérdezzük meg, uram, vajon tud-e a Korona erről a szigetről? Úgy vélem, nem tud róla. Mr. Trelawney társaságán kívül egyetlen ember sem ismeri, milyen szélességi és hosszúsági fokon fekszik. Ha a Koronának tudomása lett volna a kincsről, bízvást meg is kapta volna az őt megillető hányadot. Elképzelhető, hogy ebben az esetben nem pusztán, kapzsiságról, hanem hűtlenségről, mi több, talán felségárulásról van szó?

Ebben a pillanatban óriási zűrzavar kerekedett, a lovag barátai és ellenfeleik versenyt igyekeztek lehurrogni egymást. Egy viszonylag csendesebb pillanatban egy szakállas hajós Trelawneyre mutatott, és azt üvöltötte:

– A király híve és földesúr, igaz? Miféle királyé? Melyik országból való? Fogadok, ön egy átkozott rechabita!⁴ Istenverte jebuzita! Illetve, az ördögbe is, egy átkozott Jakob-párti lázadó!

– Ezért még szíjat hasítok a hátából! – bömbölte a lovag.

– Nyavalyás liberális! Fogadok, a nagyapja még Monmouth, az áruló mellett harcolt!

– És ha igen?

– Az apja pedig ott sürgölődött Első Károly királyunk gyilkosai között!

– Maga spanyol lovag!

– Cromwell-párti!

– Puritán!

– Pápista!

Kopp-kopp-kopp! – döngött az altiszt botja a padlón; A jegyző szigorú képpel, szikrázó szemmel állt föl.

---

4 Antialkoholista társaság tagja

– Rendet kérek, rendet, rendet! Mire jó ez a felfordulás? Jöjjenek, uraim, ideje harapni valamit. Hogy a kedélyek lecsillapodjanak, javaslom, hogy legalább holnapig napoljuk el az ülést.

– Uram – szólalt meg Mr. Argent, és nagy ügyel-bajjal föltápászkodott. – Nekem még jobb javaslatom van. Ma délután két órakor, odalent Kingswood Down felé, a Három Tollban ökölvívó-mérkőzés lesz. Jem Morris és Molly Brindle, a női bokszoló párviadalra hívja ki az önként jelentkezőket. Ma délben mindenki a vendégem. A Három Toll kertjében lesz terítve. Szeretettel várok mindenkit, különösen hajdani társaimat a *Hispanioláról*, hogy bebizonyítsam, az igazságot keressük, de nincs bennünk rossz szándék. Uraim, állok rendelkezésükre.

„Irány a Három Toll!” – kiáltással a jegyző, az elnök és az egész társaság özönlenni kezdett az ajtó felé. A nagy sietségben mindenki megfeledkezett a méltóságról. Egy perc, és ott álltunk egyedül.

– Menjen a pokolba! – kiáltotta a lovag.

A doktor azonban a fejét rázta.

– Nem, uram. A meghívást el kell fogadnunk. Most aztán nem veszíthetjük szem elől. Hosszú John vagy Argent, mindegy, minek nevezi magát, készül valamire. Több forog itt kockán, mintsem első pillantásra látható.

13. AZ ÖKÖLVÍVÓ-MÉRKŐZÉS

Nem sokkal múlt dél, amikor kocsink áthajtott a Lawford Gate-en (mindenesetre itt állt valaha a régi kapu), keleti irányban, Kingswood felé. Daniel fogta a gyeplőt, mellette ültünk ketten, Betsy meg én, a többiek pedig a szokott helyükön, odabent. Előttünk és hátunk mögött kigyózó oszlopban sorakoztak a különféle kocsik, csézák, együlékes

hintók, zárt és nyitott szekerek, verítékező emberek cipelték a gyaloghintókat, s a lovon ügető hölgyek és urak nyomában kerekedő porfelhőben alig láttunk valamit.

Hiába sütött a nap, még az ég is elsötétült, mert a porfelhő fölött egy másik felhő szállt a híres bristoli üvegyár csúcsos épületeiből. Az üvegyár körüli öntödék, üzemek és cserzőműhelyek is bőven ontották a füstöt és a kormot. Hamarosan kijutottunk a homályból, de így is sivár képet mutatott a csupa gödörrel és vízmosással tarkított vidék, mely déli irányban, a folyó felé lejtett. Itt-ott hatalmas gőzszivattyúk tűntek fel, keresztrúdjuk mint óriás lovak bólogató feje billent hol le, hol föl. A portól csak hányingerem támadt, de ettől a gyászos zörgéstől és pöfögéstől még a szívem is összeszorult. Valamikor régen, a Benbow Admirálisban töltött szép estéken hallgattam az öreg Wensleydale-t, amint az embereket gazdaggá tevő hatalmas gépekről beszélt, arról, hogy ezek paradicsommá változtatják az egész világot. Most arra gondoltam, ehhez a paradicsomhoz a poklokön át vezet az út.

Aztán magunk mögött hagytuk ezt a vidéket is, s egy hangás réten átkelve a lovak és kocsik egy fogadó, udvarára fordultak be. De ez a fogadó olyan hatalmas épület volt, hogy az egész Benbow elveszett volna benne. A ház előtt hosszú, fehér abrosszal leterített asztal állt, körötte szolgálhad serénykedett, mint méhek a kaptár körül. Legalább száz személyre terítettek, csak úgy csillogott a sok evőeszköz és hófehér porcelán. Mire odaértünk, csaknem minden helyet elfoglaltak már, s az asztalfőn természetesen Mr. Argent ült: sugárzó arccal osztogatta parancsait, integetve, bólogatva irányította helyükre a vendégeket. De a mellette lévő helyek még üresen álltak.

Mihelyt bennünket meglátott, már talpon is volt, s bicegve indult a kocsink felé.

– Ó, a legkedvesebb vendégeim! Erre tessék, Mr Trelawney, uram, asszonyom – s máris nyújtotta a karját Lady Alice-nek –, doktor Livesey, uram, ó, a kutyafá... no, nézd csak, Jim fiam, ó, bocsásson meg, Mr. Hawkins, szolgálatára, uram. Nahát, mintha tegnap történt volna, ismét fiatalnak érzem magam, ámbár – s egy fintort vágott Lady Alice felé – én sem leszek még egyszer hatvanéves.

Egészen elképedtem, de gondolom, Jim úr is, látva, hogy foszlik le a lady arcáról a fagyos kifejezés: egészen úgy viselkedett, mint egy első bálos kislány, amikor vendéglátója a jobbára ültette az asztalfőn. De mást is észrevettem rajta. Már nem volt feketébe öltözve, halványkék ruha volt rajta, mondhatom, nagyon szemrevaló. Aha, gondoltam, vége a gyásznak, megindult a harc az újabb zsákmányért. Mr. Argent ezután hasonló ceremóniával vezette Jim urat Lady Alice másik oldalára, majd ujjával csettintve utasította az egyik szolgát, mondván:

– Hozzon egy tányéron mazsolát Hawkins úrnak és hozzá a legjobb madeirából!

Jim úr nem szólt egy szót sem, láttam, hogy Mr. Argent-nek nehéz dolga lesz, ha jobb kedvre akarja hangolni őt. Hanem ő nem jött zavarba, de nem ám. Még tréfálkozott is, miközben Mr. Trelawneyt és a doktort a helyükre vezette.

– Ugye, kíváncsi vagy, Jim, hogy van Flint kapitány? Szólíthatlak még Jimnek? Nos, hiszed vagy sem, a vén papagáj még mindig él, pedig legalább háromszáz esztendő! De már nem olyan virgonc, mint hajdanában, és a legszívesebben otthon gubbaszt. Nem úgy a gazdája: ő még el-elcsavarog a világban.

Aztán Lady Alice-hez fordult, s szemtelen, mi több, egyenesen arcátlan mozdulattal lehúzta a fehér harisnyáját, és megmutatta neki a múltbát.

– Hát nem csodálatos hamisítvány? Nézze ezeket az

illesztéseket és szegecseléseket! De ezen kívül aztán minden úgy van, ahogy az Isten megteremtette – mondta kuncogva, és könyökével oldalba bökte a ladyt. Az meg szende képet vágott, és zsebkendőjével meglegyintette Mr. Argent kezét, önkéntelenül is elvigyorodtam, de elég volt egy pillantást vetnem Jim úr falfehér arcára, máris odalett a jókedvem.

Dolgom is akadt bőven: Daniellel együtt kicsaptuk a lovakat a legelőre, azután fel kellett szolgálnom a bort.

Az ember el se hinné! A lovag magával hozta az összes portóit, amit a Benbow Admirálisból fölküldtem neki. Most vérbeli úriemberként felszolgáltatta a palackokat, amit Mr. Argent a legcsekélyebb szégyenkezés nélkül elfogadott. Tíz perc sem telt belé, már mondták is a pohárköszöntőket. Ha nem lettem volna szemtanúja, mi történt aznap reggel a kereskedők székházában, álmomban sem gondoltam volna, hogy ezek ketten esküdt ellenségek. De hát, mint már említettem, a gazdagok mindig a saját fejük után mennek. Ámbár lehet, hogy a lovag is töri valamiben a fejét...

Volt még valami, ami fölkelte a figyelmemet. A lakoma kellős közepén, miközben ide-oda rohangáltam a palackokkal, észrevettem, hogy Mr. Argent eltűnt az asztalfőről. Ebben még nem lett volna semmi különös, hiszen evés közben bárkire rájöhet a szükség... De amint a kocsihoz indultam az újabb borosüvegekért, valami fehér villanást kaptam el a szemem sarkából. Balra, félig elbújva a fogadó verandájának a sarkában, Betsy állt. Beszélt valakivel, de nem ám tréfálkozva, ahogy szolgatársaival szokott, hanem egészen komolyan. S ahogy, megmozdult, láttam, hogy vele szemben nem más áll, mint maga Mr. Argent. Ez már mégiscsak különös volt.

Azazhogy nem is olyan különös. Egyszerre mindent megértettem. Betsy kémkedésének köszönhető, hogy Mr. Argent mindenről tudomást szerez, ami nálunk történik. Rajta

keresztül nyilván hónapok óta szemmel tart bennünket. Ki tudja, talán éppen az ő ügyeskedése folytán került Betsy a lovag szolgálatába? De vajon azt jelenti-e ez, hogy Blandly, ez a minden hájjal megkent fickó is az ő cinkosa? Ha nyitva tartom a szemem, még többet is megtudhatok. Ideje, gondoltam, hogy megszolgáljam a havonta kapott shillingjeimet, akárkitől származnak is.

Addigra a vendégek már éktelen csörömpölést műveltek evőeszközeikkel a kert nyári zöldben pompázó fái alatt. Félrevonultam, hogy magam is bekapjak egy falatot. De még a vendégek ricsaján keresztül is meghallottam egy másik zajt, mélyebbet és erősebbet, mint amikor a hullámok a Black Hill-öböl szikláihoz csapódnak. Kipillantottam a fogadó kertjét övező bokrok felett, és az ámulattól eltátottam a szám.

Mintegy nyolcvan yardnyira tőlünk egy nem túl mély, de hatalmas, katlan alakú mélyedést pillantottam meg; olyan volt, mint valami szakadék. A közepén kötelekkel jelölték ki a versenypálya területét. A kráter körül emberek tarkállottak, mint a rét füvén virító százszorszépek. Egyébként semmiben sem hasonlítottak a százszorszépekhez, közönséges népség volt; a férfiak rézgombos zubbonyt és térdnadrágot, a nők csiricsaré ruhát és élénk színekben pompázó, szalagos kalapot viseltek. Miközben figyeltem őket egy kicsiny csoport vált ki a tömegeből, felmászott a mélyedés peremére, és elindult felém. Én meg ott álltam, köténnyel a derekamon és szalvétával a karomon. A vezetőjükhöz hasonlóan magas embert még életemben nem láttam, hat vagy talán hét láb magas is lehetett, sovány, mint egy agár, s valahogy humorosan szomorú képű. Amikor odaértek, azt kérdezte tőlem:

– Mondd csak, fiú. ismered Mr. Argentet?

Bólintottam.

– Légy szíves, mondd meg neki, hogy Ned Barker

keresi a kingswoodi szénbányászok küldöttsége élén, és még a mérkőzés előtt szeretne beszélni vele.

Visszamentem az asztalhoz, ahol a társaság már a dohány élvezetének hódolt.

Mr. Argent hosszú manillaszivart tartott az ajkai között. A fülébe súgtam az üzenetet, mire szúrós tekintettel pillantott fel, s alaposan szemügyre vette az embereket, akik sapkájukat mellükhöz szorítva álltak meg az asztaltól néhány yardnyira.

– Jöjjön közelebb, Mr. Barker! – mondta.

– Bátorkodtunk önhöz fordulni, Mr. Argent, mint főrészvényeshez, mivel nem vagyunk megelégedve az ügynökével.

– Miről van szó? – Argent hangja jóindulatú volt, de már korántsem olyan nyájas.

– Mr. Argent, szándékában áll a gépet további aknában is alkalmazni?

– Igen. A gép kiszivattyúzza a vizet, önök, uraim, mélyebbre mehetnek, több lesz a szén, tehát több pénz üti az önök és az én markomat – E szavaknál a lovaghoz fordult, mint aki helyeslésre vár. Mr. Trelawney komoran bólintott. A doktor szemöldöke alig észrevehetően megrándult.

– Valamit nem vett figyelembe, Mr. Argent – mondta Ned Barker.

– Micsodát?

– Az életet, Mr. Argent. Minél mélyebbre megyünk, annál több ember élete kerül veszélybe. Ha a gép elromlik, márpedig elromlik, az emberek elpusztulnak. Kétszáz láb mélységből nem mentheti ki őket, mint a felszíni járatokból.

– Barker – felelte Mr. Argent, egyenesen a másik szeme közé nézve, s nagy füstfelhőt fújva –, még sohasem hallottam, hogy egy tengerész azt mondja: „Nem szállok tengerre, mert vízbe fulladhatok.”

A körülötte ülők kuncogtak, de még Ned Barker szája

sarka is felrándult kissé.

– Igaz – mondta –, de a legénység joggal tagadhatja meg a tengerre szállást, ha a hajó lyukas.

– Mit akar ezzel mondani?

– Csak azt, Mr. Argent, hogy akkor vagyunk hajlandók a gép után dolgozni, ha a fizetség megfelelő. Ha nem, hát pumpálhat a gépe szakadásig, a szenet ugyan ki nem pumpálja nélkülünk.

– Ez fenyegetés, Mr. Barker?

– Ez ígéret, Mr. Argent.

– Az ígéretével tőlem elmehet a pokolba.

– Helyes, nagyon helyes – mondta a lovag, mire Jim Hawkins homlokán néhány halvány ránc jelent meg. Barker kissé felhúzott szemöldökkel mondta:

– Én figyelmeztettem, Mr. Argent, mert így láttam helyesnek. Az ön hajója a sziklák felé tart. Vigyázzon, nehogy zátonyra fusson.

Azzal a kis csapat hátat fordított, és elindult vissza a tömeg felé. Mr. Argent és a lovag egymásra néztek.

Ekkor hatalmas kiáltás harsant:

– Kicsoda a mi emberünk? Jem Morris a mi emberünk!

Közelgett a mérkőzés kezdete.

– Mit szólna egy fogadáshoz, Mr. Trelawney? – kérdezte Argent. – Száz guinea Jemre?

A lovag elvigyorodott.

– Majd meglátjuk – mondta.

14. A BAJNOK BUKÁSA

Az urak és hölgyek mind egy szálig otthagyták az asztalokat, és siettek a mérkőzésre. Egy egész térséget tartottak fenn a számukra, és a tömeg jókedvűen engedett utat nekik, bár ruhájukat és küllemüket nem hagyták szó nélkül. De minden

zaj elcsitult, amikor egy világoszöld kabátot viselő ember átmászott a köteleken, középre állt, és fölemelte a karját.

– Hölgyeim és uraim! Íme, a környék bajnoka, aki tíz menetre bárkit kihív az önként jelentkezők közül! Csak tíz menetre, uraim, mert szerinte úgysem bírja tovább senki fia! Hölgyeim és uraim, íme Jem Morris!

Jem Morris a felcsapó ujjongások és rivalgások közepette bebújt a ringbe. Micsoda zúzógép volt ez a Jem! Még sohasem láttam ilyen bikaszerű alakot: a feje szürkére volt borotválva, széles hátán hegek látszottak, mintha vasrudakkal páholták volna el. Egy percig csak állt, aztán lassan, nehézkesen az egyik, majd a másik sarok felé indult, miközben királyi kézmozdulattal viszonzta hívei éljenzését. Hívei? Hát akadhat bárki, gondoltam, miközben minél közelebb próbáltam férközni a majdani öldöklés színhelyéhez, aki szembe mer szállni vele?

Alaposan fején találtam a szöveget. A forró napsütésben verítékező tömegben, ahonnan eddig vidám kiáltások és biztató szavak hallatszottak, hirtelen úgy megváltozott a hangulat, mintha egy láthatatlan karmester intésére történt volna. A felröppenő sértések, szitkok, dühödt gúnykiáltások és füttyök hallatán szinte megfagyott a vér az ereimben.

Odabent a kötelek mögött Zöldkabát éppen azt adta elő, hogy a gloucesteri fickó, aki elfogadta a kihívást, az utolsó pillanatban visszalépett, nem hajlandó megküzdeni Jemmel.

– Már úton is van Bristolba – tette hozzá a nagyobb hatás kedvéért Zöldkabát –, ahonnan még ma éjszaka hajóra száll Virginia felé.

Bejelentését nevetés jutalmazta, de aztán a tömegben újra felhangzottak a gúnyos és sértő kiáltások, s ahogy még közelebb nyomakodtam, láttam, milyen gyászos képet vág Zöldkabát.

Mindenki azt az embert ócsárolta, akinek inába szállt a

bátorsága, és végül nem volt mersze ideállni. Pedig ki vethetett volna a szemére bármit is? Csak rá kellett nézni erre a rút pofájú Jemre, akinek mellkasa olyan volt, mint valami szürke mohával benőtt kőfal, s az embernek rögtön elment a kedve mindenféle vállalkozástól. De mi lesz, ha nem akad helyette más jelentkező?

– Figyelem! – üvöltötte Zöldkabát rekedt, kissé visító hangon. – Jem elárulta nekem, hogy hajlandó egyszerre két embert kihívni öt menetre, vagy egyet tízre úgy, hogy a fél kezét mindvégig a háta mögött tartja. Hajlandó olyan küzdelemre...

Még be sem fejezhette, egy füves göröngy vágódott hozzá valahonnan a sokaságból. Ezt még egy tucatnyi követte. Néhány lövedék átrepült a feje fölött, s a túloldalon álló úriemberek közé hullott. Oda is jutott bőven, ahol Mr. Argent és pompásan kiöltözött társasága ült. Vajon véletlen lett volna? Elindultam a tömeg belső gyűrűje mentén, hogy közelebb kerüljek a barátaimhoz. Nem akartam magamra maradni, hátha a csürhe gondol egyet, és elindul bűnbakra vadászni. Félúton jártam, amikor a fűcsomók között valami fekete és háromszögletű tárgy röpült át a kötelek fölött, és mint valami varjú hullott le Zöldkabát lábához. Ő fölemelte a kalapot, hogy mindenki láthassa, s erre mintegy varázsütésre abbamaradt a dobálózás.

– Valaki elfogadta a kihívást! – bömbölte. – Ki az a bátor ember? Honnan jött? Melyik bolondokháza engedte szabadon erre a napra?

A kör egyik sarkában feltűnt egy alak, már át is ugrott a kötélén, s most ott tornyosult Zöldkabát mellett. Magas volt, és széles vállú, fekete izmai csak úgy dagadoztak kék kocsisnadrágja fölött. Daniel volt.

– Kicsoda ön, uram? – kérdezte Zöldkabát. A válasz hallatán megrázta a fejét – A mi vállalkozónk nem beszél a

királyi angolt.

Az urak oldaláról valaki bekiáltott:

– Daniel a neve. Trelawney lovag embere.

– Rabszolga! – harsant a kiáltás a tömegből. – Jem nem harcol rabszolgákkal! Érvénytelen! – Éljenzés és fújolás hallatszott mindenfelől.

Jem döntötte el a vitát azzal, hogy felemelte az öklét.

– Megküzdök veled, bárki legyen is. Ami pedig a királyi angolt illeti, nem társalogni készülünk, igaz-e, cimbora? – Azzal kinyújtotta hatalmas mancsát, és megropogtatta Daniel ujjait.

Szinte még mielőtt Zöldkabát eltakarodott volna a ringből, és a bírák a kockát és kártyát ledobva a ring sarkaihoz álltak volna, a két ember máris egymásnak feszült, mint párzási időszakban a szarvasbikák.

Az első ütést Jem mérte Daniel karjára. Ő megrázta magát, és jókorát vágott Jem vállára. Hol egymásnak ugrottak, hol szétváltak, tüdejükből zihálva tört fel a levegő. Mindkettő ütései pörölycsapásként zúdultak a másikra, majd óvatosan keringtek egymás körül, lesve az alkalmas pillanatot, amikor a védtelen ellenfélre támadhatnak. Az első menet végére a tömeg elcsendesedett. Mindenki érezte, itt igazi küzdelem folyik. Mikor ismét egymásnak mentek, láttam, hogy most minden nehézség nélkül visszamehettek a barátaimhoz. Amerre léptem, mindenütt fogadásokat kötöttek.

A Kereskedők Székházában tapasztalt délelőtti viszálykodás újból fellángolt. A lovag hívei Danielre esküdtek, Argent támogatói pedig Jemre tették fel guinea-jeiket. Ekkor értettem meg, miért volt a lovag olyan barátságos Argenttel. Arra számított, most visszavághat. Nagyon helyes, csak Daniel, állja a sarat, gondoltam.

A közönség üvöltéssel jutalmazta Jemnek Daniel állára

mért irtózatossá erejű jobbegyenesését, de rögtön utána Daniel ökle is megtalálta a túl közel merészkedő Jemet, annyira, hogy annak a vér is kiserkent a száján. Az esemény dühödt ordítást váltott ki Jem híveiből, de közben felerősödtek a mindkét versenyzőt biztató kiáltások is. Eltelt a harmadik, a negyedik, majd az ötödik, menet is, és ezek ketten még mindig küzdöttek egymással a ring közepén. A letaposott fű síkossá vált, el-elcsúsztak rajta, mintha jégen ugrálnának. Vállukat vérrel kevert veríték festette pirosra, s ha egy pillanatra csend támadt, hallani lehetett kapkodó, ziháló lélegzésüket.

Egy „üssed!” kiáltással kezdetét vette a tizedik menet, s ők ütötték egymást, akár hallották a felszólítást, akár nem.

Ekkor már vaktában folyt a vagdalkozás.

Terpeszállásban, egymást átölelve csapkodtak esztelenül, állukon, mely az ellenfél vállán pihent, véres nyál kenődött szét.

A huszonegyedik vagy talán a huszonkettedik menetnél történt, hogy a tömeg felháborodására és megdöbbenésére mindkettő hátrálni kezdett, majd egymástól három lépés távolságban hörögve, reszkető és imbolygó testtel megálltak. Még egy gyermek is fellökhetette volna őket. Kihirdették, hogy az eredmény döntetlen. Azt hittem, megéleljék őket, hiszen hősként küzdöttek, mindenféle csalás, óvás és övön aluli ütés nélkül. De nem: a közönségből valaki egy göröngyöt hajtott feléjük, s ismét kezdetét vette a füttykoncert.

De ekkor Zöldkabát számomra meglepő bátorsággal felugrott, és így kiáltott:

– Egyenlő erők küzdöttek itt, méghozzá derekasan! A két nagy ember méltó ellenfélre talált egymásban!

Voltak, akik megéleljenezték, voltak, akik azt kiáltották:

– Nem, Jemé a győzelem!

De Jem és Daniel nem hallott semmit. Egymást

átkarolva támolyogtak a kötelekhez, s miközben kimásztak, mögöttük mind sűrűbben puffantak a göröngyök, de még kövek is. Aztán a tömeg lassan megnyugodott, s mint a tenger hullámai, megindult lefelé a dombról. Hallottam, amint Mr. Argent odakiált Zöldkabátnak, mire a férfiú – nyilván minden ízében reszketve – ismét bemászott a kötelek mögé, ezúttal egy magas, ösztövéer nőszeméllyel az oldalán. A nőn csak alsóruha volt, melyet férfimód kötött meg a derekán.

– Molly Brindle, Molly Brindle! – kiáltozták az emberek.

– Molly Brindle! – harsogta Zöldkabát. – Molly Brindle várja az önként jelentkezőket!

Most Molly járta körül a ringet fölemelt karral, s a legközelebb állók trágár kiáltásaira a megfelelő mozdulatokkal adta meg a választ. Aztán mindkét kezével tölcseért formálva a szája előtt, elüvöltötte magát:

– Jöhet bárki, legyen az férfi vagy nő, vagy bármi a kettő között! Szegény öreg Jem kimerült. De Mollyt nem győzitek le ilyen könnyen!

A Jem és Daniel visszavonulásával ellanyhult fogadási kedv újult erővel lángolt föl. De ki merészel kiállni ellene? A csontos Molly körbesétált a ringben, s mind erőszakosabb mozdulataival mintha fel akart volna dühíteni valakit a közönség soraiban, hogy végre szedje össze a bátorságát, álljon elő és küzdjön meg vele.

– Ne!

Én kiáltottam, noha magam sem tudtam róla. Láttam a levegőben röpködő sapkát, mely éppen egy káromkodás közepén kapta telibe Mollyt, s jól tudtam – amit körülöttem csak kevesen –, ki a sapka tulajdonosa.

– Nem szabad!

De vörös alsóruhára vetkőzve Betsy már át is

furakodott a kötelek között, s most ott állt, csípőre tett kézzel Molly előtt.

– Hát te ki vagy? – kérdezte Zöldkabát.

– Betsy a nevem!

– Ki a gazdád?

– Magam vagyok az!

– Ohó, vagyis a lány a maga nevében küzd!

Molly köpött egyet.

– Menj haza, lányom, vár az anyád!

Betsy visszaköpött.

– Menj vissza, öreganyám, a rokkához!

Így röpködtek oda-vissza a sértések, és még mielőtt a tömeg észbe kapott volna, már meg is ragadták egymást az övüknél fogva, s a küzdelem megkezdődött. Magasra csapott, s mind dühödtebbé vált a fogadói kedv, s hirtelen a lovag kiáltását hallottam:

– No, Silver, száz guinea-t teszek Betsy re! Tesz-e ennyit maga is a vén satrafára?

– Áll a fogadás! – mennydörögte vissza Mr. Argent.

Az előző küzdelem lassú volt, és erőteljes, ez utóbbi gyors és élénk; ráadásul Betsy és Molly az ütések között válogatott szitkokat is zúdított a másikra, összerándultam, és elfordítottam a fejem, valahányszor egy-egy ütés célba talált. Elviselhetetlennek éreztem a gondolatot, hogy Molly durva ökle szétrongyolja Betsy gyenge testét. De fölöslegesen aggódtam, Betsyt ugyan nem kellett félteni.

Oly könnyedén ugrált, siklott ide-oda, hol félrehajolva, hol meg lekuporodva, hogy Molly egészen összezavarodott. Az idősebb nő egy ízben olyan lendülettel sújtott a fiatalabbik felé, hogy ha talál, Betsy feje bizonytalán lerepül a válláról: de elvettette, s az ütésbe vitt hatalmas erőből Molly elvágódott a fűvön.

– Fáradt vagy, öreganyám – mondta Betsy, miközben

körültáncolta. – Hadd kísérjelek az ágyadhoz.

A közönség zúgolódott. Csalódtak várakozásukban. Az ügyesség, a gyorsaság tetszett nekik, de hol marad a vér, a csont súlyos puffanása a puha húson? Három menet telt el úgy, hogy Molly mind nehezkesebben, mind zihálóbbr lélegzettel üldözte Betsyt a kötelek között, miközben a tömegeből egyre gyorsabban hangzott fel a gúnykiáltás és a fütty.

– Állj és küzdj! – rikoltotta egy öregasszony. – Állj és küzdj! – A fenyegetően hullámzó sokaság átvette a jelszót, s a nézők immár oly közel nyomakodtak a ringhez, hogy az első sorban állókat teljesen a kötelekhez nyomták, hiába kiáltoztak a szerencsétlenek, hogy vonuljanak hátrébb, és hagyjanak nekik is egy kis helyet.

Hallottam, amint a mellettem álló férfi, halkán odaszól a barátjának:

– Ha a vén szipirtyó egykettőre nem vág oda neki, kitör a botrány.

Igaza is lett meg nem is. Betsy kis körben vezette Mollyt a letaposott, síkos fűvön, majd váratlanul leeresztette az öklét. Molly behajlított könyökkel, faltörő kosként robogott feléje, de Betsy az utolsó pillanatban kilépett oldalra, s amikor Molly elzúgott mellette, csak előrelökte a karját, s egy kolosszális ütést mért az ellenfél füle tövére.

Halotti csend támadt. Molly összerogyott, mint egy letaglózott ökör, s Betsy is megállt a mozdulatlan test fölött.

A kötélhez szorulókat csak egy-két lépés választotta el a küzdőtértől, s most innen szállt fel a rémült kiáltás:

– Megölte Molly Brindle-t!

15. UTÁNUNK AZ ÖZÖNVÍZ

– Molly meghalt! – A hír, akár igaz volt, akár nem,

szájról szájra járt, és az a rengeteg szénbányász, asszonyaikkal és gyerekeikkel együtt, hirtelen megindult. A hátul állók lökték előre a tömeget, hogy ők is láthassák, mi történt. Középiűtt meg azért nyomakodtak előre, hogy megszabaduljanak a mögöttük lévő szorításából. A legelőll állók meg úgy csapódtak előre, mint dagálykor a partra zúduló hullámok.

Aztán egy hatalmas lökéssel száz és száz ember szinte rázuhant a küzdőtérre.

– Molly meghalt!

Nem halt meg. Egyszer csak felült, és az állát dörzsölgette. Amikor látta, hogy a tömeg beszabadult a kötelek mögé, támolyogva lábra állt. Betsynek épp akkor sikerült kivonszolni, amikor az elkerített rész megtelt vonagló, lezuhanó, összegabalyodott testekkel. A szörnyű zűrzavarban senki sem vette észre, hogy él. Oly sokan kiáltozták a halálhírét, hogy azokat meg sem hallották, akik azt bizonygatták, él. Zöldkabát, miután közszereplése véget ért, a nyakába kapta a lábát, s urakat-hölgyeket félretaszigálva, futva igyekezett a Három Toll felé. Váratlanul Ned Barker bukkant fel előttünk, és a nagyban vitázó úri közönségnek odakiáltotta:

– Ne törődjenek most a fogadásokkal, fussanak, ha kedves az életük!

Azzal megfordult, és társaival mintegy láncot alkotva próbálta feltartóztatni a tömeg nyomását. Mintha palánkkal akarna gátat szabni a szökőárnak, gondoltam, de már alá is merültem, hogy a csordaként kavargó emberrengetegben megtaláljam valahogy Betsyt. A hátul állók közül, akik látták, mi folyik elől, megfontoltan sarkon fordultak, s méltóságteljes léptekkel elindultak a lovak és a kocsik felé, s eközben idegesen szölongatták szolgálikat.

– Fogj be, James, s már fordulj is a kocsival! – Ilyen és

ehhez hasonló parancsok hangzottak mind sűrűbben.

Hogy szavaiknak mennyi foganatja volt, meg nem mondhatom, mert a szolgák, hacsak nem voltak maguk is a zűrzavar foglyai, már régen távolabbi, biztosabb helyekre vonultak. Így aztán az urak mind sietősebbre fogták lépteiket, míg végül Bristol kereskedőköreinek színe-java futásnak eredt, s nem telt bele néhány perc, már úgy vágtáztak, csak úgy lobogott a kabátjuk két szárnya.

Térdig, majd derékig felhúzott szoknyák alól villantak ki bokák, lábikrák, sőt combok, ahogy az asszonyok sietősen felkapaszkodtak a várakozó kocsikba. Kifulladásig, zihálva tüdővel mentették pusztá életüket, miközben kezük még mindig kötelezvényeket és egyfontos bankjegyeket szorongatott, vagy épp ellenkezőleg, a nyomukban özönlő tömeg lármájától megrémülve szanaszét szórták valamennyit.

Ned Barker és társai hiába csitították a bányászokat, egyszerűen félrelökték őket, s özönlöttek tovább, előre. A mozgásba jött tömeget immár senki sem állíthatta meg. A távolság köztük és a menekülő urak között fokról fokra csökkent. Az elöl rohanók szinte megittasultak a szaladó előkelőségek látványától.

– Oda nézzetek, cimborák! Ott van Argent, a gépes ember! És ott fut az az átkozott feltaláló is! Tömjük be velük a dugattyú járatát! – bömbölte valaki, s máris csatlakozott hozzá egy másik hang: – Kapjuk el a gépes embert!

– Ne őt! – harsant egy újabb kiáltás. – Kapjuk el azokat, akik a múlt nyáron kitalálták a vámsorompót!

– Úgy van! – helyeselt megint egy másik hang. – Kapjuk el a vámosokat!

Aztán egyre-másra:

– Kapjuk el azokat, akik tavaly nyáron fölverték a gabona árát! Kapjuk el a kupeceket! A nagykereskedőket!

Minden egyes kiáltással újabb és újabb, dübörgő

oszlopok váltak ki a tömegből, s mondhatom, a manőver pompás látványt nyújtott. A Három Toll egyik sarkából szemléltem, ahová nagy nehezen sikerült elvergődnöm. Nem mindig hátrány, ha kicsi az ember.

De az egészben az volt a legszebb, hogy ami megosztotta a bányászokat, összefogásra sarkallta a kereskedőket. Egy emberként iszkoltak, feledve, hogy oly sokszor összerúgták már a port politikai és vallási kérdésekben; liberálisok a konzervatívokkal, kvékerek és metodisták az államegyháziakkal, szabadkereskedők a vámrendszer híveivel, vámsorompó-tulajdonosok, gabonaszállítók, üveggyárosok, hajósok, ügynökök, spekulánsok, földelkerítők, szélhámosok, a Kelet-Indiai és a Nyugat-Indiai Társaság tagjai, mind ott rohantak sűrű sorokban egymás mellett, akár az elitlovasság regimentje. A nyitott ajtókon át szinte belezuhantak a kocsikba, vagy fejfelé előre ugrottak be az ablakon, de olyan is akadt, aki majomként mászott fel a hintó tetejére vagy a bakra.

Lovászokat és kocsisokat löktek félre, kezükbe ragadták a gyepelőt, és közönséges kocsisokként ostorozták gyorsabb iramra a lovakat. A méltóságteljes visszavonulás így vált eszeveszett meneküléssé, s vágásban iszkoltak el a Bristolba vezető úton. Délben majd egy óra kellett hozzá, hogy kijussanak, s most, hogy eljött az alkony, húsz perc sem telt belé, már elérték a várost. Elsőként kapott lóra, s végig vezette a sort a jegyző, mögüle el nem maradt volna a Kereskedelmi Vállalkozók Társaságának elnöke.

A mi társaságunk kocsira szállt, s a bakon ott ült, kezében a gyepelővel, a sebekkel borított, de már magához tért Daniel.

– Hol van Betsy?! – kiáltottam oda neki. Mintha meg sem hallotta volna, csak megrántotta a gyepelőt, és egy kurjantással az útra irányította a lovakat.

– Betsy! – üvöltöttem.

– Tom – szólalt meg mögöttem egy hang. Betsy állt ott, már fehér ruhájában, éppen göndör haját fésülte.

– Gyere, Betsy – ragadtam meg a kezét, s már húztam is magammal, le a verandáról, melynek padlóját és korlátját szilánkokra zúzták a sietős lábak. Rohanni kellett, mert megállni nem lehetett, s hirtelen doktor Liveseyt fedeztem fel magam mellett. Lemaradt a kocsiról, mert megállt, hogy felsegítsen egy asszonyt a földről. Az oldalán ott ügetett Ned Barker és Jem Morris, aki már lemosta ugyan az arcát, de a friss horzsolásokat és zúzódásokat nem tüntethette el róla.

– Lépjenek le! – kiáltotta nekik a doktor. – Maguk megtették, amit lehetett, arról nem tehetnek, ami azután történt!

– Nem, uram! – zihálta Barker. – Bármilyen lesz is, együtt kell maradnom a többiekkel, hogy még rosszabb ne történjék. – S azzal futott tovább.

– Hogy loholt a jegyző! – rikoltottam a doktornak. Ő a fejét rázta.

– Te nem ismered azt az urat – felelte kifulladásra. – Ő nem a bőrét mentette, hanem meglepetést készít a bányászoknak. Biztos vagyok benne, hogy ma este még szükség lesz rám.

Ekkor feltűntek előttünk a város öreg falai, s a mögöttük lenyugvó nap vörös fénye ragyogott az égen. De azt láttam, hogy a régi kapu helyén botokkal felfegyverzett rendőrök sorakoznak, s jól ki lehetett venni a lovon ülő jegyző s mellette a polgármester alakját.

Amikor a hölgyek és urak már mind egy szálig átjutottak a biztonságos oldalra, a rendőrök elálltak az utat.

– Most majd a törvény nevében háromszor felszólítja a tömeget a szétesésre – mondta a doktor.

Lehet, hogy ez volt a szándéka, de még mielőtt a jegyző

szóra nyithatta volna a száját, a tömeg egy pillanat alatt elsöpörte a rendőröket, s a polgármester nagy ívben repült át a közeli sövényen. A jegyző széleseben elvágatott a lován.

Micsoda ember! Még ezek után is tartogatott egy meglepetést. Miközben a tömeg átözönlött a Lawford Gate-en, és elárasztotta az utcákat a szétszéledő előkelők nyomában, a búcsúzó nap fénye megcsillant az egyik tér túloldalán felsorakozó dragonyosok szablyáin és muskétáin.

Mihelyt a katonáknak címzett első parancsszó felharsant, Betsyvel megragadtuk a doktort, és a karjánál fogva egy szűk kapun át beráncigáltuk az egyik kertbe.

Akkor dördült el az első sortűz, amikor éppen átjutottunk a kert túlsó végében emelkedő kőfalon.

16. JIM HAWKINS MESÉJE

Beesteledett. A bányászok hanyatt-homlok menekültek a Lawford Gate-en túlra, a dragonyosok meg üvöltözve utánuk. A mi kis társaságunk is feloszlott. Doktor Livesey és Betsy a városházára mentek, hogy megnézzék, miben segíthetnek a sebesülteknek. Engem a hotwelli házhoz küldött a doktor, mert azt sem tudtuk, mi történt a többiekkel.

Fölöslegesen ijedeztünk. A lovag portóit iszogatót a folyóra néző ablaknál. Egy órába telt, amíg behajtott a neki járó összegeket azoktól – köztük Mr. Argenttől –, akik meggondolatlanul a szerencsétlen Molly Brindle-re fogadtak. El volt ragadtatva Betsytől. Ez a lány valóságos kincs, jelentette ki. Persze még a felét sem tudta annak, amit én. Nem látta, hogy Betsy egy húron pendül Mr. Argenttel, és ugyan mit számítana, ha elárulnám neki? Azt aztán már nem! Ma reggel még dühösen, sértetten ült a Kereskedők Székházában, s este vígan iszogatja a portóit a házában, s arcán széles vigyorral dűnnyögi:

– Nyolcszáz guinea!

Daniellel már korántsem volt ennyire elégedett, de azért megjutalmazta tíz guinea-vel. Gondolom, Daniel még ennyit sem látott eddigi élete során, s hogy mit gondolt a pénzről, nem tudhatom, mert egy szót sem szólt felőle. Hátralátaltam rá, amint a lovakat csatolta; a szakács libazsírral kente volt be a sebeit, a szeme sem rebtent, csak bölintott felém.

Közben megérkezett a doktor Betsyvel, és leült egy pohárral a lovag mellé. Bármekkora durrogást csaptak is a muskétások, mondta, hála az Úrnak, senki sem halt meg. A katonák azt a parancsot kapták, löjjenek a tömeg feje fölé, de egyébként is, állította dr. Livesey, a kiképzetlen csapatok mindig magasabbra tüzelnek a célpontnál. Ő csak tudja, hiszen a franciaországi háborúban szolgált. Ketten Betsyvel legalább egy tucatnyi betört fejű bányász sebeit látták el, akiknek a dragonyosok kardlappal látták el a baját. A városi orvosok pedig fejenként egy guinea-ért kezelték a lakosság között szép számmal előfordult hisztériás eseteket. A hírek többsége azonban nem volt ilyen megnyugtató.

Ned Barkert és maroknyi társát – köztük Jemet és Mollyt is –, akik megpróbálták kivezetni a bányászokat a tűzvonalból, letartóztatták, és vádat emelnek ellenük lázadásra való felbujtásért és hasonló bűnökért.

Több úriember is tanúsította a polgármester előtt, hogy hallották, amint Barker rettenetes következményekkel fenyegette Mr. Argentet, a tömeg pedig azt üvöltötte: „Kapjuk el a gépes embert!”

– Ez az igazság – morogta a lovag.

– Ha a bíróságon is ezt vallják – mondta a doktor –, valamennyiüket felakasztják vagy fegyenctelepre deportálják.

– Nos, a lázadókat meg kell büntetni, de azokat is, akik lázadásra izgattak.

– Nos, Mr. Trelawney, kedves uram – felelte a doktor

szárazon –, amennyiben kiderül az igazság, némi felelősség önt is terheli.

– Engem?

– Bizony, mert a mérkőzésen kezdődött az egész. Ön és a barátai szépen kihasználták az alkalmat.

– Az ördög vigye magát, Livesey! Honnan tudhattam, hogy ez lesz belőle? Hogy nem viselkednek sportszerűen?

– Igaz, de az még nem főbenjáró bűn, vagy ha igen, e város előkelőségeinek a felét még ma este fel kéne lógatni.

A lovag erre már meghökkent.

– De hát akkor mitévők legyünk?

– Az éjjel még nem történik semmi bajuk – mondta dr. Livesey. – Adtam pénzt a börtönőrnek, hogy vigyen nekik vacsorát. Ha a kedélyek lecsillapodnak, majd meglátjuk, milyen vádat hoznak fel ellenük.

– Ó! – mondta Trelawney, és látszott rajta, hogy ismét a nyolcszáz guinea jár a fejében.

– De azért számolnunk kell a többi vádponttal is – folytatta a doktor.

– Miféle vádpontokról beszél?

– Amiket ön ellen emeltek, valamint jómagam és Jim ellen, azok az urak, akiknek ma elszedte a pénzét, a nagy sietségben sem fognak elfeledkezni rólunk.

– Ugyan – felelte a lovag –, hiszen Silver-Argent nem gondolhatta ezt komolyan. Minden rendbe jön, majd meglátja.

– Mr. Trelawney! – Láttam, hogy a doktor kezdi elveszíteni a türelmét. – Semmi sem jön rendbe. A saját szavaink alapján emeltek vádat ellenünk Bristol kereskedőtársadalmának színe előtt, s bűneink kimerítik a teljes börtönlajstromot. Lehet, hogy önt nem zavarja, engem azonban igen! Én elképzelttem, hogy kórházat építettek a szegények számára, de a tervem sikere az efféle emberek

jóindulatán múlik.

– A fenébe is, Livesey – mordult fel a lovag –, miért kell, hogy magának mindig igaza legyen?! Meggondolatlan bolond vagyok. Most mit tegyünk? Ez az istenverte Stilton vagy Wilton ügyvéd Jim Hawkins szavait fordította ellenünk. Hogyan védjük meg magunkat?

A doktor kényelmesen letelepedett az ablak mellé, és rágyújtott a pipájára. Egy darabig csak pöfékelt, és lebámult a folyóra. Aztán fölemelte a fejét, és a pipaszárral a levegőbe bökött.

– Megvan, Trelawney – mondta, aztán hozzám fordult.
– Tom fiam, kérlek, hozd ide nekünk Hawkins urat!

A másnap reggel ismét ott talált valamennyiünket a Kereskedők Székházában. Titkon végignéztem a teljes díszben feszítő társaságon, és arra gondoltam, tegnap ezek az urak és asszonyaik hogy mutogatták vaskos farukat és bokájukat, miközben kétségbeesetten menekültek a kingswoodi bányászok elől. Néhányuk képén még most is ott virított a tegnapi harc nyoma. Nem vitás, hamarosan teli szájjal mesélik, milyen bátran védelmezték hölgyeik becsületét a csócselék ellen. A világ már csak ilyen. De ma reggel másfajta küzdelemre készülnek, és íme, megjelent Mr. Argent is, Birka úr és Sajt úr társaságában, hogy a díszes társaság ne csalódjék várakozásában. Wilton, szokása szerint, nagy csomó papírlapot szorongatott a hóna alatt. Meg mertem volna esküdni rá, hogy Mr. Hawkins feljegyzései azok a kincses szigetre tett utazásról.

Nyilván a Benbow Admirálisban tett látogatásai egyikén emelték el. Nem tartottam eléggé nyitva a szememet. Meglehetősen kényelmetlenül éreztem magam emiatt, hiszen kötelességem, hogy vigyázzak Jim úr érdekeire. Persze ő sem volt elég óvatos. Néztem, amint sápadtan, gondterhelten ül a

doktor mellett, aki épp a fülébe súgott valamit. Nem csoda, gondoltam, hiszen jól láthatja, milyen mézes-mázosan köszönti Mr. Argent Lady Alice-t, aki szemmel láthatóan örömmel fogadta az üdvözlést. Még kuncogott is, amikor az az ember mondott neki valamit, nyilván egy újabb elmesziporkát a múltbáról. Amíg élek, nem fogom megérteni, miért volt Jim úrnak miatta annyi álmatlan éjszakája.

Ekkor felállt a jegyző.

– Uraim és hölgyeim, tegnapi ülésünket elnapoltuk, hogy legyen időnk nyugodtan végiggondolni a hallottakat. Nem volt alkalmunk rá (nevetés). De ma folytatnunk kell. Gondolom, Mr. Argent, ön teljes mértékben kifejtette az álláspontját?

Mr. Argent szívélyesen bólintott.

– Akkor hát, Mr. Trelawney, most meghallgatjuk önt. De nem a lovag, hanem a doktor állt föl.

– Engedelmével, uram, miután én is utasa voltam annak a *Hispaniolának*, amelynek történetét tegnap töredékesen, elferdítve és eltorzítva hallhatták, bátorodom én szólni önhöz. Nem vagyok ismeretlen ebben a városban, nem az a munkásságom sem (egyesekek bólogattak), és remélem, hogy a jelen lévő urak legalább annyira megtisztelnak a figyelmükkel, mint az erszényükkel tették, amikor a jótékonyági alapítványomról volt szó. (Milyen ravaszul beszél, gondoltam.)

Kezdem tehát. Tegnap önök azt hihették, hallották a kincses sziget történetét, mert Mr. Wilton rendkívül ügyesen összefoglalta és kiszínezte mindazt, ami az írásos beszámolóban állt. Csakhogy, uram, engedelmével, nem magát a könyvet, mindössze egy ismertetést tártak önök elé.

A doktor ekkor a közönséghez fordult.

– Kivel ne esett volna meg önök közül, uraim, hogy

elolvasott egy könyvet, majd miután egy újságban megnézte a róla szóló ismertetést, így kiáltott fel dühösen: „Ez a kritikus talán ki sem nyitotta a könyvet! Én ugyan rá nem ismerek abból, amit róla ír!”

Erre már többen is, akik rendszeresen olvassák az újságokat, hangos kacagásra fakadtak.

– Felkérem hát Mr. Hawkinst, olvassa fel nekünk a teljes szöveget, amely Mr. Wilton hóna alatt lapul, hogy önök ennek ismeretében hozhassanak ítéletet. – Kinyújtotta a kezét. – Lenne szíves, Mr. Wilton?

De ekkor felpattant Jim úr.

– Erre semmi szükség, doktor. Kívülről tudom minden sorát. Mr. Wilton tanúsíthatja, hogy egyetlen szót sem hagyok ki.

Az öreg Sajt úr már tiltakozásra nyitotta a száját, de Mr. Argent karon ragadta.

– Hadd beszéljen Mr. Hawkins. Ő a legbecsületesebb ember valamennyiünk közt, erről kezeskedem.

Így aztán Jim úr belekezdett a történetbe: „Trelawney lovag, doktor Livesey és a többi úr megkértek rá, írjam le a kincses szigetre tett utazásunk részletes történetét...”

Eleinte akadozva beszélt, s a hallgatóság soraiban fészkelődés támadt, de a terem csakhamar elcsendesedett, s az emberek úgy hallgatták Jim urat, mint a gyerekek a lefekvés előtti mesét.

Mesélt a Benbow Admirális fogadóról, a haldokló vén kalózról, a vak Pew-ről és szörnyű haláláról, a mosolygó hajószakácsról és papagájáról, a sziget szikláiról és fenyveseiről, öbleiről és mocsarairól, a lesvetésekről és a közelharcokról, a sok csalásról, árulásról, örületről és halálról. És amikor a magányos küzdelmet mesélte a *Hispaniola* fedélzetén a kormányossal, Israel Hands-dzel, én már nem is őt hallgattam. Én magam voltam ott, engem

szögezett a kés az árboc keresztrúdjához. Magam voltam Jim Hawkins, és ezt érezte minden egyes ember, aki a teremben ült.

Már dél volt, de senki sem kérte, hogy az ülést szakítsák félbe. Hozattak kenyeret, húst, bort, Jim úrnak pedig egy nagy korsó sört, hogy felfrissíthesse magát. A nagy ablakok mögött lassan a délutáni nap is elhalványult.

– Napoljuk el a tárgyalást, uraim? – kérdezte a jegyző.

– Nem, nem! – kiáltozták. Gyertyákat hoztak, és a mese folyt tovább.

Jim úr csak egyszer szakította meg a történetet, amikor a legénység közti veszekedésre került sor, amelynek során Hosszú John Silver az egyik fiatal matróztól megkapta a fenyegető fekete foltot. Mr. Hawkins ekkor belenyúlt a zsebébe, és egy kis papírdarabkát húzott elő.

– Íme, uraim, ezt a szent Biblia utolsó oldalából vágta ki Mr. Argent egyik régi tengerész társa, Dick Johnson.

A gyertyák leégtek, s a teremben szinte teljes sötétség honolt, mire e szavakhoz ért: „A legrémesebb álmaimban ma is hallom, hogyan morajlik a tenger a sziget partjainál.” – És újra megesküdtött, hogy soha többé nem akarja viszontlátni a szigetet.

Egy-két pillanatig mindenki némán, mozdulatlanul ült, aztán az emberek ujjongva, tapsolva ugráltak fel a helyükről. Néhányan odarohantak, hogy megszorongassák a kezét.

Aztán új gyertyákat hoztak, és a jegyző emelkedett szólásra.

– Uraim, nagy megtiszteltetésben volt részünk. Milyen ritkán olvashat az ember manapság ilyen történeteket, amikor az úgynevezett irodalmárok ötlönek-hatolnak, finomkodnak, keserves igyekezettel vadásznak hol ilyen főnévre, hol olyan melléknévre, miközben az olvasó türelmetlenül várja, hogy végre elkezdődjék a mese. Ha van krónika, amely megérdemli a megjelentetést, hát ez az!

A hallgatóság tapsvihara közepette Mr. Argenthez fordult.

– És most, uram, lát-e valami esélyt rá, hogy kibéküljön ezekkel az urakkal, akik szintén átélték a szörnyű kalandot? Egy ilyen vagyonos embert, mint ön, nemde kárpótolja ez az elégtétel minden múltbéli anyagi veszteségéért, akár a valóságban, akár a képzelet birodalmában történt?

– Úgy van, úgy van! – hangzottak itt is, ott is a kiáltások, majd egyikük szellemeskedve megkockáztatta:

– Abból a számos figyelmességből, sőt legyeskedésből ítélve, amit tegnap volt alkalmam tapasztalni Mr. Argent részéről egy bizonyos személy iránt, aki nem független Mr. Trelawneytől, úgy vélem, a felek jó úton haladnak a kibékülés felé.

Mr. Argent fölállt, és meghajolt Lady Alice felé.

– Elképzelni sem tudok szerencsésebb megoldást egy ilyen félreértés után, mint amit egy előkelő család elegáns hölgytagjának a tekintete ígér. – Aztán Mr. Trelawneyhez fordult: – Végül is, mindketten egyazon keresztnévet viseljük, nemde, John, miért ne osztoznánk a vezetékneven is?

Milyen boldogan fogadták ezt a szellemes megjegyzést! Micsoda lárma kerekedett! A doktor meglepetésében csak a fejét rázta, a lovag vigyorgott.

Jim Hawkins Mr. Wiltonhoz lépett, elvette tőle a papírokat, és kivonult. Eközben a Bibliából kivágott papírdarabka leesett a földre. Én fürgén odaugrottam, fölvettem, és becsúsztattam a zsebembe.

17. MAZSOLA ÉS BOR

Másnap reggel csak a lovag és Jim úr jelentek meg az

étkezésnél. A doktor „pácienseit”, Ned Barkert és társait látogatta meg a börtönben, Lady Alice pedig még ágyban volt.

Ő általában akkor reggelizett, amikor a nap már jó magasról ragyogott le a világra.

Az asztalnál egy szó sem esett. A lovag számtalan poharat koccintott az éjjel, s a jegyző által javasolt kibékülés egészen hajnalig tartott. Hawkins úr ellenben korán nyugovóra tért. Neki azonban nem volt mondanivalója, vagy nem akart beszélni.

Odakint Daniel már befogta a lovakat, és a többi szolgáló is készen állt, hogy bezárják a házat. Ügyeinket elintéztvén, indulhattunk hazafelé. A Kereskedelmi Vállalkozók elnöke biztosította a lovagot, hogy a következő ülésen megejtik a választást, az anyagiakat később rendezik.

– Kutya legyek, ha értem az egészet – dünnyögte Mr. Trelawney, csak úgy az orra alatt. – Ez a nagy hűhó, amit csapott Hosszú John vagy Mr. Argent, ahogy most nevezi magát, hogy mire megy ki, hacsak – olyan hirtelen nevette el magát, hogy rögtön sajtó fejéhez kapta a kezét – ...hacsak nem azért tervezte ki az egészet, hogy udvarolhasson Lady Alice-nek. Hé, Jim, talán éppen erről van szó! Hohó!

Szegény Jim úr csak bámult kifelé az ablakon. A lovag még mindig hol nevetett, hol meg összerázkódott a fájdalomtól, amikor a doktor lépett be fűrgén az ajtón.

– Min derül, uram?

A lovag neki is elmesélte kis tréfáját, de a doktor csak magában mosolygott, fél szemmel Jimre figyelve, aztán komolyra fordította a szót:

– Megmondtam, hogy árgus szemekkel kell figyelnünk Argentet, de a mindenségit, csak nem hívom én is ezen a hamis francia néven! Biztos vagyok benne, hogy régi barátunk forgat valamit a fejében. És már sejtem is, mi lehet

az!

– Mondja már!

– Lássuk csak! Silver elment a polgármesterhez, majd ketten látogatást tettek a börtönben. Ezer font óvadékot tett le a bányászokért. Szabadlára helyezik őket, feltéve, hogy hét esztendőre a személyes szolgálatába szegődnek.

– Ez aztán a nagylelkűség! Jobb, mint a deportálás, az akasztásról nem is beszélve – jegyezte meg a lovag.

– Ez igaz. Csakhogy a kikötőben az a hír járja, hogy tengerre akar szállni, s a bányászokat is fölveszi a legénység sorába. S minthogy nem valószínű, hogy ingyenes tengeri kéjutásra szándékozik vinni őket, mi lehet a valódi szándéka?

A lovagon látszott, milyen gyötrelmes számára a gondolkodás.

– Mire akar kilyukadni, Livesey?

– Nos, lovag, az ezüstrúd a Fekete-kőszál alatt van elásva a szigeten. Hát nem bányászok tudnák a legkönnyebben kihozni onnan? És kik dolgoznának neki hűségesebben, mint azok, akik az életüket és a szabadságukat köszönhetik neki? Csak engedelmeskedniük lehet.

Mr. Trelawney megrázta a fejét.

– És mi mire kellünk neki? Miért nem indul egyszerűen útnak? Nem értem, doktor.

– Talán a térkép kellene neki, Mr. Trelawney.

– A térkép... lárifári. Hiszen tudja, hol rejtőzik a kincs.

– Ohó! – felelte a doktor. – De felismeri-e újra a szigetet? Öt négyzetmérföldnyi szikla és homok egy sok ezer négyzetmérföldnyi tenger közepén.

– Aha! – ugrott fel a lovag, s a homlokához kapta a kezét. Tehát a térkép kellene neki, ugye? Az egész halandzsa arra volt jó, hogy a térképet megkaparintsa. Nos, majd mi résen leszünk. Lesz, ami lesz, a gazember (no lám, már

megint gazember?) nem szerzi meg tőlünk a térképet, de az ezüstöt sem!

Le-föl járkált az asztal mellett.

– Tehát erre ment ki a játék, mi? Mondd csak, Jim, biztos helyen van a térkép?

De Jim úr mintha meg sem hallotta volna. Borongó arccal bámult ki az ablakon.

– Kezeskedem róla, hogy Jim olyan helyre dugta a térképet, ahol nem egykönnyen talál rá bárki is – sietett közölni a doktor, aki ugyanúgy érezte, mint én, hogy a szobában kisebbfajta hurrikán készülődik kitörni.

– Meglehet – mondta a lovag. – De hogy kaparinthatta meg az a fickó Jim iratait? Azok is el voltak dugva, nem?

Újra Jim úr felé fordult, ezúttal, ha lehet, még barátságosabban.

– Nem lenne jó, Jim, ha a térképet biztos helyen tartanád? Mondjuk, ha felhoznád a kastélyba? Történjék bármi, arra az ezüstrúdra nem teheti rá a kezét.

Jim úr hirtelen kirúgta maga alól a széket, és egy szalvétával megtörölte az állát. Láttam, hogy a szeme vészesen csillog.

– Ön, uram, felettébb aggódik, hogy az az ember rá ne tegye a kezét az ezüstre. Azzal már sokkal kevésbé törődik, mennyi mindent megenged magának az az alak egész Bristol szeme láttára Lady Alice-szel szemben. Ön, uram, csak a pénzzel törődik. Nem úgy, mint én.

Azzal kiment, meg sem várva, hogy a lovag szóhoz jusson. A doktor nyilván valami nagyon érdekes dolgot látott a folyón, mert mereven bámult ki az ablakon, miközben egy kis dallamot füttyörészett.

Még aznap elhagytuk Bristolt. Én közvetlenül Betsy mellett ültem fönt, miközben a gazdám odalent ült tisztas

távolságban Lady Alice mellett. Nem vitás, kinek volt kellemesebb útja kettőnk közül. Daniel óriási fekete markában táncot járt a gyeplő. Valami furcsa dalt dúdolt sajátságos, idegenszerű hangján.

– Mit énekel? – kérdeztem Betsytől, aki csak annyit felelt:

– Törődj a magad dolgával!

A kastélyhoz érve a lovag kiszállt, majd meghagyta, hogy a kocsi vigye haza a doktort meg Jim urat, engem pedig megkért, maradjak még egy kicsit. Azzal az ürüggyel, hogy valami borral kapcsolatban akar tanácsot kérni tőlem, bevezetett a könyvtárba, és jelentőségteljes pillantásokkal hellyel kínált. Aztán mindkettőnknek kitöltött egy pohár portóit.

– Mazsola, Tom. Kérsz hozzá mazsolát?

Megráztam a fejem. Ebben a napszakban még a portóit is túlzásnak éreztem.

– Érdekes. Pedig Jim úr a mazsolát kedveli a leginkább a bor mellé.

– Az ízlések különbözők, uram.

– Tom fiam, beszéljünk úgy, mint férfi a férfival.

Mindketten kedveljük a gazdádat. Nála becsületesebb ember nincs a földön.

Erre már innom kellett.

– Nagyon érzékeny, ha az elveiről van szó.

Erre is kimondhatjuk az áment.

– Nézd csak, Tom, engem nyugtalanít ez a dolog.

Köztünk és a főárboc között maradjon, Hawkins úr fikarcnyit sem törődik velem, hogy az a gazember Silver vagy Argent esetleg ráteszi azt a kapzsi kezét az ezüstrúdra. Engem annál jobban izgat. – Ravaszul pislantott rám. – És a legjobb pisztolytartó övemre fogadom, hogy téged is.

– De uram!

– Nekünk kettőnknek azon kell lennünk, hogy a térkép ne kerülhessen rossz kezekbe. És úgy kell intéznünk a dolgot, hogy meg ne sértsük Hawkins urat.

Bólintottam.

– Azt akarja, hogy lopjam el, és hozzam föl a kastélyba?

Egészen megrökönyödött.

– Nem, nem, nem, Tom. Ne hamarkodjunk el! Én csak azt szeretném, hogy tartsd nyitva a szemed. Meglátod, hálás leszek érte.

– Uram, hiszen már eddig is bőven megfizetett mindenért.

– Ugyan, miről beszélsz? Fizetni neked? Ne nevettesd ki magad, fiú!

Ohó, gondoltam, tehát az a havi egy shilling, amit Betsyn keresztül kaptam, nem a lovagtól ered. De hát akkor kitől? Argenttől?

Kezdtem kicsit összezavarodni.

– Csak úgy értem, uram, hegy eddig is olyan kedves volt hozzám. Mindig olyan rendesen bánt velem.

– Ennél többet is megteszek érted, Tom. – Előrehajolt és oldalba bökött. – Mi a véleményed Betsyről, mi?

Elpirulhattam, mert hangos nevetésben tört ki.

– Helyben vagyunk. Ha minden rendben lesz, talán feleségül adom hozzád, ha ugyan egy ilyen vászonceléd egyáltalán tudja, mi fán terem a házasság.

– Ha tudnám, hogy hajlandó, uram...

– Ugyan már, Tom. Nem kérdezzük meg tőle. Elég, ha mi tudjuk, mi a dolgok rendje, nem igaz?

Ismét oldalba bökött, aztán megkért, hogy töltsék neki még egy pohárral.

18. VAN, AKI FORRÓN SZERETI

A Benbow Admirálisban minden visszazökkent a régi kerékvágásba. Azaz, én ismét csak az ivóval és a rendeléssel törődtem, Mrs. Hawkins a kézimumkájával és a pisztolyával örködött, Jim úr pedig visszaülhetett az asztal mellé, s tovább rágcválhatta a tollszár végét. Valamit azért okosodhatott, mert felhagyott a színdarabírással. Most egy regényt írt *Az Indiák hercege* címmel, amely, köztünk legyen szólva, pontról pontra megegyezett a régi színdarabjával, de ezúttal prózában. A vendégek azért mégis jobban kedvelték ezt az új formát, mert esténként legalább nem kellett szerepeket játszaniuk. Jim úr visszavonultan dolgozott, csak olykor-olykor, késő este kért meg, hadd olvasson föl nekem egy-két fejezetet. Mi tagadás, számomra ez is megerőltető volt.

Megtörtént, hogy csaknem kiszaladt a számon egy-egy kérdés azzal a másik történettel kapcsolatban, amit a Kereskedők Székházában mesélt, vagy arról a kalóz Bibliájából kimetszett, kerek, elsárgult papírdarabkáról, amit azóta is az órazsebemben őriztem. De amióta a tudta nélkül fölszedtem a földről, jobbnak láttam, ha mélyen hallgatok róla. Leginkább arra voltam kíváncsi, hová rejtette a térképét. Erősen gyanakodtam az egyik nyikorgó padlódeszkára az ágya alatt, de nem volt alkalmam, hogy közelebről is megvizsgáljam. Természetesen másokat is érdekelt a térkép.

Betsy kétszer jött el vacsorameghívással a kastélyból. A lovag mindent elkövetett, hogy magához csalogassa Jim urat, de ő mindig kimentette magát. Vagy ő gyengélkedett, vagy Mrs. Hawkins (ez tréfának is beillett, mert noha az idős hölgy már azt sem tudta, melyikünk a fia, egyébként olyan egészséges volt, mint a makk, ahogy azt nemsokára magunk is tapasztalhattuk).

A lovag így aztán csak ült, és türelmetlenül fújta a füstöt odafent a kastélyban, Jim úr is csak ült, merengett, és a

tollát rágta idelent a Benbow Admirálisban. Betsy a két helyszín között cikázott ide-oda, s olykor a doktor is benézett egy kis csevegésre, bár mintha kissé gondterheltnak látszott volna.

– A fenébe azzal a kinccsel! – fakadt ki egyszer nekem.
– Megöli a barátságot, pedig semmi más nem számít, csak a barátság.

Magamban áment mondtam rá, ámbár egy kis kincs sohasem jön rosszkor annak, akinek semmije sincs.

Nem kétséges, hogy Mr. Argent is így gondolkodott, de még várta az alkalmas pillanatot. Távol maradt tőlünk, vagy legalábbis a látszat ezt mutatta. De szüksége sem volt ránk, hiszen itt volt Betsy, aki nyilván azóta is hordta neki a híreket.

Mindenesetre nem jöttem rá, hol lehet a térkép. Pedig szívesen belepillantottam volna magam is, már csak a kíváncsiság miatt. Egy napon, amikor Jim úr odalent volt az öbölben, és bámulta a tengert, átkutattam a hálósobáját, még hozzá nem is egyszer, de kétszer. Hanem a térképnek nyomát sem láttam. A nyikorgó padlódeszkát nem lehetett kimozdítani, tehát rejtekhely sem lehetett alatta. A történetet tartalmazó paksamétát vitorlavászonba csavarva megtaláltam az ágy alatt, de ez volt minden.

Egyik este, amikor az ivóban csend volt, mindhárman a hátsó szobában ültünk: Jim úr írt, Mrs. Hawkins varrt, de inkább bóbiskolt, én meg elgondolkodtam erről-arról. Egyszer csak az öregasszony öléből lecsúszott az egyik pisztoly a varrással együtt, s nagy puffanással leesett a földre. Kész csoda, hogy a pisztoly nem sült el, mert szokása volt, hogy a ravaszt felhúzza tartotta. Ahogy fölemeltem a földről, láttam, hogy nincs benne fojtás. De mielőtt közelebből is szemügyre vehettem volna, Mrs. Hawkins fölriadt, és kikapta a kezemből.

Láttam, hogy mindketten engem néznek.

– Ez nincs megtöltve, Tom – mondta Mrs. Hawkins, de úgy, mintha azt mondaná: „töröldj a magad dolgával”.

Hát ez meg mit jelent? – gondoltam.

Nemsokára aztán megtudtam.

A rákövetkező napon, a kora esti órákban, még mielőtt kinyitottunk volna, az öreg hölgy a konyhában üldögélt, a tűzhely mellett. Jim úr odafönt volt, én meg a sötétben szorgoskodtam. Reggel óta vihar fenyegetett, és bíborszínű, vastag felhők lógtak az égen. Olyan sötét volt, hogy meg is gyújtottam egy-két lámpát. A tenger felől már hallatszott a vihar morajlása, és időnként felvillant egy-egy villám. Rút éjszakának néztünk elébe, és azon tűnődtem, vajon elered-e az eső, mielőtt törzsvendégeink megérkeznek.

Mrs. Hawkins hirtelen felpillantott, és különös hangon azt kérdezte:

– Mi lehet ez, Jim fiam?

Ekkor már én is hallottam az úton közeledő bot kopogását. Egyre közelebbről és közelebbről hallatszott. Az öreg hölgy szinte a lélegzetét is visszafojtotta, a szeme kikerekedett. Arc kifejezésétől még a szívverésem is elállt. Mind közelebből hallottuk a kopogást. Aztán valaki élesen megzörgette a fogadó ajtaját, majd lenyomta a kilincset; a zár megzörrent, de nem engedett. Már mozdultam, hogy ajtót nyissak, de ő azt suttogetta:

– Ne menj, Jim! Ne engedd be!

Hosszú csend volt, aztán a kopogás elhallgatott. Az ablakhoz mentem, és kikukucskáltam. Ebben a pillanatban villám hasított át az égen, majd megdördült az ég. A fény bevilágította az egész udvart, az utat és a sziklák csúcsát. De nem láttam senkit, noha úgy rémlett, mintha a távolból kocsizörgést hallanék.

Ekkor már teljes erővel dühöngött a vihar. Sűrű eső csapkodta az ablakokat, s a víz patakokban folyt le a tetőről. Én azért csak reménykedtem, s miután az ivóban mindent előkészítettem, leültem a hátsó szobában Jim úrral, és vártam az első betérőket. De senki sem jött.

Alig telt el egy óra, amilyen hirtelen eleredt, olyan hirtelen el is állt az eső, bár a közelítő este miatt az égbolt már nem világosodott ki. A felhőszakadást követő csendben újra meghallottuk, ezúttal mindhárman, a kopogó hangot. Már a küszöbről hallatszott, aztán kattant a kilincs, és valaki lassan belépdelt az ivóba.

– Ki az?! – kiáltotta Mrs. Hawkins a konyhából. De ugyanebben a pillanatban Jim úr, aki eddig tágra nyílt szemmel hallgatta a kopogást, mint aki nem hisz a fülének, felugrott, és kirentott az ivóba.

Suttogó beszélgetést hallottam. A szavakat nem értettem, ezért fölálltam, és a függönyhöz lopóztam. A lámpa fényén túl, a külső ajtó közelében két alakot láttam: Jim urat és a titokzatos látogatót. Mind hevesebben vitakoztak, aztán váratlanul ezek a szavak ütötték meg a fületem:

– A térkép? Azt ugyan soha nem kapja meg!

– De még mennyire hogy nem! – sikította Mrs.

Hawkins.

Azok ketten dulakodni kezdtek, még egy asztal is felborult. Éppen akkor rántottam félre a függönyt, amikor az öreg hölgy, kezében egy nagy fazékkal, berontott az ivóba, s a fazékban levő borsófőzeléket a támadó fejére öntötte. Azt hiszem, Jim úrnak is jutott belőle egy adag, mert ő is megtántorodott. Mrs. Hawkins aztán elrohant mellettem, egyenesen a belső szobába, majd vissza az ivóba, ahol Jim úr lassan összeszedte magát, de a másik vakon támoltygott az ajtó felé. Az öreg hölgy pisztolyt szorongatott a kezében.

– Ne lőjön, Mrs. Hawkins! – kiáltottam, de neki esze

ágában sem volt löni. A pisztolyt ehelyett a markomba nyomta, s én a súlyából éreztem, hogy ez az üres pisztoly.

– Fogjad, Tom fiam! Rohanj vele a lovaghoz vagy dr. Liveseyhez. Ezek nem kaparintják meg!

Elrobogtam az idegen mellett, akinek a fejét teljesen beborította a meleg borsófőzelék, kirohantam az útra, át a kis hídon, amely a közeli patak fölött húzódott. A dombtetőn túlról több ló dobogását hallottam közeledni. Ahogy rohantam, a rejtélyes látogató abbahagyta az ordítást, s végre érthetően kiáltotta:

– Segítség! Jim! Tom! Ne hagyjatok itt!

A lovag volt. Ezt a hangot még két font borsófőzeléken keresztül is megismertem. Visszafutottam az útra, s éppen akkor értem hozzá, amikor már majdnem belebotorkált a patakba. Addigra a lovak is feljutottak az emelkedőn, s a holdfényben négy-öt lovast pillantottam meg, amint vágatában indultak neki a lejtőnek.

A lovag látta már, hogy hibázott, egyetlen üvöltéssel hátat fordított, és egyenesen belebukfencezett az árokba. De egy szempillantás alatt ismét talpon volt, és egy újabb iramodással, immár teljesen megzavarodva, majdnem az élen vágató ló lába alá futott.

A lovas ekkor kinyújtotta a lábát, és ügyesen visszasegítette vele a lovagot az árokba. Ugyanekkor egy hang közletről mondta:

– Ugorj föl, Tom!

Megragadtak az övemnél fogva, s egy pillanat múlva már az egyik ló farán találtam magam lovaglólülésben.

Ez az ülés minden volt, csak biztonságos nem, a pusztá életem forgott kockán, ha nem kapaszkodom meg jól az előttem ülő ember kabátjában, olyan sebesen vágástunk. Fél mérföldet is megtehattünk, mire megtaláltam a hangomat.

– Hová megyünk?

– Fogd be a szád! – jött a szívélyes válasz. Több mint két mérföldön át még csak nem is lassítottunk, akkor végre befordultunk egy keskeny ösvényre, majd miután magunk mögött hagytunk néhány száz yardnyi füves területet, egy jókora, magános ház előtt végre megálltunk. Nem sokat teketóriáztak velem, ledobtak a lóról, belöktek egy ajtón, aztán föltaszigáltak egy széles lépcsősoron. Útközben végighúztam a kezem a korláton, s láttam, hogy vastagon lepi a por. Odafent kinyitottak egy ajtót, és belöktek egy jól megvilágított, tágas szobába.

Középen fehér abrosszal terített asztal állt, rajta ízléses, ezüst asztalnemű két személy részére. Percre kiszámíthaták érkezésünket, hiszen a leves az asztalon gőzölgött, s az első pohár bor is ki volt töltve. Az asztal mögött, a két magas gyertyatartó között, jókora, testes ember állt kék, bő szárnyú kabátban, fején háromszögletű kalappal. A vállán csúf, öreg, zöld papagáj trónolt. A másik vállát mankó támasztotta alá, de ő mégis könnyed eleganciával állt. Ahogy az asztalhoz értem, ügyesen előreszökkent, minden nehézség nélkül leült, és mankóját a földre fektette.

– Üdvözöllek a fedélzeten, Tom! – mondta Mr. Argent.

19. BOR MAZSOLA NÉLKÜL

– Ül le, Tom! Egészségedre, matróz cimborá!

Megkóstoltam a bort. Finom volt. A leves is ízlett. Éhes voltam. A friss levegő meghozta az étvágyamat. Mr. Argent nem evett. Ő inkább beszélt.

– Kedvemre való fiú vagy, büszke lennék, ha nekem is ilyen fiam lenne, de sajnos, amennyire tudom, nekem nincs gyermekem.

Amennyire én tudtam, akár ő is lehetett volna az apám, mert az a bizonyos úriember már fogantatásom pillanatában

elhagyta anyámat. Bármilyen férfi bukkant fel körülöttem, akár az apám is lehetett, de hát ez sohasem derült ki számomra.

Mihelyt végeztem a levessel, már hozták is a sültet, talán kissé túl sietően is... meglehet, nem volt sok vesztegetni való idő...

– Kettőnknek kell megbeszelnünk és rendbe hoznunk a dolgokat, még hozzá a bristoli módi szerint – mondta Mr. Argent, én pedig nem tudtam, mit gondoljak a bristoli módiról, amelybe volt alkalmam bepillantani.

– Te, kedves matróz cimborám, erősen emlékeztetsz engem Jim Hawkinsra, még abból az időből, amikor együtt hajóztunk a *Hispaniolán*. Az ördögbe is, miért kell az embernek megöregednie, Tom fiam? Ide nézz! – Lekapta a fejéről a parókáját. – Teljesen megkopaszodtam.

Éppen ebben a pillanatban belépett az öreg Birka úr, kezében Mr. Argent mülábával. Éppen csak biccentett felém, s máris izgatottan fordult Mr. Argenthez:

– Látja ezt, uram?

Fölemelte a lábat, majd a térdnél ki-be hajlítgatta, de úgy, hogy az előreleendülő lábfej kis híján eltalálta a főnöke fejét.

– Ez uram, egy tokban elhelyezett golyós illesztés, amelyet én terveztem, és egy helybéli mesterember készített el. Nem a természet utánzása, uram, annál sokkal tökéletesebb! A golyóscsapágy elve szerint készült, a pisztolygolyóhoz hasonló tömör fémgömbök zsírba vagy viaszba ágyazódnak. – Újra meglendítette a lábat, s mert ezúttal el akarta kerülni Mr. Argent fejét, egy vizeskancsót söpört le vele az asztról. – Ha ezt ipari célokra alkalmazzuk, uram, ezzel átalakíthatnánk a mozgatóerőt. Ésszerű alkalmazása lehetővé tenné a...

Argent kirúgta a lábat a feltaláló kezéből, úgy, hogy az

átrepült a szobán.

– Tűnjön el, Somerscale. Ma este nem érdekelnek az ésszerű dolgok!

Somerscale arcán látszott ugyan a rosszállás, de azért engedelmeskedett. Úgy éreztem, Mr. Argent egy napon megbánja még, hogy így bánt a feltalálóval.

– Nézz rám, Tom, erre a zátonyra futott vén csavargóra. Nézz a vén papagájra, Flint kapitányra, aki mindig is angol lobogó alatt hajózott, megjárta Providence-t, Portobellót és a Tortugákat, aki ismer minden szót, csúnyát vagy szépet, amit csak matróz vagy gazdag úr ismerhet. Nézd, milyen állapotban van.

A papagáj erre kinyitotta a csőrét, és azt rikoltotta:

– Tíz százalék, tíz százalék! Kell vagy nem kell?

Argent megrázta a fejét.

– Teljesen elromlott. Annyi éve vagyok üzletember, hogy most már nem tudok belőle kihúzni egyetlen tisztességes emberi szót se, csak ezt a tíz százalékot. Ó, Tom fiam, méltatlan életet éltem.

– De hiszen évek óta nem járt a tengeren, Mr. Argent.

– Épp ez az, fiam, azóta van ez így, azóta. Hajdan úgy öltem, egy pillanat alatt, hogy még a fájdalmat sem érezték. Kés a hasukba, kard a torkuknak... Hanem mostanság lassan végeztettem ki őket, és még hálásak is érte.

– Kivéve Ned Barkert és társait – mondtam.

Elvigyorodott.

– Most már Ned Barker is a kezemből eszik. Az akasztófa árnyéka még a legforróbb homlokot is lehűti. De az ördögbe is, Tom fiam, csak nem fogunk egész este ilyesmiről beszélgetni? Csak még egyszer fedélzetet érezzék a lábam alatt! Felvonnám öreg hajóm vitorláit, ugrálnék, mint a tücsök, aztán neki a tengernek! Egyenesen a kincses szigetre hajóznék az ezüstrúdéért. Nem, az ördög vigye a kincset, nem

számít más, csak a tenger dicsősége!

– Egészen úgy beszél, mint Trelawney lovag.

– Látod, abból úriember lett. Hirtelen természetű, de valódi buldog. Amibe egyszer belemélyeszi a fogát, azt nem ereszt el egykönnyen. Fogadni mernék, ha tehetné, ő is nekivágna a kincses szigetnek.

– Az lehet – mondtam –, csakhogy nincs egy vasa sem. De önt mi tartja vissza, uram?

– Nocsak, milyen jól vág az eszed, kis Tom, egészen ráhibáztál. Engem nem a pénz tart vissza, hanem a térkép. Bizony a térkép.

– Nem értem, Mr. Argent, hiszen Mr. Hawkins szerint ön úgy ismeri azt a szigetet, akár a tenyerét, az összes mocsaraival együtt.

Úgy is van, úgy is van. De hol van az az átkozott hely, meg tudod nekem mondani? Fölszerelhetek egy hajót, és elindulhatok nyugatnak. De hajózhatnék ítéletnapig, a szigetre mégse bukkannék rá! Nem ismerem a szélességi és hosszúsági fokát, erről van szó, Tom. – Ekkor közelebb hajolt hozzám. – Tom fiam, tarts velem! Te meg tudod szerezni a térképet, csak el kell határoznod rá magad.

Nem is sejtette, milyen közel jár az igazsághoz.

Vállat vontam.

– Ha most megszerzem önnek a térképet, akkor később osztoznia kell velem a kincsen. Ön miért lát ebben üzletet? – Egyre vakmerőbb lettem. – Nézze csak, Mr. Argent, öt guinea előleggel és havi egy shillinggel engem még nem lehet szőröstül-bőröstül megvásárolni.

– Havi egy shilling, havi egy shilling, micsoda ostobaság ez? – nézett rám értetlenül.

Hát akkor honnan ered az az átkozott shilling? Valaki tréfát űz velem!

Hirtelen ravasszá vált az ábrázata.

– Ennél többet ajánlok neked. A szabadságodat.

– Miféle szabadságomat?

Csettintett egyet az ujjával. Az ajtóban két ember jelent meg. Felnyögtem. Már megint a fejevadászok.

– Szóval ezek is az ön szolgálatában álltak?

– Nem egészen, Tom fiam. Elszegődtek hozzám, mert megfizettem őket. És téged is megfizetlek. Megosztom veled kalózmódra, Tom, nem afféle nyavalyás úriemberek módjára, ahogy a törvény megengedi. Ez harmincezer, fontot jelent, feltéve – tette hozzá gyorsan –, hogy az ezüstnek jó ára lesz a piacon. Te megszerzed a térképet, én kifizetem ezt a két urat, s azzal elvitorlázunk nyugat felé.

– Ez nem üzlet! – tiltakoztam.

– Kell vagy nem kell! – rikoltotta Flint kapitány, és kinyújtózta vedlett szárnyait. A szemem sarkából felmértem, milyen messze van tőlem az ajtó. Vajon elérném-e, mielőtt a szoba túlsó végében álló két gazember nyakon csípne?

– Egészségére, Mr. Argent! – emeltem föl a poharamat, s már bele is loccsantottam a tartalmát barátságos, mosolygó képébe. Köpködni kezdett, én meg nekiiramodtam. De rosszul számítottam ki a sebességet és a távolságot, az ajtótól alig egy méterre már a nyakamon éreztem az ismerős kezet. Argent az arcát törölgette.

– Ez nem volt szép tőled, Tom fiam! – mondta, s a hangja ezúttal fagyos volt. Ez az ember elvágja azoknak a torkát, akik az útjába állnak. A kéz egy pillanatra sem engedte el a nyakamat, miközben visszasétáltam az asztalhoz.

– Most pedig, Tom, kezdjük előlről. Hol van a térkép?

Mielőtt válaszolhattam volna, kivágódott az ajtó, és ott állt Jim úr, kezében anyja két pisztolyával.

– Gyere ide, Tom, látom, élsz! – Ez igaz volt. Az ajtóhoz iramodtam, mialatt azok hárman csak bámultak.

Aztán az egyikük megmozdult.

– Nem ajánlom! – szólta Mr. Argent, mire a gazfickó megtorpant.

– Jim fiam, lépj a fedélzetre! Milyen kedves tőled, hogy meglátogattál bennünket.

Jim úr nem válaszolt, de egyik pisztolyát megfordította, és a csövénél fogva az asztalra hajította.

– A tékép a cső belsejében van, Silver. A magáé, feltéve, hogy elkotródik innen, és békén hagy bennünket. Ha nem...

– Nos, Jim, ha nem...

Hawkins úr fölemelte a másik pisztolyt.

– Akkor megkapja, ami ebben a csőben van! – Azzal felém fordult. – Gyerünk, Tom, indulás hazafelé!

20. SILVER BOSSZÚJA

Odakint két ló legelészett a fűvön. Ahogy fölszálltunk, felismertem őket. A lovak kocsiját szokták húzni. Jim úr nevetve magyarázta:

– Danielnek is maradt még kettő, hogy a lovat, miután anya letisztogatta, hazavigye a kastélyba. Többé legalább nem jön hozzánk titokban.

Minden teketória nélkül útnak indultunk, s jókora utat hagyunk már magunk mögött, mire eszembe jutott a tékép.

– Megtaláltam, ahol elrejtetted – mondta Jim úr –, a híd alatt. Aztán rohantam a nyomodban, amilyen gyorsan csak tudtam.

Húszpercnyi egyenletes ügetés után megérkeztünk a Benbow Admirálishoz. Most, hogy Argent megkapta a téképet, üldözőktől nem kellett tartanunk. A gazdámnak nagy kő eshetett le a szívéből, hogy végre megszabadult a téképtől, mert egész úton füttyörészett. A fogadó ajtajában

Ben Gunn állt, söröskorsóval a kezében.

– Jó estét, Jim fiam, és neked is, kis Tom. Azt kérdezték, mit keres itt Ben Gunn? Én erre azt felelem, a lovag kéri Hawkins urat és az ifjú Tomot, amilyen gyorsan csak lehet, siessenek a kastélyba. Nagy dolgok készülnek odafönt, úgy ám – és ujjával megütögette az orrát.

Újra útnak indítottuk a lovakat, és hamarosan meg is érkeztünk a kastélyba, ahol Daniel bevezette szegény párákat az istállóba, Betsy meg minket kísért egyenesen a könyvtárba. Mindenki ott volt: a lovag, a doktor, Lady Alice és még valaki, akit nem ismertem. Magas, széles vállú férfi állt a kandalló mellett, kapitányi öltözékben. Jim úr jól ismerhette, mivel rögtön felkiáltott:

– Gray kapitány! – s már nyújtotta is a kezét.

Ez volt hát Gray. Jim úr történetéből jól emlékeztem Abraham Grayre, a hajóácsok főnökére, aki átállt, és segített a kincs megszerzésében. Nocsak, azóta kapitány lett?

– Örülök, hogy látlak, Jim. Hát ez kicsoda?

– Tom Carter, segítőtársam a Benbow Admirálisban.

– Annyit ér, amennyi a súlya aranyban – tette hozzá a lovag.

– Mi szél fújt erre, Abraham? – kérdezte Jim. –

Mondhatom, egy hónappal ezelőtt örömmel láttunk volna a Kereskedők Székházában. A te szavad eldöntötte volna a kérdést.

– Abból, amit a doktor elmesélt nekem – nevetett Gray úgy vélem, a te szavad is nyomott valamit a latban, Jim fiam. És hogy engem mi szél fújt erre, legjobb, ha a lovagot kérdezed.

Mr. Trelawney mintha csak erre várt volna. Egy másodpercig sem bírta volna tovább.

– Jim, Tom, igyatok egy pohár bort! Kérsz mazsolát, Jim? Téged nem kínállak veled, Tom, tudom, nem élsz veled.

Üljetek le.

Leültünk, a lovag pedig tovább fecsegett.

– Először is, bocsáss meg, Jim, hogy az este megleptelek. Titokban akartalak fölkeresni, és bíztam benne, hogy megértesz. De az az átkozott térkép haragot támasztott közöttünk. Látod, mialatt te a saját ügyeidet intézted, én is utánanéztam az enyéimnek. És derék, öreg barátunk, Blandly sem lopta ám a napot! Megtalálta a módját, hogy egy nagyobb összegű készpénzkölcsönhöz juthassak, összeszedte a legénységet, és ma küldött nekem egy kapitányt is, méghozzá nem egyszerűen egy kapitányt, hanem *a* kapitányt.

– Kapitányt? – kérdezte Jim, s látszott rajta, hogy rettentő zavarban van. – Mi célból?

– A hajóra. Ugyan már, Jim, a végtelenségig nem viselkedhetsz ilyen lehetetlenül, különösen nem, ha meghallod a nagy újságot.

– Mi lenne az, uram?

– Hát a hajó, Jim, az a nyavalyás hajó! Blandly megtalálta a *Hispaniolát*, a kikötőben horgonyoz, most halászhajóként szolgál. Ott van az Avon torkolatában, a kikötőgátnál. Felszereljük, és többé senki sem jár túl az eszünkön Bristolban. Ohó, most nem követjük el azt a hibát, amit a múltkor. Válogatott legénységünk lesz, s dupla pénzt kapnak az útért. Kingstonban kifizetjük őket, s a szigethez már magunk kormányozzuk a hajót. Daniel és a többiek kiássák nekünk az ezüstrudat, és Szent Mihály napjára már itthon is leszünk. – Kis szünetet tartott. – Még mielőtt Silver megneszeli a turpisságot – tette hozzá.

– De lovag! – kiáltott fel döbbenetben Jim.

– Ne szakíts félbe, Jim! Ez még nem minden, fiam, nem minden! Birka úr, tudod, a feltaláló... Hajlandó végezni Silverrel. Gyalázatosan bánik vele. Ő is benne van a dologban, és folyamatosan tájékoztat bennünket Silver

terveiről, tehát mindig mindenben megelőzhetjük őt. Így hát, Jim, most már csak arra van szükségünk, hogy fogd a térképet, és mutasd nekünk az utat.

– Mr. Trelawney! – kiáltotta Jim olyan kétségbeesetten, mintha a lovag szájából kiömlő szavak őt akarnák elnyelni. – A térkép!

– Mi van vele? Biztos helyre került; Tom az este átvette Mrs. Hawkinstól, és elrejtette. Nagy kincs ez a Tom gyerek, éppen hajósinasnak való, amilyen te voltál, erre esküszöm!

– A térképet odaadtam Silvernek – mondta Jim úr elhaló hangon.

– Mit csináltál?! – Mint amikor rázendít egy operában a más-más hangokból összeálló kvartett, úgy kiáltott fel egyszerre a lovag, a doktor, Lady Alice és Gray kapitány.

– Igen – felelte a gazdám kihívóan. – Odaadtam neki. Máskülönben hogyan szabadíthattam volna ki Tomot? Tomot körözik, és Silver át akarta adni őt a fejedelemszolgálatnak.

– Fejedelemszolgálat – mondta Lady Alice megvetően. – Tudom, miért adta oda neki a térképet. Meg akart szabadulni tőle és mindezt azért tette, mert olykor kicsit figyelmesebb volt hozzám.

– De hiszen az apja lehetne magának!

– Érett férfiú, az igaz.

– Múlába van!

– Egyéb vonatkozásokban teljesen egészséges.

– Gyilkos kalóz!

– Maga pedig rossz színdarabíró!

Ez az ütés övön alul érte Jim urat. A hölgy azonban még nem fejezte be:

– Ha választanom kellene, Mr. Argenthez mennék feleségül, és elhajóznék vele. Miért is ne tehetném, most, hogy nála van a térkép?

És miután össztüzével telibe találta Jim urat,

kivitorlázott, és becsapta maga mögött az ajtót. Kíváncsi voltam, vajon Betsy idejében el tudott-e szelelni. Igaz, hogy a hölgy olyan lármát csapott, amit az egész házban hallani lehetett.

Szegény Jim úr egészen rosszul lett, ami nem is csoda. A lovag és Gray kapitány merev tekintettel bámultak a tűzbe. A doktor kiverte a hamut a pipájából, majd higgadtan Jim úrhoz fordult.

– Nos, Jim, ma este tizenöt évet vettél le rólam.

– Én meg tizenöt évet öregedtem miatta – mordult fel a lovag.

– Emlékszem – folytatta dr. Livesey –, azon a végzetes utazáson is előfordult időnként, hogy elhamarkodott cselekedeteiddel végveszélybe sodortál bennünket, aztán valami szerencse folytán ugyancsak neked köszönhetjük a megmenekülésünket. Egy szikrányit sem változtál. Előbb cselekedni, aztán gondolkozni, ez Jim Hawkinsra vall.

Jim úr elszégyellte magát, majd fölemelte a fejét.

– Csak azt tettem, amit jónak láttam. Kezdetől fogva elleneztem a kincskeresést, és igenis meg akartam szabadulni attól az embertől.

– Jim – mondta dr. Livesey –, a kinccsel kapcsolatos érzéseidért tisztellek. Amit Silver iránt érzel, azért még meg is tapsollak. De ha mindezt azért tetted, mert szereted Lady Alice-t, akkor engedd meg, hogy egy nagy számárnak nevezzelek.

– Szamárnak?

– De még mennyire! Nem te vagy az első, de nem is az utolsó, aki azt képzeled, hogy egy nő kegyeit annak akarata ellenére is megnyerheti azzal, ha eltávolítja a vetélytársát. Pedig ilyenkor mindig az ellenkezője szokott bekövetkezni. Ez megsérti a nőt, és szégyent hoz a férfiről.

A doktor ezután megfogta a poharát, ivott, majd a

többiekhez fordult.

– Mit akar Silver? A kincset? Lady Alice-t? Talán. De bármi legyen is az, egyetlen szó illik rá: bosszút. Megalázza a lovagot Bristol kereskedői előtt, arcátlanul házasságra célozgat a gyámleányával kapcsolatban, kétségtelenül arra számítva, hogy ő él tovább, s akkor majd ő lesz az úr ebben a kastélyban, és ő üldögél itt, a kandalló mellett. – E szavakra a lovag egészen elzöldült. – És te, Jim, segítesz neki, hogy megkaparintsa az ezüstrudat, s ráadásul még Lady Alice-t is a karjába lököd.

A lovag, mit sem törődve bepólyált lábával, felugrott.

– Még lepipálhatjuk! Tengerre szállunk a *Hispaniolán*, és elhalásszuk az ezüstöt az orra elől!

– Nála van a térkép – figyelmeztette a doktor.

– Az már az ő baja. A mi hajónk már készen áll, és a nyakamat rá, hogy Jim fejből tudja a sziget fekvését. Nosza, vágjuk el a kötelet! Tom velünk jön, így biztonságban lesz a fejedáshoztól, és senki nem kérdez tőle semmit. A hajó útra készen áll. Két nap alatt berakodhatjuk a készleteket. Jim, én már mindent végiggondoltam. A szakácsom leköltözne hozzátok, együtt lakna édesanyáddal, és gondját viselné. A doktor kórháza nélküle is elboldogul egy ideig. Mit szólsz hozzá, Jim?

– De hát

– Ne gyötörd magad Lady Alice miatt. Ő is ott lesz a hajón, majd meglátod. Ő sem bolond. Ha velünk tart, megkapja a részét, s ha én nem leszek, övé az én részem is. Ha Silver felesége lesz, mindenemet Livesey nyavalyás kórházára hagyom. Se tőlem, se attól a másiktól nem kap egy fillért se, ő pedig nagyon jól tudja ezt.

Na, gondoltam, ez aztán az ügyes fordulat.

A lovag fölemelte a poharát.

– Mire igyunk? – kérdezte.

Jim egy pillanatig gondolkodott, aztán egy sóhajjal ő is megfogta a poharát.

– A *Hispaniolára!* – kiáltotta egyszerre mindenki.

III.

KALANDJAIM A TENGEREN

21. A *HISPANIOLA*

A következő két nap viharos gyorsasággal telt el. A lovag egyfolytában sürgött-forgott, Gray kapitány mindenütt ott volt, ahol valamit ellenőrizni kellett, így készültünk föl gyorsan és titokban az útra. A kastélyt senki sem hagyhatta el, én pedig, vegyes érzelmekkel bár, de szemmel tartottam Betsyt. Semmi módja nem volt értesíteni Silvert. Előreküldött csapatunk még az első éjszakán hajóra szállt a legfontosabb készletekkel, a második éjszakán mi, többiek indultunk útnak a vaksötétben, letakart lámpásainkkal. Miközben az Avon torkolatához vezető hosszú, kanyargós parti úton haladtunk – mely néhol keskeny csapássá szűkült –, a legnagyobb titokban csatlakozott hozzánk Somerscale, a feltaláló.

Ravaszkás szemhunyorítással mutatta kis batyuját, s amikor kinyitotta, féltucatnyi apró fémgömböt pillantottunk meg.

– A találmányom. Enélkül még egy yardot sem tud megtenni, mert bemaródik a lába. – Biztosított bennünket, hogy Mr. Argentnek sejtelve sincs a mi tervünkről, egyébként ő is útra készülődik. De az indulásig még legalább egy hétre van szüksége.

A lovag olyan boldog volt, mint egy kisfiú, akinek sikerült lóvá tennie a társát. És amikor végre megérkeztünk a

folyótorkolatnál levő kikötőgáthoz, ahol körös-körül elhagyott, gaz felverte, iszapos lapály húzódott, s megtaláltuk a viharvert, öreg szkúner horgonyzóhelyét, a büszkeségtől csak úgy dagadozott a keble. Elsőnek rohant föl a keskeny pallón a felső fedélzetre, és mindenkit és minden mást megelőzve sorra mutogatta, milyen remek felszerelést sikerült beszereznie.

– Még egyszer nem csapnak be – jelentette ki. – Nézzék csak – mutatott a hajófar felé –, a hátsó kabinok alatt van felhalmozva a fegyver és a lőpor. A kabintető fölött van a másik forgótalpas ágyú, onnan kartácstüzet zúdíthatunk az ellenségre. Most próbálkozzon valaki lázadással! És látják a hajó közepén van a...

– Almáshordó?! – kiáltotta Jim úr.

– Almáshordó, – Jim fiam, hogy el ne felejtsük: az összeesküvés nem kifizetődő dolog. Ezen a hajón a dolgok ezúttal tisztességes, őszinte és igazságos módon nyernek elintézését.

Ekkor már közeledett az alkony, de végre minden biztonságosan a helyére került. A fedélzet alatti szálláshelyünkre vonultunk.

A legénység csak annyi főből állt, amennyivel Gray kapitány még útnak mert indulni, és a hajón minden ember be volt osztva őrszolgálatra. Együtt költöttük el a vacsorát, még egyszer koccintottunk utunk sikerére, aztán, fülünkben a lovag búcsúszávaival, függőágyainkhoz indultunk:

– Hajnalban felszedjük a horgonyt. A reggeli dagálllyal indulunk.

Még meg sem virradt, amikor hangos kiáltásra ébredtem. Körülnéztem a szűk kis helyen, amit Jim úrral kellett megosztanom. Az ő függőágya üres volt. A fejem fölött dobogó léptek zaját hallottam. A hajót könnyedén emelgette a

dagály. Már felkészültek az indulásra, és én még mindig ágyban vagyok!

Sietve fölrángattam a nadrágomat, belegyűrtem az ingemet, s már rohantam is a kabinlépcsőhöz, s eközben, természetesen, alaposan beleütöttem a fejem az egyik gerendába. Hiába, hozzá kell még szoknom új, úszó otthonomhoz. Már szürkült az ég alja, mire fölrtem a fedélzetre. A napnak ugyan még nyoma sem volt, de a könnyű szellő már belekapott az árbocokra fölkúszó, kisebb vitorlákba. Körülnéztem. Emberek rohantak a kikötői oldal felé, és most ott csoportosultak a palló korlátjánál, melyet még nem húztak fel a partról.

A kötelek körül szorgoskodó matrózok hirtelen megálltak, s csak bámultak bután. A hajóhíd tetején, bíborvörös arccal, kimeredő szemmel a lovag állt, mellette a megrökönyödött Gray kapitány.

– Horgonyt fel! – üvöltötte a lovag.

– Horgony marad! – felelte egy ismerős, nyájas hang a kikötőgát felől. – Utat a tulajdonosnak!

Tulajdonos?

Kifutottam a hajó szélére, és fölkapaszkodtam a kötélhágcsóra, hogy lássam, mi történik odalent. De kis híján leszédültem a hajó és a part közötti vízbe.

Mert a gáton, egy poggyászkocsi mellett Ned Barker, Jem Morris, Molly Brindle és még két bányász állt. Mögöttük Wilton úr állt, hóna alatt megszokott papírjaival.

És a hátuk mögött ereje teljében, a szokottnál is derűsebben ki más állt volna, mint Mr. Argent?

22. A BILLEGŐ PALLÓ

– A mindenit, ez még most sem adja föl!

Mellettem, a hajó korlátjánál az öreg Birka úr bukkant

fel, s most a szemét dörzsölve, álmosan bámult le Mr. Argentre és társára.

– Tisztelt Somerscale uram – mondtam –, úgy látszik, nem sokat számít, hogy elvette a golyóscsapágyat.

Erre már ideges lett, de azért így felelt:

– Várj csak, fiam, majd meglátod.

Szót fogadtam. Mászt úgyse tehet az ember, ha Mr. Argentről van szó. A két ellenfél – egyik a hajón, másik a szárazföldön egy pillanatig mozdulatlanul méregette egymást. Reméltem, hogy a lovag támadást vezényel, de ekkor Jem Morris, aki észrevette Danielt a korlátnál, tönkretette a pillanat nagyságát azzal, hogy elismerően fölemelte a hüvelykujját.

– Tulajdonos?! – kiáltotta a lovag. – Mi az ördögöt jelentsen ez? – Aztán a legénységhez fordult: – Horgonyt fel!

– Megállj! – üvöltötte Argent, mire azok ismét elejtették a köteleket. Nem tudom, hogy csinálta, de az emberek gondolkodás nélkül engedelmeskedtek neki. Mr. Wilton előhúzott egy papírt a hóna alól, és a magasba emelte.

– Ez lenne a háromszáz tonnás, *Hispaniola* nevű szkúner, amelyet Bristolban jegyeztek be?

– Tudja nagyon jól, hogy ez az.

– Kapitánya Abraham Gray?

Gray kapitány áthajolt a korláton.

– Mi dolga velem, uram? Fel kell szednünk a horgonyt, különben elszalasztjuk a dagályt.

– Bérlője bizonyos Mr. John Trelawney?

A lovag ezt már nem állhatta tovább.

– Mire való ez a fecsegés?! – kiáltotta, lábát a palánkra téve.

– Ön, uram, bérelt hajóján – olvasta fel a papírból éneklő hangon az öreg Sajt úr – köteles helyet biztosítani a tulajdonosnak és társának, amennyiben az utazni kíván a saját

hajóján.

– Micsoda?

– A hajó tulajdonosa John Argent.

– Ő... – A lovag lelépett a pallóról, és elkapta a korlátot, hogy meg ne tántorodjék. – ...az nem lehet. Blandly erről semmit sem szólt nekem.

Argent, arcán mosollyal, lassan, méltóságteljesen lépdelt föl a pallón.

– Mr. Blandly rendkívül diszkrét ember.

– Cinkos gazember! – kiáltotta a lovag. Láttam, hogy a doktor, aki a hátsó fedélzetről nézte végig a jelenetet, alig tudja palástolni mosolyát.

– A fenébe is, Silver! Jöjjön csak fel a hajójára! Úgyis magánál van a térkép. – A lovag hangja inkább gyászos volt, semmint dühös.

Mr. Argent sajnálkozva csóválta a fejét.

– Gondolkodtam arról a térképről. Emlékszem, egyszer, úgy tizenöt évvel ezelőtt, önök közül adott nekem valaki egy térképet, valaki, aki egyébként maga volt a becsület mintaképe. De az a térkép egy fabatkát sem ért. Így aztán most arra gondoltam, még egyszer nem hagyom rászedni magam, ez már sok lenne az én koromban. Most tehát, attól tartok, kissé rosszabb kell húzódnunk, hogy elférjünk valamennyien. Ne aggódjanak, hoztunk magunknak elemózsiát. És méltányosságból osztozni kívánok a hajó bérleti díjában is, miután az ezüstrúdon megosztottunk.

Miközben beszélt, lassan lépdelt fölfelé a pallón; látszott rajta, hogy minden lépés nehezebbre esik a múltában. Már félúton járt, amikor az „ezüstrúd” szó elhagyta a száját, s ez úgy hatott a lovagra, mint amikor a gyújtózsínort az ágyú gyújtólyukához tartják. Egy „kötelet el!” üvöltéssel lerohant a pallón, egyenesen Mr. Argent elé. A köteleket tartó emberek rémülten engedelmeskedtek, s ettől, valamint a dagály és a

szél hatására a hajó megmozdult. Abban a pillanatban, amikor a lovag és Mr. Argent szemtől szemben álltak egymással, a palló megbillent, s ők szinte egymás karjában zuhantak alá a hajótest és a gát között hullámozó két öl mélységű, iszapos vízbe.

– Ember a vízben! – ordította Mr. Hall, az első tiszt, ami nem volt egészen pontos, s mindjárt nagy rohangálás kezdődött a hajón és a parton.

Lady Alice sikoltzott, de hogy melyikük miatt volt kétségbeesve, nem tudnám megmondani. Mindenesetre nem ájult el, ahogy az már hölgyekhez illik, hanem fölkapta a szoknyáját, s úgy mászott fel a kötélhágcsóra, akár egy matróz. Éppen lepillantott, hogy lássa, mi történik odalent, amikor a hajó oldalánál két loccsanás hallatszott. Daniel és Ned Barker ugrott a vízbe, egyik a gátról, másik a hajóról, s most négyen hanykolódtak az iszapos hullámokban.

Iszapsapkával kopasz fején, felbukkant a lovag, s miután kiköpködte a szájából a vizet, azt ordította:

– Horgonyt fel!

Mihelyt alámerült, máris megjelent Mr. Argent a következő kiáltással:

– Horgony marad!

Aztán Ned Barker következett, kezében Argent mülábával, amely leoldódhatott a nagy kavarodásban. Undorodva félrehajította, s azzal újra alámerült. Ezután Danielt pillantottuk meg, karjában a lovaggal; de látnunk kellett, hogy nemcsak gazdája életét akarta megmenteni, de Mr. Argentét is, akit a lovag mindenáron meg akart fojtani. A lovag azonban éppen akkor szabadult ki, amikor Ned Barker és Mr. Argent a víz alól felbukkantak. A két úriember természetesen nyomban egymásnak esett, de Daniel és Ned Barker sem volt rest, ki erre, ki arra próbálta vonszolni őket, s így lejtettek fura körtáncot a vízben: az egész valami örült

francia négyesre hasonlított. Ki tudja, meddig tartott volna a lubickolás, ha Gray kapitány meg nem elégteli, le nem ereszti a rakodóhálót, s mint túlméretezett makrelákat ki nem halássza őket. Hamarosan ott heverték a fedélzeten, csöpögött róluk a víz és a hínár, s Mr. Argent a múltábát, a lovag pedig a parókáját szorongatta.

Gray kapitány máris leküldte őket a kabinba, ahol száraz takarót és brandyt kaptak, a parton állókat pedig felszólította, hozzák holmijaikat a hajóra, de sietve, mert azonnal fölszedjük a horgonyt. Ezúttal senkinek sem volt ellenvetése, s hála a brit tengerészek ügyességének, nem késtük le a dagályt, így végre kifuthattunk a tengerre.

Én is lementem, gondolván, talán szükség lesz rám. Az úszócsapat már átöltözött. A takarókba bugyolált lovag és Argent éppen a brandys üveg felénél tartott, s csodák csodája, a jókedvük is visszatért.

– Ha odaérünk, John, ugye, hívhatom Johnnak – mondta Mr. Argent –, versenyfutásra hívom ki az ezüstrúdert.

– Hm! Hiszen múltába van.

– Bizony, s ráadásul a mechanikusom átállt önökhöz.

– Ennél okosabbat nem is tehetett volna.

– Ugyan már, John, egy magamfajta vén tengeri medvén nem lehet kifogni néhány vacak golyóbissal.

Otthagytam őket, s visszamentem a fedélzetre. A kedvező szélben hamarosan elmaradt mögöttünk a part, s a szkúner úgy bukdácsolt a hullámokon, hogy a tengerhez nem szokott embernek rögtön felkavarodott tőle a gyomra. Tengeribetegség ellen a legjobb orvosság – mondta egyszer öreg John, az ács, aki valaha a tengerészetnél szolgált – az elfoglaltság.

Lementem hát a konyhába. Az indulás körüli nagy sietségben senki sem törődött azzal, ki lesz a szakács, így aztán arra gondoltam, miért ne lehetnék én. De Molly Brindle

már ott szorgoskodott, így aztán megosztottunk a tennivalókon, s minden úgy ment, mint a karikacsapás. Ő a közönségesebb ételekhez értett kiválóan, én inkább az ínyencfalatok terén jeleskedtem. És ha a hajó olykor hevesebben hánykolódott, amitől a serpenyők és lábasok elszabadultak, megesett, hogy ez-az felborult; ilyenkor a legjobb falatok a legénységi szállásra kerültek, a tiszték pedig a kutyának se valót kapták – mert van az ég alatt igazság, és mert egy jó mártás, ahogy a franciák mondják, sok vétket eltakar. Molly és én egy szóból is megértettük egymást a hajó teljes személyzetének nagy meglepedésére.

Noha felkészültünk a hosszú útra, néha előfordultak kisebb kellemetlenségek. A második napja jártuk a tengert, amikor Mr. Hall észrevette, hogy egyesek a fegyvereket és a lőszereket átrakják a hajó jobb oldalára.

– Megálljunk csak! – mondta. – Kitől kaptatok erre parancsot?

– A tulajdonostól – hangzott a válasz.

Még aznap délután látnia kellett, hogy a holmit visszarakodják a bal oldalra.

– A bérlő parancsára – mondták az emberek.

Aztán a szálláshelyek körül is kialakult némi tusakodás és perpatvar. Hét emberrel több utazott a hajón, nem beszélve a három nőszemélyről, mind különféle származású, rangú s talán még vallású is. Ez is ok volt a harcra és a ki-kitörő csetepatékra. De Abraham Gray most már megelégtelte a dolgot. A kabinjába hívatta Mr. Argentet és a lovagot, majd megkért, hogy hozzak nekik bort. A lehető legudvariasabban támadt rájuk:

– Két legénység, két főnök. Ez így nem mehet tovább, uraim! Mindketten túl vannak már a hatvanon, mégis úgy viselkednek, akár az iskolás kölykök. – Öklével az asztalra csapott. – Ha nem hagyják abba, élni fogok kapitányi

jogaimmal, és megkeresem a legközelebbi kikötőt, ahol partra tehetem önöket.

Ez lehűtötte a két úriembert. A kapitány ezután rendet teremtett a szálláshelyek körül is. A legénység előre, kiszolgáló személyzet és bérelt munkások középre, a többi pedig hátra, ahol ponyvával kerítették el a nők szálláshelyeit. Akkor még nem is sejtettük, milyen hasznosnak bizonyul ez az elrendezés a későbbiek folyamán.

Mikor a költözködés befejeződött, negyedik napunkat töltöttük a tengeren; a hajó egyenletes hatsomónyi sebességgel haladt, a legénység tette a dolgát, és mindenki megnyugodott.

– No, Tom – mondta egyszer a lovag –, idáig simán zajlott minden.

– Úgy ám, uram, úgy ám – válaszoltam.

– Most aztán rajta, irány a kincses sziget!

De nem sokkal ezután Ben Gunn kapott el a fedélzeten, s a mutatóujjával az orrát ütögetve ezt mormolta:

– Tom fiacskám, ha megkérdem, hányan vagyunk a hajón, te nyomban megfelelsz rá, hogy huszonhatan. Én erre azt mondom neked, hogy utoljára is pontosan ennyien voltak a *Hispaniola* fedélzetén. És hányan tértek vissza, kérdem én. Hányan tértek vissza, Tom?

Meg sem várta a válaszat, csak megfordult és faképnél hagyott.

23. AZ ALMÁSHORDÓ

Akadtt ugyan néhány zord, viharos napunk, de csak arra volt jó, hogy megbizonyosodjunk, milyen derék hajó még ez a vén *Hispaniola*. Mindenki, a hölgyeket is beleértve, megelégedettnek látszott, és nagyon nehezen kielégíthetőnek kellett volna lenniük, ha másképp lett volna; mert

meggyőződése, hogy amióta Noé telepassé vált, soha hajósnépet még ennyire el nem kényeztettek.

Molly Brindle és én a konyhában mindig azon voltunk, hogy ki-ki kedvenc fogását találja az asztalon: báránysültet, párolt marhahúst, galuskát, vörös kaviárból készült levest, juhpástétomot. Ünnepi alkalmakra dupla grogot szolgáltunk fel elől és középen, miközben hátul, a lovag és Mr. Argent kabinjában kis híján dárídó folyt. A középső fedélzeten pedig kinyitották az almáshordókat, hogy bárki vehessen belőlük, ha éppen erre támadt gusztusa.

Nyugalmas időszakokban Jem és Daniel barátságos mérközéseit élvezhettük a főfedélzeten. Ned Barker és a kastély kertésze, Joby szabadfogású birkózóbemutatókat tartott. A szerecsenek és a matrózok az első tiszt hegedűjének és Wilton úr furulyájának a hangjaira táncoltak, melyet az öregúr valahonnan a papírjai közül halászott elő. Ben Gunn matrózdalokra és szenténekekre tanította a többieket; csak Flint kapitány (nem a papagáj, hanem a kalóz) hírhedt utánzását tiltották meg neki szigorúan. Rendszerint én is csatlakoztam a kórushoz, de csak amúgy tessék-lássék, mert a hangom éppen változóban volt, s ezért hol a magasba szökkent, mint a sirályvijjogás, hol meg kibicsaklott, mint a kacsahápgógás, de sajnos még véletlenül sem szólt úgy, mint a csalogányé.

A feltaláló lázasan dolgozott legújabb tervén, a gőzmeghajtású tengeri hajó elvén. De azért arra is szakított időt, hogy egy olyan eszközt készítsen a konyhába, amely révén az edények még viharban sem mozdulnak el a helyükről. A baj csak az volt, hogy emiatt szélcsendben borultak fel, s ilyenkor a zabkása mind belefordult a tűzbe. Az öreg Birka urat azonban nem lehetett elcsüggeszteni. Gyakran mondogatta nekem vagy bárkinek, aki éppen a közelében volt: „Józan ésszel minden problémát meg lehet

oldani.” Nekem, akinek az ésszerűséget kötéllel verték egyszer a hátára, voltak ez ügyben kételyeim, de a végén többnyire elismertem az igazát...

Wilton – füle mögött tollal, kezében papírral – föl-alá járkált a fedélzeten, s azt számolgatta, kinek mennyi rész jut, ha figyelembe vesszük a Zsákmánytörvényt, a talált kincsről szóló törvényt, a társulás különböző formáit, és még az ég tudja, mi mindent. Oly sokféle érdek képviseltette magát a hajón, s valamennyit törvényes keretek közé kellett helyeznie.

Mr. Argent akkor volt igazán elemében, amikor Lady Alice-szel sétálgathatott a fedélzeten, s mesélhette neki rémítő tengeri történeteit, melyek sokkal igazabbak voltak, semhogy a hölgy képzelni merete volna. Egyiktől-másiktól – melyekhez képest a börtönlajstrom csak amolyan Zsuzsi kisasszony példatára volt – még én is elborzadtam, de Lady Alice halovány orcájára (lám, ez még Hawkins úr regényébe is beleillene) a legcsekélyebb pír sem varázsolták a szörnyű történetek. Ehelyett hangos kacagásra fakadt, nagyot sózott Mr. Argent karjára, amitől viszont az említett Jim úr változott kissé zöldes színűvé, ellentétes érzelmei közepette.

Dr. Livesey, amikor éppen nem a mi belső szerveinket vizsgálta, elvonult egy nyugodt, napsütötte sarokba, és belemélyedett az egyik új könyvébe. A könyvet egy svéd írta, s azt állítja benne, mesélte a doktor, hogy minden élőlényt, akár úszik, jár vagy repül, akár harap, zümmög, bömböl vagy csíp, fajták szerint sorba lehet állítani, majd tágabb értelemben vett hasonlóságaik alapján ezredekre és hadseregekbe sorolhatjuk őket.

– Ha odaérünk – jelentette ki a doktor –, én bizony nem keresem az ezüstöt, ezt a közönséges anyagot, amely csak az asztalon vagy a hölgyek nyakán mutat jól, de egyébként haszontalan holmi. Növényeket és állatokat

keresek inkább a gyűjteményem számára.

– Igaza van, doktor – válaszoltam. – Ha majd felfedezőútra indul, csak szóljon Tomnak, majd ő készít önnek egy csinos kis elemzési batyut.

Jim Hawkins, aki történetesen éppen ekkor haladt el mellettünk, szavaim hallatán kissé furcsán nézett rám, de nem szólt semmit. Miután rájött, hogy Mr. Argent – közönségesen szólva – végképp lecsapta a nőt a kezéről, szívvel-lélekkel segítette a doktort munkájában, s gyakran láttam őket, amint elmerülten beszélgetnek a doktor könyve fölött.

Ami azt illeti, nekem is akadt dolgom a könyvekkel. Mikor messze jártunk már a tengeren, Betsy jött hozzám azzal a kéréssel, tanítsam meg őt olvasni. Boldogan vállalkoztam rá, hiszen nem voltam épp járatlan a mesterségben.

És noha a magával hozott navigációs kézikönyv számfűlves példánya nem volt olyan izgalmas, mint a börtönlajstrom, nagy buzgalommal vetette magát a tanulásba. Buzgalomban nálam sem volt hiány. Kerestünk magunknak egy szélárnyékos zugot a hajó oldalában, s ott, egymást átkarolva, békésen silabizálhattuk a sorokat, betűzgethettük a szavakat. Egy álmos délutánon, amikor lusta szellő csapkodta a fejünk fölött a vitorlákat, s a nap melegen sütött le ránk, egyszer csak azon kaptam magamat, hogy az arcom Betsy gesztenyeszínű arcához simul, s a bőrömön göndör fűrtjei csiklandását érzem. Ki vethetné a szememre, ha ettől rögtön a kis Tilly jutott az eszembe, hogy mennyit csiklandoztuk egymást odahaza, a hátsó lépcső aljában. Amint Betsy pisze orrára, karcsú, hajlékony termetére néztem, szinte hallottam a lovag szavait: „Feleségül veszed, mielőtt vége lesz az egésznek... őt nem kérdezzük meg...”

A tiéd, Tom, cikázott át agyamon a gondolat, ahogy a tenyerembe vettem, s kissé hátrahajtottam az arcát, hogy

könnyebben megcsókolhassam.

De ebben a pillanatban hanyatt lökött, s egyszerűen ráült a hasamra, hogy levegőt is alig kaptam. Aztán lehajolt, és megharapta az orromat, de nem ám szerelemből, és lassan, érthetően azt mondta:

– Én mondom meg, mikor lehet kezdeni és mikor kell befejezni a csókolózást. – Azzal vigyorogva elengedett. – Azt is megmondom, mit csinálj, Tom – tette hozzá. – Mérkőzz te is! Három győzelem után megcsókolhatsz.

Csak bámultam, aztán otthagytam, de még a hajó túlsó végében is hallottam a kacagását. Többé nem olvastunk együtt, én viszont megkértem Ned Barkert, tanítson meg birkózni, s ettől kezdve leginkább a csípődobás fortélyaival voltam elfoglalva. Gyakorlatozás közben időnként ravasz kis kérdéseket tett föl nekem, de hogy itt nem efféle hirtelen támadt, pusztá kíváncsiságról volt szó, arra csak később jöttem rá. Egyszer-kétszer láttam, hogy Daniellel is szót vált – Joby tolmácsolásával –, amit furcsállottam, mert a bányászok és a lovag szerecsenjei többnyire távol tartották magukat egymástól.

Igen, ez már különös volt, de más furcsaságokat is hallhatott-láthatott az, aki a bérét (akárki fizette is) azért kapta, hogy cserébe tartsa nyitva a fülét és a szemét.

Ahogy közeledtünk utazásunk célpontjához, úgy vált egyre feszültebbé a légkör. Úgy tervezték, hogy a szigethez érve partra teszünk egy csapatot, és máris indulunk a jamaicai Kingston felé, amely útvonalunktól néhány száz mérföldnyire északra fekszik: ott kifizetjük és szélnek eresztjük a legénységet, majd teljes sebességgel indulunk vissza a kincses szigetre. Mindenki teljes lázban égett, hiszen kalandjaink első szakaszának a végéhez közeledtünk.

És eljött végre a nap, amikor Gray kapitány bejelentette, hogy alig néhány mérföldre járunk a szigettől, s

mihelyt feltűnik a láthatáron, horgonyt vetünk. Én még napnyugta után is a konyhában voltam Molly Brindle-lel: az elemózsiát készítettük össze a partraszállók részére. Éjfél felé járt az idő, amikor Molly elbúcsúzott, és én egyedül maradtam.

Fent kószáltam a fedélzeten, meresztgettem a szemem a sötétben, hátha a távolban meglátom a sziget még sötétebb körvonalait. De nem láttam semmit.

Mit volt mit tenni, elindultam a hálóhelyem felé, noha tudtam, ilyen izgatott állapotban úgysem tudnék elaludni. Lefelé menet elhaladtam az almáshordó mellett, és ebben a pillanatban két idősebb férfi hangját hallottam, amint halkán beszélgetnek egymással. Alig hallottam néhány szót, máris hatalmába kerített a rémülettel vegyes kíváncsiság. Hogy jobban halljam őket, belebújtam a hordóba, s ott kuporogtam a sötétben, egy görcslyukon át hallgatózva. És hamarosan megértettem, hogy a hajón utazó minden becsületes ember élete tőlem, csakis tőlem függ.

24. A LÁZADÓK

- Nos, John?
- Hallgatom, John.
- Többé nem találkozhatunk így, az emberek gyanút fognak.
- Nem csoda. Ha kincsről van szó, az mindig gyanús ügy. Mi híre van számomra?
- Az embereim, Daniel, Joby és a többiek mindenféle követeléssel álltak elélem.
- Nocsak, és éppen a cél előtt?
- Igen. Azt mondják, csak akkor ássák ki az ezüstöt, ha szabadságot adok nekik, és a napi áron fizetem meg a munkájukat. Lefogadom, hogy Ned Barker okosította ki őket.

Nem kellett volna magával hoznia.

– Elcsüggeszt, John, ezek szerint Ned Barker a rohadt alma a hordóban.

– Úgy van, és ha már almáról esett szó, lépünk oda, John, és nedvesítsük meg az almával a torkunkat.

Képzelné, milyen rémület fogott el. Ha lett volna erőm, kiugrottam és elszaladtam volna, de minden ízemben rosszat sejtve csak kuporogtam tovább.

– Ugyan, hagyja már azt a vacakságot! Majd lefekvés előtt felhajtunk egy-két pohár portóit. Engem Ned Barker keresett meg ma. Ugyanazt mondta, amit a maga emberei. Engedjem el a bányászok hétéves kötelezettségét, és fizessenek napi árat, különben nincs ezüst.

– Mit tegyünk, John, egyezkedjünk velük?

– Maga sem lett sokkal okosabb, John, mint azelőtt volt. Ha rajtam állna, kiásatnám és berakatnám velük a kincset, aztán tüstént indulnék Kingstonba. Mi tiszték vagyunk, tehát nem emelhetjük ki és nem szállíthatjuk a hajóra az ezüstöt. De mihelyt a hajón tudjuk a kincset, még a szigeten végeznék velük.

– És ha nem hozzák fel a hajóra?

– Ejnye, hiszen mi vagyunk az urak, mi diktálunk: ha nincs rakodás, nincs fizetség sem.

– Van egy tervem.

– Ki vele, John.

– Kingstonba érve partra szállunk, maga meg én. Maga ismeri a kikötőt, jól eligazodik benne...

– És aztán?

– Nos, ott összevásárolunk fél tucat szerecsent, áthajózzuk őket a kincses szigetre, s majd ők kiemelik az ezüstrudat. Akkor aztán Ned Barker, Daniel meg a többiek a csákányaikkal együtt kivonulhatnak a lakatlan szigetre. Otthagyjuk vagy hazahozzuk őket, ahol deportálás vár rájuk.

De el is adhatjuk őket.

– Nagyszerű tervet eszelt ki, John, benne vagyok. De egy léleknek sem szabad megneszelnie.

– Egyetértek, John. Tehát még ma éjszaka irányt változtatunk, s irány egyenesen Kingston! Gray kapitány tartani fogja a száját. Minél előbb odaérünk, és új embereket szedünk fel, annál jobb.

– Helyes. De valamit meg kell mondanom, John. Én nem szállhatok partra magával. A kingstoni kikötő újabban nem a legbiztonságosabb hely a számomra.

– No csak, John, éppen ott keveredett bele valami sötét ügybe?

– Szót sem érdemel, kedves cimborám, de köztünk maradjon. De magával viheti Betsyt, ő majd eligazítja. Ismeri a kikötőt és az embereket is.

– Mintha túlságosan is szabadon rendelkeznék a szolgálammal, John. Talán még nálam is jobban ismeri az ifjú hölgyet.

– Jól van, John, miután ilyen szerencsésen összebékültünk, elárulok magának valamit. Betsy egy évig szolgált a kingstoni házamban, mielőtt átküldtem volna Bristolba.

– Úgy, tehát maga és az a gazember Blandly...

– Késő bánat, eb gondolat, John. Most együtt ülünk a pácban, s csak az a kérdés, kimászunk-e belőle vagy sem. Maga szerint kiben bízhatunk meg?

– Látja, ez kérdéses. Meggyőződésem, hogy Daniel ellenem fordult. Többet vártam tőle. A doktorra és Jim Hawkinsra viszont számíthatunk a válságos pillanatokban.

– És a kis Tom? Becsületes gyerek?

– Igen. Meg fog tenni mindent az ezüstért.

– Maga csak tudja, hiszen minden hónapban megkeni a markát egy shillinggel.

– Én aztán soha, talán inkább maga.
– Én ugyan nem. Valaki tréfát űz velünk, John.
– De ki? Milyen érdekes az élet, John... emlékszem, ekkor is itt ültem az almáshordó mellett, s akkor is kincscsel kapcsolatos terveket szövögettem a társaimmal, mialatt a hordóban kuporgó Jim Hawkins minden szavunkat kihallgatta.
– Gondolja, John, hogy valaki most is hallgatózik benne?

Elfogott a rémület, s megpróbáltam kimászni a hordóból, nehogy fölfedezzenek. De ahogy a hordó oldalán fölfelé kapaszkodtam, meghallották a neszt.

A két ember talpra ugrott. Éreztem, amint alul-felül megragadják és fölemelik a hordót, majd néhány lépés után, egyetlen lódítással behajítják a tengerbe. Úgy elszörnyedtem, hogy kiáltani sem mertem, csak görcsösen megkapaszkodtam a hordó peremében, miközben törekeny csónakomat a hátukra vették a hullámok.

És fölöttem a *Hispaniolát* lassan elnyelte a sötétség.

25. A REJTÉLYES HAJÓRONCS

Még mielőtt közelebbi kapcsolatba kerültem volna vele, tudtam, hogy a magamfajta súlyú és magasságú ember számára találni sem lehetne biztonságosabb és ügyesebb vízi járművet a hordónál – csak egy baj van vele: egyszerűen kormányozhatatlan. Akárhogy kínlódik is az ember, mindig csak arra megy, amerre a szél sodorja, s a legjobb igyekezet mellett is csak bolond módjára forog körbe-körbe. A végén felhagytam minden próbálkozással, hagytam, hadd menjen a maga kedvére. A sötét égbolt alatt végtelenbe vesző tenger nyújtózott, s én mégis tudtam, hogy a szárazföld már nem lehet messze. Semmit sem láttam, és még kevesebbet

tehettem, így aztán, amennyire lehetett, összekuporodtam és megpróbáltam elaludni.

Már félálomban felidéztem az elmúlt hetek eseményeit; mint valami bábszínházban bukkantak föl, majd süllyedtek vissza a különböző alakok a fejemben. Vajon mit csinálhatott Trelawney és Argent, hogy így kiegyezkedtek? Mi lesz a barátaimmal? Miért ijedt meg Mr. Argent arra a gondolatra, hogy partra szálljon Kingstonban? Nem úgy ismertem meg, mint aki egykönnyen bejegy, nyilván van valami vagy valaki abban a kikötőben, akitől oka van félni. Különös lény lehet az illető. Mihez kezd majd a lovag az ezüsből rá jutó résszel? Újabb mihaszna férjet vásárol rajta Lady Alice-nek, vagy ezután lubickolni fog a fanyar portóiban? És Jim úr? Lehet, hogy már sohasem gyógyul ki két betegségéből: a fellengzős művek írásából és Lady Alice iránti szerelméből? És valójában kicsoda ez a csinos barna lány, ez a házsártos Betsy, aki kivétel nélkül mindenki után kémkedik?

Mit szimatol tulajdonképpen? Mire jó ez a sok cselszövés és mesterkedés? Csak egy dolog volt világos előttem: azt a csókot már sohasem kapom meg, még akkor sem, ha három menetben győzők.

Amikor végre elaludtam, az öreg temetkezési vállalkozót, Oakleigh urat láttam álomban, az egyetlen biztos pontot zürzavaros, fordulatokkal teli eddigi életemben. A leckét alaposan megtanultam tőle: az élet olyan játszma, amelyben hol a jó, hol meg a rossz lapokat húzza az ember. Lehet, hogy játszómám végéhez közeledek? Álmaimban úgy éreztem, a tengeri halál dicsőségére válik az embernek. A koporsó készen áll, csak a szemfedő hiányzik. És a búcsúcsók.

Amikor fölébredtem, kéken nevetett rám az ég, és erősen hullámozott alattam a tenger.

A fejem közelében lévő görcslyukon át, nem is olyan

messze, két alacsony hegy körvonalait láttam, mintegy fél mérföldnyi távolságban egymástól, délnyugati irányban pedig egy harmadik, magasabb hegy emelkedett.

A kincses sziget volt.

Bús gondolataimat egy pillanat alatt felváltotta az izgalom. Meggondolatlanul fölugrottam, amitől hajóm felborult, s én a vízbe pottyantam. Feledve elmékedésemet az élet játszójáról, mely véget érne számomra, küszködtem a habokban. Miközben hangosan jajveszékelttem segítségért, belecsimpaszkodtam a vészesen billegő alkotmányba, s amikor végre sikerült felkapaszkodnom, meglovagoltam hordómat, mint kövér falovacskát. Elöttem a két domb között húzódó alacsony partvonal fákkal szegélyezett, keskeny öblöt alkotott, de az is lehet, hogy folyótorkolat volt. Úgy tűnt, hogy a hordó az öböl száján keresztül délnek sodródik, ahol a hullámok a part menti szikláknak csapódtak. Én azonban nem tartottam jónak ezt az irányt, mert nem egy hajót láttam már – az enyémnél jóval nagyobbakat – a Black Hill-öböl szikláin szétzúzódni. Sarkammal tehát, mint valami lovat, ösztökélni kezdtem a hordót, hogy az általam kívánt irányba forduljon.

Kemény küzdelem árán dőlt el, ki legyen kettőnk közt a vezér. Egyórai lubickolás után a hordó végre megközelítette az ellenáramlatot, ahonnan aztán elkormányozhattam az öböl déli részének alacsony partvonalához. A hosszú, keskeny öblő rész mindkét oldalán erdő húzódott. Elöttem, mélyen az öböl vizében, hajóroncsot pillantottam meg. Valaha jókora háromárbocos lehetett, de oly régóta heverhetett itt, kitéve az időjárás minden viszontagságának, hogy a hínár vastagon benőtte. Fedélzetén gyökeret eresztett a parti bozót, melyeken pompás virágok nyíltak. Szomorú látvány volt, de elárulta, hogy az öböl horgonyzásra kiválóan alkalmas.

Újabb félórába telt, mire partra evickéltem, s végre

búcsút mondhattam hordóhajómnak. Leginkább a kíváncsiságomtól hajtva indultam el a homokos parton, ahol a sűrű nádas mind közelebb nyomult a levelektől és virágoktól furamód felcicomázott hajóroncshoz.

Pedig még nem is ez volt a legfurcsább. Ahogy közelebb értem a homokos parton megfeneklett hajóhoz, valahogy ismerősnek tűnt a bokrok és virágok látványa. Nem mintha a növény fajtáját ismertem volna; de magasságuk és formájuk olyan szabályosnak tetszett, mintha valaki rendszeresen nyírná, akár egy sövényt. A moszattal benőtt, sátortetős fedélzeti kabin egészen olyan volt, mintha egy telepes kunyhója állna a virágoskert közepén.

És ez még semmi. A partról durva korláttal ellátott, kettős palló vezetett föl a hajóra. Nyomban föl is ugrottam rá, s már meg is érkeztem a fedélzeti kertbe. Innen már jól láttam, hogy mindenfelé füves területek és virágágyások húzódnak, s a köztük lévő szabályos ösvények alól itt is, ott is kikandikálnak a fedélzeti deszkák.

Az egyik ilyen füves területről kipányvázott állat bámult rám: dagadó tőgyű nőstény kecske volt. Tej, futott át az agyamon. Körülnéztem, és íme, a fedélzeti házikó ajtaján egy szögön lógó vödröt pillantottam meg, s alatta kezdetleges, háromlábú kisszék állt. De ahogy közelebb léptem a kecskéhez, hogy reggelihez jussak, az nyomban védekező állásba helyezkedett, s olyan éktelen mekegést csapott, mintha megfeledkezett volna kecske voltáról, s beállt volna házőrző kutyának.

Megtorpantam, s a kunyhó felé fordultam. Az ajtó nyitva volt.

– Halló, van ott valaki?! – kiáltottam.

A parti fákról kórusban csiripeltek vissza a madarak, de a közelből, a kecske mekegésén kívül más válasz nem érkezett.

Most nem bántam volna, ha lenne kalapom, amit levehetnék, de azért így is bátran bemerészkedtem a szűk ajtónyíláson.

Odabent homály volt, de nem annyira, hogy ne láttam volna az egykori luxuskabin faburkolatos falait s a közepén álló, négy székkal körülvelt asztalt. Mindenütt rend és tisztaság, az asztalon pedig három teríték. Alig hittem a szememnek, látva az ezüstitányérokat, melyekhez foghatót a Bridgwater környéki legjobb házakban vagy a Trelawney-kastélyban láttam.

Hirtelen megdermedtem. Csak most vettem észre azt a két alakot, akik a szék mélyére húzódva ültek az asztal mellett.

Azt hittem, alszanak, mert kalapjuk karimája teljesen eltakarta a szemüket. Óvatosan közelebb léptem hozzájuk, jól tudván, hogy a hirtelen fölébresztett emberek nem valami barátságosak. Mindegyik szék támlájára gondosan fölvéstek valamit. Az egyikén ez állt: „Tom Morgan helye”, a másikon: „Ben Creech helye”. Még csendesebben átlopóztam az asztal túlsó oldalára, hogy szemügyre vegyem a másik két széket is. „Dick Johnson helye”, olvastam az egyikén, a negyediken azonban nem állt név.

Erre a székre támaszkodva pillantottam fel, hogy csendesen, nehogy fölriasszam őket, megszólítsam Morgan és Creech urakat.

Nem volt értelme. Azokat ugyan sem én, sem más föl nem ébreszti többé. A szemük helyén lyuk tátongott, arcuk sem volt egyéb, mint vigyorgó koponya, s a kabátujjuk alól kikandikáló kezükön csontujjak meredeztek.

26. A CSONTVÁZ-LEGÉNYSÉG

Sarkon fordultam, és kirohantam az Ördög ebédlőjéből. De

az ajtóban megpillantottam az ártatlan, duzzadó tőgyű kecskét, és megálltam. A csontvázak már úgysem árthatnak nekem. A szellemek nem szoktak kecskét tartani. És akárki legyen is Dick Johnson, a trió harmadik tagja, az biztos, hogy él, s minden jel szerint rendes, kulturált fickó lehet, ha bogaras is kissé, különben miért ültetné az asztal köré csontvázvá csupaszkodott társait, miért tenne eléjük terítéket és így tovább.

Dick Johnson és Tom Morgan neve ismerősen csengett a fülemben. Jim úr története szerint három embert hagytak a kincses szigeten, miután véget ért az öldöklő kincskeresés. Dick Johnson volt az egyik, ebben biztos voltam, és rémlett, hogy még valami fűződik ehhez a névhez. Valami különös dolgot művelt, de hiába törtem a fejem, csak nem jutott eszembe, mi volt az. És hogy a többieknek mi minden száradt a lelkükön, ki törődik vele, hiszen mára már nem maradt más belőlük, mint egy halom csont.

De mitől válhattak egy halom csonttá? Vajon természetanyánk művelte ezt velük, vagy netán „a rum és a sátán”, ahogy a dal mondja? Valaki besegített a természetnek? Ha igen, az csak Dick barátunk lehetett. De ha ő végzett társaival, miért nem ásta el a holttesteket?

Nem akartam a végtelenségig ott állni és ezen töprengeni, így hát elindultam lefelé a pallón. Néhány lépés után megálltam. Énekszót hallottam: a hang gyatrább volt, mint az enyém, de a dal ismerősnek tűnt. A műhelyt juttatta eszembe.

Mind, aki csak e földön él...

Ennél az egy sornál tovább azonban nem jutott az énekes, a versszak többi részét már csak dűnnyögte-dúdolgatta. Aztán előlről kezdte az egészet „Mind, aki csak e

földön...”, és ez így ment újra meg újra.

A hang mind közelebb jött felém. A dal abbamaradt, és egy hang szállt fel panaszosan, mintha pap szólna:

– Ó, uram, nyisd szóra a szánkat!

Aztán sokkal természetesebb hangon így folytatta:

– Hogy általa a Te dicséretedet zengjük.

Ó, Uram, la-la, da-da-da.

Ó, Uram, la, da-da-da-da – és ez így folytatódott mind közelebről és közelebről. Aztán egy „imádkozzuk” felkiáltással szétnyíltak a feljáró melletti bokrok, és egy magas, sovány férfi lépett elő bakkecskét vezetve pórázon, úgy, akár egy kutyát. Bőrét megfogta a nap, hogy szerezsenek is beillett volna, ha hosszú, vékony orra nem árulja el fehér ember voltát. Nadrágja és mellénye kecskebőrből készült, csupasz mellének barnasága az arcáéval vetekedett. Hosszú hajat és szakállat viselt, de látszott, hogy gondosan nyírja, ápolja. Valahogy furán gondozottnak tűnt, akárcsak az otthona. Miközben néztem, egészen megfeledkeztem a félelemről.

Némi torokköszörülés után köszöntöttem a férfit. Ő rám nézett, de a kezével elhárító mozdulatot tett, s azt mondta:

– Majd az istentisztelet után találkozunk, fiatalember.

S azzal végigvonult a parton, ajkán a Miatyánkkal.

Amikor eltűnt a bokrok között, arra gondoltam, okosabb lenne, ha nem várnám meg, míg visszatér. De már jött is, ezúttal ismét énekelve lépkedett a fák között, a hajófar irányában. Visszatérve prédikálni kezdett. Amikor ötödször vonult el, már a gyülekezetnek tartott beszédet a tétlen szegényekről és a parókia terheiről. Otthon én is eleget hallottam ezt a prédikációt, s hirtelen világosság gyúlt az agyamban.

Dick Johnson képzeletében életre kelt a múlt, s ő ismét az a fiú volt, aki hajdanában, mielőtt tengerésszé, majd

kalózzá nem vált. Nyilván azt hiszi, vasárnap van. Egy pillanatra elgondolkodtam. Akármilyen legyen, ha nincs igaza. Vasárnap volt. Hiszen ez valóságos csoda: vasárnap van, és Dick Johnson, aki tizenöt esztendeje él ezen a szigeten, tudja ezt.

– Nos, fiatal barátom, mit tehetek érted?

Már jött is a pallón, pórázon vezetve maga mögött a kecskét.

– Maga, ugye, Dick Johnson? – kérdeztem.

Alig egy félméternyire megtorpant előttem.

Olyan lett, mint akit végképp cserbenhagyott az esze.

Lekapta válláról a puskáját, és rám rivallt:

– Ki az ördög vagy te?

– A nevem Tom Carter. Nem jöttem rossz szándékkal, hajótörött vagyok. – Kinyújtottam a kezemet, hogy mutassam, nincs benne semmi, majd hátrálni kezdtem a fedélzet felé. Ő odalépett hozzám, és tapogatni kezdte a mellemet és az arcomat.

– Valóságos ember vagy, Tom Carter?

– Akárcsak maga, Dick Johnson.

– Honnan tudod a nevemet?

– Az üres szék támlájáról olvastam le.

– Igen, a nevem Dick Johnson. Mostanában már egyedül járok a templomba. Tom és Ben visszaeső bűnösök. Nekik semmit sem jelent a vallás.

Hirtelen rám meresztette a szemét

– Becsületes keresztény lélek vagy? – kérdezte.

Bólintottam, mire felcsillant a szeme.

– Akkor bizonyára tudod, hogyan szól a Jelenését

Könyve 22. fejezetének 12. verse.

Megráztam a fejem, mire felsóhajtott:

– Látod, minden verset ismerek abból az átkozott

Bibliából, csak ezt az egyet nem.

– De hát miért?

Mintha meg sem hallotta volna a kérdést, bement a kunyhóba.

– Na tessék, Tom, tessék, Ben, már megint elmulasztottatok egy gyönyörű prédikációt!

Legnagyobb meglepetésemre egy zsémbes, öreg hang válaszolt.

– Fogd be már a szád, Dick, tudod, hogy Ben meg én ki nem állhatjuk ezt a templomosdit!

– A ti bajotok. Ha rendesen eljártatok volna az istentiszteletre, a ti dolgotok is másképp állna.

– Talán igazad van, Dick. Mi van vacsorára?

– Hideg sült, édeskrumpli és utána ananász.

– Hát az a kortyocska grog? – szólt közbe egy ifjabbnak tűnő hang.

– Jó, jó, minthogy vendégünk jött, megihatunk egy negyed pinttel. – Ekkor kiszólt az ajtón. – Gyere be, Tom, ismerkedj meg névrokonoddal, Tom Morgannel és Ben Creechcsel

Ismét beléptem a házikóba, ahol Dick éppen az ennivalót rakta ki az asztalra a tálalóból. Éhes voltam, gyorsan leültem hát. Az étel szemmel láthatóan ízletesen volt elkészítve, és mihelyt Dick elmondta a – szerencsére kurta – asztali áldást, derekasan hozzá is láttunk mindketten.

– Vasárnap nem szoktam főzni, hogy el tudjak menni a templomba. Egyél hát, Ben! – sürgette a szemben ülő csontvázat. – Nézd csak, hogy tud falni az ifjú Tom.

– Ó, nincs étvágyam – hangzott a válasz. A szemem sarkából Dickre pillantottam. A szája félig csukva, s a nyakán föl-le ugrálnak az izmok. Úgy játszott a hangjával, mint a hasbeszélők a vásári mutatványosbódében.

– Mostanában elég szükséztavúak – jegyezte meg Dick, aztán ismét a tálalóhoz lépett, kancsót és egy újabb fapoharat

vett elő. Az ital, amit kitöltött nekem, erős volt, és zamatos. Nem vitás, tizenöt év alatt alaposan kiérlelődhetett. Aztán visszaült az asztalhoz, és társaira emelte poharát. Azok némán néztek vissza rá.

– Valaha csak úgy dőlt belőlük a szó, Tom. Nagyokat tudtak vitatkozni. Leginkább vasárnap esténként, amikor felolvastam a Szentírásból, aztán hármásban megvitattuk.

Ivott, és egy kicsit elgondolkodott.

– Egyik este, jól emlékszem rá, immár öt esztendeje, itt ültünk, és az egyik vers jelentésén vitatkoztunk: „Akinek van, adatik, s akinek nincs, az is elvéteik tőle, amiye van.” Addig-addig, míg mindketten dühbe nem gurultak, s össze nem vesztek. Végül öltre mentek. Egymás torkának ugrottak, Tom, s úgy viaskodtak, akár a pokolbéli démonok. Kigurultak a házból, végig a fedélzeten, onnan pedig le a kétölnyi vízbe. Mire a hajókorláthoz értem, már a homokos fenéken heverték, Ben feje a jó öreg Tom térdén pihent, s halak cikáztak körülöttük. Kiemeltem őket, de akkor már késő volt. Évről évre egyre kisebbek lesznek, egyre ritkábban szólnak, s jóformán már csak zsörtölődni tudnak.

Megrázta a fejét.

– Igyál még, Tom! Én sohasem iszom két pohárkánál többet. Az ital maga a sátán. A rum és a sátán a felelős mindenért. A másik pokolbeli fajzat pedig a pénz, úgy ám. Ebből származik minden gonosz, mondja az Írás, és az Írásnak igaza van.

A kezét rátette az enyémre, amely az asztalon nyugodott.

– Én csak tudom, Tom, hiszen gazdag ember vagyok.

27. A FEKETE FOLT

– Gazdag? – szaladt ki a számon, mire ő rám

meresztette parázsló tekintetét. Dobogó szívvel vártam a választát.

– Szereted a sajtot, Tom?

Tátott szájjal bólintottam, mire ő fölállt, és ismét a tálalószekrényhez ment. Egy ezüstitálcán cipót és háromféle színű sajtot tett az asztalra. Maga érlelhette, és füvekkel, különböző bogyók nedvével ízesíthette. Vártam, hogy mond még valamit a vagyonáról, de nem szólt semmit.

– Finom a sajt, Dick – mondtam. – Ilyen ízeset még nem is ettem.

– Az már igaz lehet, Tom.

Újabb csend következett, aztán azt mondta:

– Bolond volt az a Ben Gunn.

Meghökkenem.

– Te nem ismerhetted Ben Gunnt, Tom. Ezen a szigeten élt, mielőtt én idekerültem. És mit csinált?

Na most, gondoltam, végre hallok valamit az ezüstről.

– Sorra lelőtte a kecskéket, mihelyt a közelükbe férközött, így aztán mind fölmenekültek a dombra. Az Istennek is dicséretére vált volna az a munka, amit én végeztem, mire ismét lecsalogattam őket. Az Isten teremtményei többet érnek élve, mint haló porukban, ezt ne felejtse el, Tom. Én csak egyet ölök meg minden hónap végén, ennyi éppen elegendő hármunknak. Tom és Ben kevéssel beérik.

Nem mertem szóba hozni a gazdagságát. Nem tudhattam, mit mond vagy mit tesz a következő pillanatban.

– Bizony, bizony, Ben Gunn bolond ember volt. Megtalálta azt a rengeteg aranyat. És mit csinált vele?

De Dick nem hozzám beszélt. Egyre csak a másik Tomot nézte.

– Tudjuk, Dick, tudjuk – „felelte” mogorván a csontváz.

– Hajaj, odaadta a lovagnak, aki kitett ide minket, téged, Tom, téged, Ben, és engem. Milyen régen történt mindez, Tom (most újra rám nézett), milyen régen! Azóta itt ülök, de megesküdtem, ha még egyszer összeakadok a lovaggal, a két pusztá kezemmel csavarom le a nyakáról azt az ostoba fejét.

Dick szőrös ökle lecsapott az asztalon pihenő kezem mellé. Kis híján a torkomon akadt a sajt, de uralkodtam magamon.

– Mennyit könyörögtem az Úrhoz, vezesse hozzám Trelawneyt vagy azt az orvul támadó Silvert, de ő mindig ugyanazt válaszolta. Meg kell bocsátanod nekik, Dick, hetvenhétszer meg kell bocsátanod nekik, de nem szabad...

A hangja, mint valami papé, újból szárnyalni kezdett:
– ...de nem szabad elárulnod nekik, hol rejtőzik az ezüstrúd.

Már újra a rendes hangján vihogott.

– Mert tudd meg, Tom, elhoztuk a Fekete-köszálról. A lovag és a többiek azt hitték, nem tudják elcipelni onnan. De nekünk sikerült. Kiástuk és idecipeltük mind a kétszáz rudat, ezt az étkészletet meg a fegyvereket és a lőszert. Nyolc hónapunkba telt, leszámítva persze a vasárnapokat, de végül elkészültünk vele.

– És most hol van, Dick? – kockáztattam meg óvatosan.

– Micsoda?! – üvöltötte villanó szemmel. – Na persze, te csak egy kisfiú vagy, nem lehetsz idősebb, mint Jim Hawkins volt akkor. Te nem hasonlítasz arra a disznó Trelawneyra, neked elárulom hát.

Nyomban fészkelődni kezdtem.

– Most olyan helyen van elásva, ahol senki sem akad rá. Jól elrejtettem, mikor Tom és Ben összekaptak. Az Úr rendelése szerint két évet szántam rá az életemből. Hiszen az

ezüstön kaptak össze, a pogány kapzsiság vett erőt rajtuk az Isten szavain való vita során. Ha nincs az az átkozott ezüst, ma is viruló egészségnek örvidenének, akárcsak te meg én, s nem ülnének itt tőprengve, mogorván.

Fölállt, hogy leszedje az asztalt. Segíteni akartam, de ő elhessegetett.

– Most ne. Holnap majd te szolgálsz fel. Kedden meg én következem, és így váltogatjuk majd napról napra.

Ó, gondoltam, én nem szeretnék olyan hosszasan elidőzni itt, különösen most, hogy már tudom, hol van az ezüst, illetve, hogy hol nincs – de akárhogyan is, én mindenképpen többet tudok róla, mint társaim a hajón. Kedvező időben tíz napon belül ők is megérkezhetnek a szigetre. Dick ugyan lehet akármilyen vendégszerető, mégis feszélyező, hogy nem tesz különbséget élő ember és csontváz között. Nem lesz könnyű a vele való együttélés, ámbár azt is beláttam, hogy egykönnyen búcsút sem vehetnék tőle.

Ezt még aznap éjszaka megtapasztalhattam. Odakint aludtunk a fedélzet fűvén, a csillagos ég alatt. Enyhe volt az éjszaka. Mihelyt lefeküdt, Dick horkolt is. Én ébren vártam, hogy jó mélyen elaludjék, s akkor óvatosan fölkeltem.

De alig álltam a lábamra, az egyik kecske elmekegte magát, s már ott tornyosult fölöttem Dick. Muskétáját a fülemhez nyomta, s azt mennydörögte:

– Ébredj, Dick Johnson, nyakadon a filiszteusok! Ja, te vagy az, Tom? Ott találsz a tatban.

Én végigügettem a fedélzeten, vártam egy darabig, aztán visszamentem. Ő csak akkor feküdt le, amikor én végignyúltam, és már egyenletesen szedtem a levegőt.

Másnap, reggeli után végigvezetett a szigeten. Minden talpalatnyi helyet ismert, a dombot, az erdőt, a bozótot, a völgyet, a partot és a mocsarat. Tudta, hol legelnek a kecskék, hol lehet ehető növényeket és bogyókat találni, hol

fészkelnek a madarak. Itt-ott, ahol termékenyebb volt a föld, apró veteményesei rejtőztek, éppen úgy, ahogy a mókus rejtegeti az elraktározott dióit.

– Jó föld van errefelé, egy hadsereget ellátna bőséggel. És kettőnkön kívül nem jár erre senki.

Így hitte szegény. No, nem sokáig.

Naponta más-más utat jártunk be. Délnyugati irányban, végig a völgyön, egészen a sziget legmagasabb csúcsának, a Messzelátó-dombnak a lábáig; majd dél felé, át a tölgy- és fenyveserdőkön, a mocsaras részt megkerülve jutottunk el Csontváz-szigetre. Máskor meg a partot jártuk be a nyugatra fekvő Hátsóárboc-halomig. Megmutatta, hol horgonyzott annak idején a *Hispaniola*, láttam a harcok színhelyét, a rozoga cölöpvárat, a tábor maradványait, ahol a tivornyák folytak, s láttam a halottak sírjait is.

Mindvégig úgy mesélt e helyekről, mintha én éppúgy ismerném őket, akárcsak ő. Bizonyos értelemben így is volt, de hát Dick ezt nem tudhatta.

Két helyre azonban sohasem vitt el, holott tudtam, hol található. Az egyik az volt, ahová a dublonokat ásták, a másik a Fekete-kőszál, az ezüst egykori rejtékhelye. Többről volt itt szó, mint csalafintaságról, noha Dick ennek sem volt híjával. Éreztem, hogy fél valamitől vagy valakitől, talán éppen saját magától. Esténként olykor a hajó elejére ment, s ott imádkozott. Tudtam, mit értenek a methodisták azon, hogy valaki „küszködik Istennel”. Sötétbarna arca ilyenkor hamuszürkévé vált, és az izzadság patakokban folyt le bozontos mellén.

A végén teljesen kiszállt belőle minden erő, s nem is szedte össze magát mindaddig, míg egy pohárka maga készítette groggal meg nem kínáltam.

Megtanultam, hogy az ilyen éjszakákon felettebb óvatosan viselkedjek, mert ilyenkor úgy fetrengett a földön,

mint akit lidércnyomás gyötör, aztán hirtelen felugrott, lámpást gyújtott, majd a hajó orrától a tatjáig minden zugot átkutatott, miközben kétségbeesetten kiáltozott Tomnak és Bennek, hogy vegyék magukhoz fegyvereiket. Egy éjszaka fölébresztett, az ingemnél fogva magához rántott, s a lámpást egészen az arcomhoz emelve, hogy majd belevakultam, fürkészte a képemet.

– Mire készülsz, Jim Hawkins? Tom Morgannek igaza volt, végeznünk kellett volna veled.

Ellöktem magamtól.

– Dick, hiszen én Tommy Carter vagyok!

Rájöttem, hogy ideérkezésem borította fel a lelki egyensúlyát. A szegény, öreg fickó idáig békében élt korai emlékeivel, de megjelenésem felidézte benne a későbbi, csúf emlékeket.

Pedig még korántsem tudtam mindent.

A következő vasárnap istentiszteleten eszembe jutott a „Mind, aki csak e földön él...” két újabb verssora. Nagy esemény volt.

Végre ismét jókedvűen ült a vacsorához, s jó hangulata Tom Morganre és Ben Creechre is „átragadt”. Egyfolytában tréfálkoztak, történeteket meséltek, melyek olykor megbotránkoztatták Dicket, s ilyenkor szigorúan megfeddte társait.

Hajnalban aztán arra ébredtem, hogy a torkomat szorongatja. Könnyei patakokban folytak le az arcán.

– Tom! Ma eszedbe jutott az ének. Te keresztény lélek vagy. Könyörgök, emlékezz vissza a Jelenések Könyve 22. fejezetének 12. versére!

Nagy nehezen föltápáskodtam.

– Dick, miért izgatod magad ennyire egy vers miatt? Hiszen elejétől végéig ismered a Bibliát!

Erre kotorászni kezdett a vállán lógó ócska zsákban,

majd kihúzta belőle zsinnyel átkötött, számfűles Bibliáját.

– Nézd csak, Tom, mit mond a 19. vers: „És ha valaki elvesz e prófétálás könyvének beszédeiből, az Isten annak részét eltörli az élet könyvéből és a szent városból és azokból, amik e könyvben megíratk. Ez világos beszéd, nem gondolod?

– Én is úgy találom.

– Nahát, és most nézd, mi történt a 12. verssel! – Lapozgatni kezdte a régi könyvet, és akkor mindent megértettem. Az utolsó lapról valaki kivágott egy pénzérme nagyságú darabkát.

– Én tettem, Tom. Bármi bűnt követtem el életemben, Ő megbocsátja nekem, de ezt az egyet soha. Pedig csak meg akartam ijeszteni Silvert. A kezébe akartam adni a baljós fekete foltot. De Ő ezt nem fogja figyelembe venni. Amíg vissza nem teszed a helyére azt a papírdarabkát, Dick Johnson, mondja Ő, addig nem juthatsz be a Paradicsomba. Könyörögtem Neki, elégedjen meg azzal, ha eszembe jut, és beírom a 12. verset, mire azt mondta, rendben van, bár így csak félig bocsát meg nekem.

Ismét eleredtek a könnyei.

– A fekete folt, Tom. Én vágtam ki belőle. És nem tudom visszatenni!

28. A CÖLÖPVÁR

A fekete folt! Hol forróság öntött el, hol meg a hideg rázott. Az a lyuk Dick Bibliáján! És a kicsiny papírdarabka, melyet Jim úr ejtett el a kereskedők székházában... a kettő együvé tartozik. És itt lapul az órazsebemben, becses shillingjeim mellett. Csak mozdulnom kell, és Dick Johnson megválthatja belépőjegyét a mennyországba.

De velem akkor mi lesz? A végén még rájön, ki

vagyok, honnan jöttem, hogy Jim Hawkins a gazdám, és szakácsként hajóztam idáig Trelawney lovaggal, s barátja vagyok Argentnek, illetve Hosszú John Silvernek, vagy legalábbis voltam, amíg a vízbe nem dobott. Mit tenne akkor Dick? Elnéztem könnyáztatta arcára szorított szőrös, vén kezeit, s arra gondoltam, mi történnék gyenge nyakammal, ha ezek a kezek dühödten megszoronganának. Azt mondta, lecsavarja Trelawney fejét a nyakáról. Hát akkor az enyém? Gyerekjáték volna neki.

Hallgatni arany, gondoltam, és hallgattam. Végül elaludt. Reggel omlettet készítettem neki szulatojásból, melyeket a sziklák oldalában szedtünk össze. Jókedve visszatért, s az én gyomromban is fölengedett lassan a jeges szorítás. Az a fekete folt maradjon csak a zsebemben, hátha Dicknek így is sikerül bejutnia a mennyek kapuján.

Megpróbáltam kiverni a fejemből az egész históriát, helyet adva egyéb, nyugtalanító gondolatoknak, nem utolsósorban annak, hogy mitévő legyek, ha a *Hispaniola* visszatér. Hogyan is adhattam volna vissza Dicknek a papírdarabkát, amikor ezzel csak bajt hoznék az ő fejére éppúgy, mint a sajátoméra?

Aztán hirtelen minden gondom megoldást nyert.

A következő szombaton Dick úgy döntött, fölmegyünk a folyó mentén. Éreztem, hogy forgat valamit a fejében: rohant előre, mint valami kecske szökdelt át a sziklákon, keresztül a bozótoson. Követtük a folyót egészen addig, míg fent a hegyen el nem tűnt a szemünk előtt a bozótosban. De ő csak ment tovább, föl az egyik hegyre, s amikor kiértünk a fák közül, megpillantottam a Fekete-kőszálat, nem egészen fél mérföldnyire tőlünk.

– Ott volt, Tom, ott rejtőzött az ezüstrúd. Egészen az Észak-öbölíg cipeltük, aztán magam vonszoltam a... – elhallgatott. – Pszt, egy szót se erről, Tom! A nyavalyások

közül egyik sem tudta befogni a száját. Még Flint kapitány is térképeket készített, és mindenféle jelölést meg kereszteteket írkált rájuk, hogy a többiek is lássák. De Dick Johnson nem az a fajta ember. Ő, Flint, az volt ám a gyilkos vén gazember, maga a Sátán! A jó szíve vitte sírba, az ám! Hogy tombolt és üvöltött a rumért, amikor a láz leverte a lábáról. És ráadásul még énekelt is.

Dick megtorpant, ravaszul csillogó szeme félig lecsukódott, majd éles, remegő hangon zendített rá a dalra, melytől mintha még a forró levegő is megreszketett volna, s a madarak ijedten rebbentek fel a fákról.

*Heten a halott ládáján –
Yo-ho-ho, meg egy üveg rum!*

És csak énekelt, énekelt.

– Ez volt a kedvenc dala, és megvallom neked, Tom, azóta is utálok. Szörnyű forróság volt, akárcsak ma, és mert a szél felém fúj, mind közelebbről és közelebbről hallottam a régi dalt.

Dick letörölgette verítékes homlokát, majd egy fatönkre leült.

– Bizony, Tom, a végén elvitte magával a rum és a Sátán. Már rajta lovagolt a Halál, de ő még mindig rumért rimáncodott. „Darby McGraw jajveszékelt –, Darby McGraw, hozd már azt a rumot, Darby!”

A kihalt erdőben oly rémítő volt Dick szavait hallgatni, s izzadságtól belepett arca oly különösnek tűnt, hogy nem bírtam tovább, rákiáltottam:

– Hagyd abba, Dick, hagyd abba!

Amikor láttam, hogy rám se hederít, mentő ötletem támadt. Amilyen hangosan csak tudtam, rázendítettem:

*Mind, aki csak a földön él,
víg hangon zengje Istenét...*

A következő sort már ő is velem énekelte, s úgy fújtuk, mintha a lelki üdvösségünk múlna rajta. Háromszor egymás után elénekeltük azt a két verssort, amit kívülről tudtam.

A halálról és a lázról szóló háborzongató meséje ezzel véget is ért, de csak azért, hogy az újabb roham törjön ki rajta. Letérdelt, és turkálni kezdett a zsákjában. Előhúzta a Bibliát, letépte róla a zsineget, majd a megcsonkított lapnál kinyitva az ég felé emelte.

– Ó, Uram, ha most megkaphatnám azt a szent darabkát, minden kincset annak az embernek adnék, aki a kezembe teszi! Így jó lesz, Uram? – nézett kérdően az égre. Karját a feje fölé emelve alázatos, könyörgő imába kezdett, melynek szavai betöltötték az erdőt. A fülemre tapasztottam a kezem, de ő csak mondta, mondta: – Minden ezüstöt, a legutolsó unciát is odaadnám azért a darabka papírért!

– Dick! Dick! – üvöltöttem. – Itt van! Neked adom! – Kigomboltam az órazsebemet, s úgy rántottam ki belőle az elsárgult, kört formázó papírdarabot, hogy a shillingek szanaszét gurultak a földön. Minden erőmet összeszedve kikaptam a kezéből a Bibliát, és a szeme láttára szinte odacsaptam a kört a hiányzó helyre.

– Nézd, Dick, már nincs hűja! Nézd, itt van a 12. vers!
Ő azonban se látott, se hallott. Föl kellett olvasnom neki:

– „És ímé hamar eljövök; és az én jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek, amint az ő cselekedete lesz.”

Lecsapott a Bibliára, és magához szorította. Aztán intett, hogy hajoljak közelebb, és hosszan suttogott a fülemben. Majd fölállt.

– És most, mennyek angyalai – kiáltotta fennhangon –,

szolgátok immár beléphet! – A Bibliát visszalökte a zsákba, s őrült szökkenésekkel, mint valami kecske, ugrálni kezdett egyik szikláról a másikra, hogy attól féltem, a végén még szakadékba talál zuhanni, s kiloccsantja az agyvelejét. Hátra sem nézett rám, s nem is a völgy felé szökölt, vissza az öbölhöz, hanem délkeleti irányban, a tölgyesek felé; időnként ujjongó „alleluja” és „dicsértessék” tört fel a torkából.

Akármilyen fürgén futottam is utána, semmi reményem nem volt, hogy utolérem. Vízmosásokon röpiült át, fatuskókon ugrált keresztül, nyúlként cikázott a bokrok között, szétfröccsenő víz jelezte útját a patakokon át, boldogságát a magas ég felé üvöltve. Egyetlenegyszer sem nézett hátra, meg sem hallotta kiáltózásomat.

Azért csak mentem utána, míg végül egy bozótosból kiérve kúszónövényekkel belepett, ingoványos területre jutottam. Teljes erőmből küszködtem, nehogy elnyeljen a mocsár, miközben mind messzebről, mind halkabban jutott el hozzám a hangja. Mire végre kiszabadultam, s meggletem az ingovány mellett vezető ösvényt, Dicket szem elől veszítettem, s a kiáltásait sem hallottam többé. Elnémult körülöttem az erdő és a mocsár, és én egyedül maradtam.

Okosabbat nem tehettem, mint hogy visszatérek az öbölben lévő hajóhoz, reménykedve, hogy Dick azóta talán már haza is ért. De a szívem mélyén tudtam, Dick nem a hajóhoz igyekezett; ő már megtalálta a hazafelé vezető legrövidebb utat, amit oly régóta keresett, s ahol végre előtte is megnyílt az ajtó. Bomlott agya lidércfényként csalogatta mind beljebb és beljebb az ingoványba, amelybe végül egy utolsó „Dicsőség az Úrnak!” kiáltással elmerült. Nyilván elvesztette az eszét, hiszen ha jól értettem, azt súgta a fülembbe, hogy az ezüstöt „biztonságban” visszavitte a Fekete-kőszálhoz.

Tudtam, hogy az öreg hajónál találok élelmet, s így

nyugodtan megvárhatom a *Hispaniola* visszatérését. Úgy gondoltam, a saját nyomomat követve indulok el északkelet felé, a fák azonban eltakarták előlem a napot, s a mocsár miatt csak körbejárhattam. Már délre járt az idő, és amikor végre megláttam a napot, az épp a fejem fölött járt az égen, így nem is mutathatta az irányt. Már a fák koronája sem enyhítette a hőséget, orromat szinte facsarta a láp bűzös kipárolgása. Beláttam, várnom kell, míg lejjebb száll a nap, s megláthatom, merre fekszik kelet és nyugat. Akkor majd elindulok a part irányába, és megtalálom az utat északra, az öböl felé. Hátamat a legközelebbi fatörzshöz támasztva letelepedtem, s hogy a rovaroktól megvédjem magam, ingem nyakát fölhúztam az arcomra. Hamarosan el is aludtam.

Egy óra múlva ébredtem, méghozzá jókora lármára. Vagy álmodtam volna? De ekkor tőlem jobbra ismét felhangzott a súlyos ágyúdörgés, amely csakis a *Hispanioláról* származhatott. De miért ágyúznak?

Részben az ágyú hangja, részben a nap állása alapján, amilyen pontosan csak tudtam, meghatároztam a helyzetet, s ismét útnak indultam. Hol a mocsár mélyedéseit kellett megkerülnöm, hol mohos köveken ugráltam, hol buja zöld fűvön, hol bozótosan gázoltam át, vagy a fák mélyen lelógó ágai között kellett átbujkálnom. Egy újabb ágyúlövés nyomán még az irányt is ki tudtam igazítani. Lassan ritkulni kezdett az aljnövényzet, ami megkönnyítette haladásomat.

Egyszer csak óriási recsegéssel-ropogással gömbölyű löveg szakította át a fák lombját alig tucatnyi yard távolságra tőlem. Amikor kijutottam az erdőből, negyed mérföldre sem voltam a cölöpvár magas falaitól, melynek tetején a szél a lázadás vörös zászlóját lengette.

IV. KALANDJAIM A SZIGETEN

29. MR. ARGENT ZAVARBAN VAN

(A beszámoló folytatása dr. Livesey naplója alapján)

17. augusztus 27. – Az elmúlt éjszaka, két mérföldre utunk végcéljától, a kincses szigettől, tragikus esemény történt. A kis Tom Carter, Jim Hawkins inasa, szakácsunk és mindenesünk, valamennyiünk kedvence különös körülmények közepette eltűnt a fedélzetről. Ugyanakkor nyoma veszett az almáshordónak is. Vele együtt gurult volna le a hajóról, miközben egy almát akart kivenni belőle? De hiszen a tenger meglehetősen nyugodt volt, és a szél sem fújt erősen!

Meg sem kíséreltük a megmentését. Jim Hawkins túl későn vette észre, hogy eltűnt, s az is a mentés ellen szólt, hogy váratlanul megváltoztattuk az útirányt. Még embereket sem küldtünk a partra, hanem egyenesen a jamaicai Kingston felé fordultunk, ahová kedvező széllel öt nap alatt tehetjük meg az utat.

17. augusztus 28. – Beszélgetés közben azt javasoltam Trelawney lovagnak, tartsunk gyászmisét Tom emléke tiszteletére. A lovag szerint várjunk vele addig, „míg ennek a dolognak a végére jártunk”. Én ezt kissé szívtelen megjegyzésnek éreztem, és ezt meg is mondtam neki. Zavarba jött, de nem folytatta a témát. Van valami különös a viselkedésében.

Beszéltem Somerscale-lel is, a feltalálóval, vagy ahogy a legénység csúfolja, Birka úrral (ezt még szegény Tomtól tanulták), akit szintén megrendített Tom elvesztése, annak ellenére, hogy a gúnynévnek nem örül túlságosan. „Csak térne vissza még egyszer, nem bánám, akárminek nevezne is!” – mondta.

Somerscale a kincses sziget mocsarai felől érdeklődött. Véleménye szerint a fölszabaduló gázokat világításra és mindenféle más, háztartási és üzemi célokra föl lehetne használni. Szerinte nem kellene hozzá semmi egyéb, csak „józan ész”. És még, gondoltam magamban, jó néhány ezüstrúd ellenértéke, ha egyáltalán hozzájuk juthatunk valaha is.

17.. augusztus 29. – A lovag még mindig nem nyilatkozott, miért változtattuk meg az útirányt. De Mr. Argentnek nem volt ellenvetése. Ha cinikus akarnék lenni – de remélem, sohasem leszek az –, azt mondanám, ezek ketten török a fejüket valamiben. Egyszerre olyan nyájasak lettek egymáshoz! Lehet, hogy így akarják elsimítani a szolgák és a bányászok közt tapasztalható elégedetlenkedéseket?

Azok is mintha egy követ fújnának. Az ösztönöm azt súgja, ez az utunk is éppoly veszélyes lesz, mint az előző. Imádkozzunk, hogy a dolgok ne forduljanak rosszra. Ned Barker keresett meg bizalmasan, mialatt egy bőrbetegségben szenvedő bányászt kezeltem. Vállalnám-e a közvetítő szerepét köztük és Mr. Argent, valamint a lovag és szolgálái között?

Meg akarnak szabadulni kötelezettségüktől, és tisztességes bért kívánnak a munkájuk fejében. Komoly követelés, de beszélni kell róla. Somerscale egyetért. Szerinte a szabad munkások keményebben dolgoznak, mint a bilincsbe vertek vagy a rabszolgák. Ez az ember nemcsak „józan”, de gyakorlatias is.

17.. augusztus 30. – Trelawney lovag csakúgy, mint Mr. Argent kereken elutasított, amikor előadtam nekik Ned Barker és a bányászok kérését. A lovag mogorva volt, Argent egyenesen pökhendi. Gyakran látom őket, amint egy sarokba félrehúzódva beszélgetnek. Jobban összetartanak, mint valaha, Argent mindeközben egyre szégyentelenebbül teszi a

szépet Lady Alice-nek. Attól tartok, a hölgy se sokkal illendőbben fogadja az udvarlását. A hatás világosan leolvasható szegény Jim arcáról, akit immár végképp kiűtöttek a nyeregből. Én mindent elkövetek, hogy eltávolítsam a közelükből, magammal viszem a sétáimra, melyeken Somerscale-lel vállvetve beszélünk neki tudományról, orvoslásról. Érdekes, mennyire nem kedveli Somerscale beszédmodorát.

Annál inkább megértik egymást Wiltonnal, az ügyvéddel, s hosszú vitákba bonyolódnak alkotmányról, büntetőjogi törvényekről, Rex és Wilkes peréről és még ki tudja, mi mindenről. De hát különfélék vagyunk, tán éppen ettől kerek a világ.

17.. augusztus 31. – Megérkeztünk Jamaicába, s ki is kötöttünk a Kingston-kikötőben. Itt minden csupa nyüzsgés, láрма, mindenki jókedvű, különösen a feketék, akik száma sokszorosan felülmúlja a fehér ültetvényesekét és kormánytisztviselőket. Hírlik, hogy kiújultak a harcok a kormány csapatok és az ország belsejébe szökött rabszolgák között...

17.. szeptember 1. – A legénységet, két ember kivételével, akik segítik majd visszavinni a hajót a szigetre, dupla fizetéssel szélnek eresztették. Gray kapitány azzal engedte ki őket a városba, hogy résen legyenek, nehogy az erőszakos toborzók markába kerüljenek. A kikötői társaság hajója legénységet keres. Tűrhetetlen, hogy a matrózokat kötéllel fogdossák. Egy matróznak szabadon kellene szolgálnia királyát.

Mr. Trelawney Betsy kalauzolásával szállt partra. Állítólag féltucatnyi új szerezcent akar vásárolni. Nyilvánvaló, hogy velük akarja kiásatni az ezüstöt, és így túljárjon Ned Barker és társai eszén. Kockázatos vállalkozás lesz. Remélem, Trelawney tudja, mit csinál, Argent-Silver a

hajón maradt. Vajon miért? Azt hittem, Kingstonban hazai kikötőt fog üdvözölni.

17.. szeptember 2. – A lovag és Betsy kitörő örömmel tértek vissza a hajóra. Valamennyien, akik a fedélzeten álltunk, meglepetve láttuk a hat beszálló szerezcent, akik mind asszonyok voltak: fiatalok és idősebbek, kicsik, nagyok, kövérek, soványak, egytől egyig csupa vidámság. Egyikőjükön még a tapasztalatlan szem is láthatta, hogy várandós. De ő is éppoly fürge volt, akár a többi.

A lovag szerint ezek a nők fogják kiásni az ezüstöt. Amikor ennek hallatán felvontam a szemöldökömet, Trelawney szinte felhorkant: „Ugyan már, hiszen bikaerősek, és sokkal készségesebbek, mint a férfiak!”

A lovag úszik a boldogságban. Azt mondja, pompás üzletet kötött. A teljes útra szerződtette a nőket, s a harminc guinea-re rúgó fizetséget – mely számításai szerint a vételár ötödrésze – egy bizonyos „Nanny”-nek kell kifizetnie. „Nanny” nyilván egy a hat közül, de hogy melyik, azt ő sem tudta. A tárgyalások Betsyn keresztül zajlottak.

17.. szeptember 3. – Hajnalban indultunk. A nők a fedélzeten kaptak szállást, amit boldogan fogadtak el. Ned Barker lesújtottnak látszik. Joggal gyanítja, hogy túljártak az eszén. De egyesek nem is titkolják elégedettségüket. Csak úgy sűrögnek-forognak körülöttünk a nők, s még a hajón adódó munkákból is derekasan kiveszik a részüket.

17.. szeptember 4. – Nem értem. A dolog egyre különösebb. Silver nem akar közénk jönni, ki sem teszi a lábát a kabinjából. Mióta elhagytuk a kikötőt, nem is láttam. Az ételt is a kabinjába kéreti. Nyomorultul fest. Felajánlottam, hogy gyógykezelem, ha szükséges, eret is vágok rajta, de ez még csak rontott az állapotán. A legjobb gyógymód, ha békén hagyjuk.

17.. szeptember 5. – A hajón utazó személyek száma

egygyel gyarapodott. Jim Hawkins segédkezett nekem az egyik asszony szülésénél. A szülés zavartalan volt. Azt hiszem, annak előtte mindez „Nanny” dolga volt. Jim, amit csak lehet, mindent meg akar tanulni tőlem. Gyanítom, hogy szolgálatainkra még egyszer szükség lesz, mielőtt vizionlátjuk Bristol. Molly Brindle egyre kövérebb lesz, de nem a mértéktelen evéstől, noha a konyhában dolgozik. Ki lehet az apa? Meg kellene kérdezni, de én nem vállalkozom rá.

Silver valósággal gyötrődik. Vörös foltos tollat mutatott nekem, azzal, hogy a zabkásájában találta. Szerinte a toll véres. Mondtam neki, hogy szamárság, csak valami otromba tréfáról lehet szó. Pedig igaza van – a toll véres volt.

17.. szeptember 6. – Lady Alice megsértődött, amiért Silver nem törődik vele. Újabban keresi Jim társaságát, de Jim úr udvariasan keresztülnéz rajta. Fogat fogért? Lady Alice pukkadozik mérgében. Azt hiszem, megpróbálkozott vele, hogy ápolja Silvert, de az határozottan visszautasította őt. Mostanában csupa rejtélyes dolog történik.

17.. szeptember 7. – Abraham Gray szerint már csak mérföldekre vagyunk a kincses szigettől. Ben Gunn még a többiekénél is izgatottabb. Ideje java részét kecskevadászattal akarja eltölteni, még hozzá muskétával, de henceg, hogy ha kell, könnyedén elbánik velük íjjal és nyíllal is.

Ned Barker jókedve visszatért. Azt mondja, örül, hogy ismét szárazföldet érezhet a lába alatt. Én kétlem, hogy a lovag és mestere leengedi őt a hajóról. Ezzel neki is tisztában kell lennie. Akkor hát mi ez a tőle szokatlan bőbeszédűség? Lehet, hogy még egy kártyát rejteget a kabátujjában? Mennyi különös dolog történik ezen a hajón!

Ma este ünnepi műsor zajlik a fedélzeten, mindenféle mutatványok, zene, rabszolgadalok és -táncok, csupa elevenség, jókedv. Lady Alice mindvégig Somerscale-lel

táncolt. Lehet, hogy hatással van rá a józan ész? Gray kapitány azt mondja, holnap partot érünk.

30. FEGYVER ÉS HATALOM

(Dr. Livesey beszámolójának folytatása)

Még hajnal előtt lassan, óvatosan megközelítettük a Csontváz-sziget horgonyzóhelyét. Igaz, hogy Gray kiváló kapitánynak bizonyult, Silver pedig jól ismeri a medernek ezt a részét, de tizenöt év alatt sok minden megváltozhatott. Silver csak nagy vonakodással jött fel a fedélzetre.

Trelawney lovag titkos megbeszélést tartott a kabinjában. Jelen volt Gray kapitány, Josh Hall első tiszt és a legénység képviselőiben Henry King matróz; a mi részünkről Lady Alice, Jim Hawkins, Ben Gunn, Betsy és jómagam, Argent csapatából pedig Somerscale és Wilton urak, no meg természetesen Argent-Silver személyesen.

A lovag előadta tervét, mely szerint valamennyi bányászt és szerezcent (köztük Danielt is, noha a lovag rendkívül fájlalja, hogy erre kényszerül) bezárjuk a hajófenékbe, mialatt expedíciónk partra száll, hogy felderítse az ezüst rejtékhelyét. Ezután „Nanny” vezetésével a nők partra szállnak, a foglyokra pedig fegyveres őr fog vigyázni. Lady Alice és Betsy kivételével mindenki kap egy muskétát, egy pisztolyt és egy kardot, megfelelő mennyiségű lőporral és golyóval.

Lady Alice hevesen tiltakozott. „A józan ész azt diktálja – mondta –, hogy az Isten egyenlő szellemi képességekkel teremtette meg a férfiakat és az asszonyokat.” Somerscale rögtön melléje állt, mégis ellene szavazott mindenki, csak Jim Hawkins, Wilton és én tartózkodtunk. Csakhogy én észrevettem, hogy Somerscale odacsúsztatott

valamit az asztal alatt Lady Alice-nek, és amikor a hölgy kivonult a kabinból, láttam, hogy az övébe egy pisztolyt dugott, a szoknyáját feltűzte, a fejébe pedig egy matrózsapkát nyomott. Mondhatom, így is nagyon csinos volt. Betsy titokban elküldték, hogy ismertesse a tervet „Nanny”-vel és a többi nővel. Ezután mindnyájan elfoglaltuk kijelölt helyünket, és őrt állítottunk a fegyverek és a lőpor védelmére.

Hajnali fél ötkor azonban kiderült, hogy igaz a mondás, miszerint aki másnak vermet ás, maga esik bele. A fedélzetre érve látnunk kellett, hogy a hosszú csónak már ott halad a vízen a horgonyzóhely felé. Úgy meg volt rakva, hogy egész mélyen merült a vízbe. A csónakban Ned Barker ült, és a bányászok, a lovag szolgái, köztük Daniel, de ami a legmeglepőbb, ott voltak mind az asszonyok is, még Betsy sem hiányzott.

Gray kapitány megparancsolta, hogy álljanak meg, miután engedély nélkül hagyták el a hajót. Barker visszakiáltott valamit, de hogy mit, a nagy távolság miatt nemigen hallottuk. Az egyik szerecsen nő erre némi mutogatással tette érthetőbbé a dolgot, amihez fogható azóta sem láttam, mióta a fontenoy-i csapatoknál szolgáltam Őfelségét.

A lovag ekkor teli torokból ezt üvöltötte a csónak felé:
– Daniel, egyedül hozzád szólok! Megparancsolom, hogy térj vissza a gazdádhoz! Tudom, hogy tulajdonképpen becsületes legény vagy, és lehet, hogy a bandából a többiek sem olyan hitványak, mint amilyenek mutatják magukat. Itt van a kezemben az óráim. Harminc másodperc megfontolási időt adok, hogy visszatérj a hajóhoz.

A csónakon nyugtalanság támadt, amolyan veszekedésféle.

– Gyere hát, kedves fiam! – mondta a lovag. – Nem vesztegelhetünk itt örökké.

A csónakban hirtelen dulakodás támadt, majd Daniel a vízbe vetette magát, és erőteljes csapásokkal úszni kezdett a hajó felé. Félúton lehetett, amikor a kapitány parancsára levették az ágyúról a vízhatlan ponyvát. A csónak már partközelsben járt, amikor a kitűnő lövőnek számító Josh Hall matróz felkészült az akcióra. Irányzott, és a hosszú csónak, amely oldalazva közelítette meg a partot, olyan célpontot kínált, mint egy csűrkapu.

– Tűz! – vezényelt a kapitány.

Éppen ebben a pillanatban a szerencsen nők olyan iramban kezdtek visszafelé evezni, hogy a csónak fara teljesen a víz alá került. Ekkor hatalmas dörrenés hallatszott. Ugyan senki sem látta, hol ért célba a golyó, de nyilván átrepült a fejük felett. Mindenesetre a csónak fara néhány lábnyi mély vízbe merült. A benne ülők közül egyesek fejest ugrottak a vízbe, és csuromvizesen, levegő után kapkodva bukkantak föl a felszínre. De senki sem vészett oda. Miközben Danielt felhúzták a hajó fedélzetére, és végre visszatért hálás gazdájához, a többiek, amilyen gyorsan csak tudtak, kiugráltak a partra, a homokos fövényen hagyva a csónakot minden felszerelésével együtt.

Pillanatok alatt eltűntek a szemünk elől, de egyikük még ekkor sem mulasztotta el, hogy ellenszegülésüknek végső jelét adja.

31. AZ EZÜSTRÚD

(Dr. Livesey beszámolójának folytatása)

Két órával később állig fölfegyverkezett csapatunk is elérte a partot, s némi elővigyázatossággal benyomultunk a fák közé. A hajón hagytuk Josh Hall elsőtisztet, Ben Gunnt és Danielt, abból a megfontolásból, hogy ők hárman elboldogulnak a

nagy ágyúval meg a kisebb forgótalpassal, ha a szökevények netalán a hátunkba kerülve akarnák elfoglalni a hajót. De miután a lázadók közül senki sem értett a kormányzáshoz meg a navigáláshoz, efféle próbálkozást nem tartottunk valószínűnek.

– Meg mernék esküdni rá – jelentette ki a lovag –, hogy a gazfickók beveszik magukat a cölöperődítménybe, és onnan akarnak szembeszállni velünk. Mi a véleményük? Megrohamozzuk őket?

Silver aggodalmaskodott.

– Túl sokan vannak. Ráadásul azt sem tudjuk, miféle fegyvereik vannak. És ami a lényeg; ha túl sokat megölünk közülük, ki emeli ki az ezüstöt?

Volt benne valami, Gray kapitány is egyetértett. Először is, mondta, fel kell kutatnunk a kincset, fegyveres őrséggel kell biztosítanunk, aztán visszatérhetünk a hajóra, hogy ott kimódoljuk, milyen eszközökkel bírhatnánk a bányászokat és a szerencseneket a megadásra.

A lovagnak az volt a véleménye, hogy a cölöpvár falai mögé küldött golyó a kilencfontos ágyúból majd megoldja a helyzetet. Silver rábólintott, mire minden további késedelmeskedés nélkül elindultunk, elől a két legidősebb: jobb lábán papuccsal, kezében bottal a lovag, mankójára támaszkodva Silver (Somerscale azóta visszahelyezte a múltáába a golyóscsapágyat).

Eleinte a süppedős talaj, a kusza lápi növényzet nagymértékben akadályozta előrehaladásunkat, de végre elértük a hegy lábát, s onnan kezdve kövessé vált lábunk alatt a föld, s ritkásabb volt az erdők aljnövényzete.

Silver vezetett bennünket, és észrevettem, hogy nagy ívben elkerüli a tőlünk balra eső Messzelátó-dombot. Sejtettem, hogy nem akar ott áthaladni, ahol Flint kapitány elásta az aranyat, és ahol rég halott emberek csontjai, no meg

a kincs megszerzésére tett utolsó, véres kísérletének gyászos emlékei borítják a földet.

Úgy tűnt, mintha még jobban szaporázná lépteit, holott Trelawneyjel versengve eddig is gyors iramot diktált, egészen addig, míg alaposan a hátunk mögött nem hagytuk a keletre fekvő régi kincslelőhelyet és a tőlünk nyugatra levő cölöpvárat, a szedett-vedett lázadók erődítményét.

Délelőtt tíz órakor, amikor számításaim szerint három mérföldes utat tehattünk meg, és a Messzelátó-domb kissé már mögénk került, Gray pihenőt rendelt el. Silver és a lovag tiltakozására hűvösen csak annyit mondott, nem kívánhatja az emberektől, hogy a visszafelé vezető úton mindkettőjüket ők cipeljék a hajóig. Így aztán megpihentünk egy kicsiny fennsíkon, ahol a sűrűn nőtt szerecsendió fák és a pineák árnyéka jótékonyan elfogta előlünk a mind forróbbá váló napot. És itt ért bennünket az első meglepetés is.

Éppen letelepedtünk a fűre, s bontogattuk az élelmiszeres csomagokat, amikor Silver felkiáltott, s viaszsápadt arccal mutatott a földre. Néhány yardnyira tőlünk véres tollcsomó hevert, mintha csak az imént lakmározott volna ott egy róka.

– Ez Nanny műve – motyogta Silver.

– Micsoda? – bökte oldalba a lovag. – Mi van maga és Nanny között? Miféle bűnöket tulajdonít neki?

De Silver összeszorította a fogát, és többé egy szót sem szólt. Addig le sem ült, míg Gray át nem helyezte jó száz yardnyival arrébb a pihenőhelyünket. Ott aztán nyugodtan ehettünk, ihattunk. A jó borról eszembe jutott szegény Tom, mindeddig egyetlen áldozatunk. Láttam, hogy Jim Hawkins is magába mélyed, s felriasztottam gondolataiból. Nagyon sóhajtott.

– Dick Johnson, Tom Morgan meg az a másik jár a fejemben, akiket tizenöt évvel ezelőtt kitettünk a szigetre.

– Ó – gúnyolódott a lovag –, ők azóta szellemekké váltak. Ha a rumra és a lázra gondolkodok, kétlem, hogy egy hónapnál tovább kibírták.

– Ha a józan észre hallgatunk – jelentette ki Sommerscale –, a szellemek létezése materiális lehetetlenség. Anyagtalan dolog nem létezik.

– Ön talán az Isten létezését is tagadja, uram? – rivallt rá a lovag.

De Somerscale-t nem lehetett megfélemlíteni.

– Alkalmasabb időben boldogan vitatkoznék e témáról. De attól tartok, most egyéb dolgok kötik le a figyelmünket.

– Nem kell hinni a szellemekben – jegyezte meg bölcsen Henry King – ahhoz, hogy az ember féljen tőlük.

– Babonás gondolkozásra vall – mondta erre Somerscale –, ha az ember mindentől megretten, amit nem ért.

És ebben a pillanatban kiejtette a kezéből a húst, és tátva maradt a szája.

– Mi volt ez?

– Ugyan, mi volna? – mordult rá Gray, akit bosszantott, hogy a beszélgetés ilyen irányba terelődött. Kiadta az utasítást, hogy csomagoljunk össze és máris induljunk tovább.

Pedig Somerscale füle nem csalt. Néhány perc múlva kijutottunk a fák közül, és Silver diadalmasan mutatott egy sötét hegy felé, amely tőlünk másfél mérföldnyire lehetett.

– A Fekete-kőszál! – üvöltötte, s úgy nekiindult, még a térde is belereccsent; a lovag meg szorosan a nyomában. Veríték lepte el mindkettőjüket, még a kabátjuk is átázott tőle. De a csapat többi tagja is, öreg és fiatal, ugyancsak igyekezett lépést tartani velük.

Silver hirtelen megtorpant, s a levegőbe, emelte a kezét.

– Pszt! Mi volt ez?

Megálltunk. Mindnyájan tudtuk, hogy haszontalan dolog lenne letagadni azt, amit hallottunk. A tőlünk jobbra eső erdő fái közül éles, remegő hangon szólalt meg a jól ismert dal:

*Heten a halott ládáján –
Yo-ho-ho, meg egy üveg rum!*

Még sohasem láttam ilyen rémült embereket. Mintegy varázsütésre valamennyiük arcából kifutott a vér. Silver a földön fetrengett.

– Ez Flint kapitány...

– Az nem lehet! – kiáltotta nevéhez illő szürke arccal Gray. – Valaki nagyon különös tréfát űz velünk. Nem értem, de csak valami otromba tréfa lehet. Fogadok, hogy hús-vér ember!

– A józan ész azt diktálja – jegyezte meg Somerscale remegő hangon –, hogy a szellemhangnak nem lehet visszhangja, márpedig ez a hang hallhatóan visszhangot vert.

És mintha csak bizonyítani akarná, ismét felcsendült a dal, ezúttal tőlünk balra, kissé távolabbról, de jól érthetően.

– De az egekre! – üvöltötte Silver. – Hiszen ez Ben Gunn!

A többiek hevesen bólogattak, de a megnyugvás nem tartott sokáig.

– Maga bolond! – reccsent rá a lovag. – Ben Gunnt a hajón hagytuk!

– Teringettét! – kapkodott levegő után Silver. – Úgy van, szent igaz. De hallgassanak rám, cimborák, a hang ismerősnek tűnik. Ismerjük az illetőt!

A hang, mintha csak segíteni akarna nekünk, panaszosan szólalt meg a távolban, s a fenyők csúcsai visszhangozták a sirámot:

– Darby McGraw! – jajongta. – Darby McGraw, add hátra a rumot, Darby!

– Elég ebből! – mondta valaki. – Menjünk.

– Megálljunk csak! – jelentette ki Silver, és hangjától rémület költözött Trelawney szemébe. – Ez nem Ben Gunn. Ez Dick Johnson, akit maga tett ki a szigetre. Úgy élek, ez Dick Johnson.

– Hiszen Dick halott – mondta a lovag, s minden vér kifutott az arcából. De ekkor mindannyiunknak földbe gyökerezett a lába, mert újabb hangot hallottunk, egy sokkal fiatalabbat, még hozzá a közvetlen közelünkben.

– „Mind, aki csak e földön él...” – énekelte. Erre már nemcsak Trelawney, de Silver is halottsápadttá vált.

– Ez a kis Tommy Carter, akit mi... aki leesett a fedélzetről! – kiáltották.

Gray kapitány most bebizonyította, hogy méltó a vezérségre. Kihúzta magát, kiadta a parancsot az indulásra, és olyan iramot diktált a Fekete-kőszál felé, hogy alig bírtunk a nyomában maradni. A gyászos ének még egyszer utoljára felhangzott a hátunk mögött kissé jobbra, aztán elcsendesedett minden, s nem hallottunk mást, mint saját lépteink zaját a köveken és a talajon.

Trelawney és Silver ismét az élre tört, s immár feledve minden rémületüket, szinte versenyfutást rendeztek, s egymást lökdösve, meg-megtántorodva próbálták átvenni a vezetést, amikor az út egy-egy szakaszon ösvénnyé szűkült. Tekintetük parázslott, léptük mind könnyebbé és sebesebbé vált, s látszott rajtuk, az üdvösségüket is odaadnák a kincsért, amely ott várja őket az út végén, s nem kevesebbel kecsegtet, mint életük végéig tartó gazdagsággal és válogatott élvezetekkel.

Silver a mankóján, a lovag a botján bicegett fölfelé ádáz iramban, remegő, táguló orrcimpákkal, veszett átkokat

szórva az arcukra telepedő legyek miatt, mindaddig, míg el nem értük a hegy lábát.

– Hurrá, cimborák, ide mind! – kiáltották.

Alig tízyardnyival odébb láttuk, hogy megtorpannak. Kurta kiáltás harsant. Silver, mint valami megszállott, ásni kezdett a mankója hegyével. A következő percben már mindannyian ott voltunk mellette, s akkor nekünk is földbe gyökerezett a lábunk. Minden jel szerint ott egy nagy üreget ástak ki valamikor. A közelben egy hajóoldal hevert, forró vassal beleégetve Flint hajójának a neve, a *Rozmár*.

Az üreg azonban szikladarabokkal és kövekkel volt teletöltve, s tetején a törmelék tíz láb magasan emelkedett, mintha valami földcsuszamlás temette volna be.

Most már semmit sem értettünk. De azt tudtuk, hogy még egy pillantást sem vethetünk az ezüstre Ned Barker és víg cimborái – valamint az asszonyok – segítségére nélkül.

32. A PIROS ALSÓNEMŰ

(A doktor elbeszélésének folytatása)

Ilyen kudarcot még nem látott a világ. Úgy álltak ott, mint akikbe belecsapott a villám. Ámbár láttam Somerscale arcán, hogy ő már azt számolgatja, pontosan mekkora erő szükséges a sziklák eltávolításához, és ehhez miféle erőforrásokat tudna itt mozgósítani.

Silver és a lovag bénultsága egy pillanat alatt elmúlt. Mankót és sétatálcát félrehajítva, nagy káromkodások és kiáltások közepette a tíz ujjukkal kezdték ásni a földet, cipelték és vonszolták el a nagyobb sziklarönköket, s dobálták szanaszét a kisebbeket.

– Csak turkáljanak, uraim! – jegyezte meg hűvös szemtelenséggel Jim Hawkins. – Nem csodálnám, ha néhány

szem földimogyoróra akadnának.

– Földimogyoróra! – bömbölte a lovag. – Hallotta ezt? Én mondom magának, ez a fiatalember mindvégig ebben reménykedett. Nézzen csak az arcára, hiszen rá van írva!

De Silver már lehiggadt, és most roppant furcsán nézett Jimre.

– Ez nagyon rosszulesett tőled, Jim. Én mindig a legnagyobb tisztelettel viseltetem irántad.

Jim elnevette magát, s hosszú idő óta nem láttam ilyen derűsnek és vidámnak az arcát.

– Hát nem értik – fordult most felénk –, bosszút álltak Silveren. Ez az ezüst bosszúja!⁵ Azokat a köveket sohasem fogják onnan elmozdítani.

– Lárifári! – kiáltotta a lovag. – Hozzák ki azokat a bolondokat a cölöpvárból, s egy hét alatt készen leszünk a munkával.

– A józan ész azt diktálja – mondta Somerscale –, hogy az emberi erőfeszítés minden akadályt legyőzzön.

– És azt is diktálja – szólaltam meg végre én is hosszas gondolkodás után –, hogy valami módon ki kell egyeznünk kétkezi munkásainkkal.

Gray ekkor ismét átvette a parancsnokságot. Rájött, hogy az ügyben van valami jó is – az ezüst mellé nem kell őrt állítani.

Ezek után gyors visszavonulást rendelt el a *Hispaniolára*. A gyors visszavonulás túlzott reménységnek bizonyult, mert a két agarat ezúttal pórázra fogta a fáradtság, s immár Gray haladt elöl, s a lovag meg Silver zárta a sort. Kicsit aggódtam értük, ezért rajtuk tartottam a szemem, csakúgy, mint Jim Hawkins. Ő azt mondta, eddig egyetlen áldozatunk van, a szegény Tommy Carter, én azonban, a két

---

5 Silver jelentése: ezüst (ford.)

utóvéd bíborvörös arcát szemlélve, attól féltem, bármelyik pillanatban két gutautéses esettel kell esetleg megbirkóznom. A múltáb azonban – Somerscale becsületére legyen mondva – jól szolgálta Silvert a partra visszavezető háromórás úton. A lovag köszvényes lábára sem lehetett panasz, s nekem szeget ütött a fejembe, vajon testedző életmóddal s ugyanakkor a portóitól való tartózkodással ez az ember nem nyerné-e vissza az egészségét. De úgy döntöttem, ráérek még a javaslattal mindaddig, míg a gutautés veszélye elmúlik.

Kora délután értük el a partot, és megkönnyebbülve láttuk, hogy csónakjaink a helyükön vannak. Ez annál is inkább jó jel volt, mert öröket nem állítottunk melléjük, és a cölöpvár lakói minden nehézség nélkül hasznavehetetlenné teheték volna őket. De úgy látszik, visszariasztotta őket Hall mesterlövész és társai éber tekintete – akik most lelkesen integettek felénk, hogy minden rendben van.

A hajóra érve lemosakodtunk és felfrissítettük magunkat, majd haditanácsra gyűltünk össze. Amitől tartottam, bekövetkezett: a társaság két pártra szakadt. Egyesek a Ned Barker-féle csoporttal való kibékülés mellett foglaltak állást, a munka gyors megkezdése érdekében, mások ellenben amellet kardoskodtak, hogy velük csak az ágyú nyelvén lehet társalogni.

A végén mégis úgy határoztunk, hogy fehér zászlós békekövetséget menesztünk hozzájuk. A hatalmat Gray kapitány, baráti szándékainkat Ben Gunn, tárgyalási készségünket pedig Mr. Wilton volt hivatva kifejezni.

A feltételek, melyekhez a lovag és Silver ragaszkodott, de amelyeket én túl merevnek tartottam, a következők voltak: először kiemelik az ezüstöt, aztán sor kerülhet a szabadság és a fizetség kérdésének megnyugtató rendezésére. Egy órát kapnak, hogy érdemleges választ küldjenek, ha nem, a lovag szavai szerint „annál rosszabb nekik”. Ő szívesen

megtoldotta volna még az üzenetet egy fenyegetéssel is, miszerint vasba verve vezeti őket a bíróság elé, én azonban ezt helytelenítettem, és Jim Hawkins, valamint Somerscale is mellém állt.

A küldöttség ezek után partra szállt, s nem sok időbe telt, már vissza is jöttek. Gray kapitány kissé rosszkedvűnek látszott. Ned Barker közölte, hogy feltételeink minden igényt kielégítően ésszerűek. Csak éppen a sorrenddel van baj. Először garantáljuk a szabadságukat, akkor kiássák az ezüst felét. Aztán beszéljük meg a fizetséget, s nekilátnak az ezüst másik felének.

– Micsoda pimasz fickó! – dühöngött a lovas, és máris el akarta rendelni a bombázást. Nem kis nehézség árán sikerült rábírnunk, hogy várjon még. Eltelt egy óra, és a lázadóktól semmi jel nem érkezett; akkor Gray kapitány megparancsolta Hallnak, hogy adjon le egy figyelmeztető lövést a cölöpvár felé.

Eldördült a kilencfontos nagyágyú, a kerek golyóbis átvívt a fák koronája fölött, majd egy távoli puffanás jelezte, hogy valahol földet ért. Ezt követte újabb félóra múlva a második, majd a harmadik és a negyedik lövés, melyek – Hall megítélése szerint – mind közelebb és közelebb csapódtak le a cölöpvárhoz. A negyedik lövés után egy zászló jelent meg az erődítmény tetején.

– A fegyverszünetet kérő zászló! – kiáltotta a lovas.

– Nem – felelte Silver, aki messzelátót tartott a szeme elé –, ez piros zászló, és ellenállást jelent.

Lady Alice kikapta a messzelátót Silver kezéből, és belenézett.

– Ez Betsy piros alsóruhája – jelentette ki.

Josh Hall még tízszer sütötte el az ágyút. Valósággal körbelövöldözte az erődítményt, sőt, a löveg három ízben a

falak mögött ért földet.

A zászló azonban továbbra is fennen lobogott.

– Rohammal kell bevennünk a várat – jelentette ki a lovag.

– Nem hadgyakorlatra jöttünk – közölte Gray hűvösen, én pedig alig tudtam elrejteni a mosolyomat. – Túl sokan vannak, nem úsznánk meg veszteség nélkül.

– Fele részben asszonyok – méltatlankodott a lovag.

– A józan ész azt diktálja – kezdte Lady Alice, de a lovagnak erre a napra már éppen elege volt a józan eszből.

– Vessük be a robbanó lövedéket! – javasolta.

Gray megrökönyödött.

– Ha egy ilyen eltaláljuk az erődítményt, valamennyiüket megöljük vagy nyomorékká tesszük. Embertelenség lenne.

– És megghiúsítaná a terveinket – tette hozzá Somerscale. – Minthogy az a célunk, hogy munkára fogjuk őket, a megölésük nem szolgálja a célt.

A lovag végigbicegett a fedélzeten.

– Ha ez az ember még egy szót szól – dohogott –, tüstént felrobbanok.

De Somerscale még nem fejezte be.

– Tudományos megoldást kell találnunk a problémára, méghozzá a szellem erejével.

– Ördög vigye a tudományát! – rivallt rá a lovag.

– Nem – szólt közbe Silver, miközben elmélyülten vakargatta mülábát. – Hagyja szóhoz jutni Mr. Somerscale-t.

– Egy ideje azon töröm a fejem – kezdte Somerscale akadozva, miközben a lovag föl-alá járkált a fedélzeten –, hogyan lehetne hasznosítani a mocsárból felszálló gázokat. Például össze lehetne gyűjteni ezeket minden különösebb nehézség nélkül. Egy lövedékkel, uraim, mely az ütközés következtében nagy mennyiségű kigőzölgést szabadítana fel,

könnyedén legyőzhetnénk az erődítménybelieket, méghozzá halálos áldozatok nélkül, mindenestre csekély áldozat árán. És – tette hozzá elgondolkodva – még a felszerelésben sem tennénk kárt. Ez a megoldás mind a józan ész, mind pedig az emberiesség követelményének tökéletesen megfelelne.

Felénk fordult, Lady Alice pedig le nem vette volna róla a tekintetét.

– A józan ész azt diktálja... – folytatta volna tovább, de ekkor megszólalt egy hang.

– Feltaláló úr – mondta Daniel valahonnan a hajó tatja felől.

– A józan ész azt diktálja – kezdte újra Somerscale kissé ingerülten amiatt, hogy félbeszakították.

– Feltaláló úr – kiáltotta ismét Daniel –, fogja be a száját!

Erre az arcátlanságra minden tekintet a kék ruhás kocsis felé fordult, aki a hátsó bástya tetején ült a kis forgótalpas ágyú mögött, melyet úgy forgatott el, hogy a csőtorkolat egyenesen a főfedélzetre irányult.

– Nézzenek oda – mondta a lovag –, hiszen ez a gazember beszél angolul!

33. DANIEL MEGSZÓLAL

(Tom Carter összefoglalja a történetet)

Még a lábam is megállt a levegőben, látva, hogy a vörös zászló felkúszik a cölöpvár tetejére. Valaki elsáncolta magát odabent, de ki lehet az? Valaki lövöldöz a *Hispanioláról*, de ki lehet az? Jól emlékeztem még Jim úr történetére, amelyből kiderült, milyen veszedelmes az élet ezen a szigeten, ahol az emberek sűrűbben pártolnak át ide vagy oda, mint ahogy az ingüket váltják.

De hiszen ez nem is zászló, gondoltam, és elüvöltöttem magam. Ez egy női alsóruha, még hozzá Betsyé. Tehát ott van, és hamarosan találkozom vele!

Aztán megtorpantam. Attól, hogy valahol egy hölgy alsóneműjét lengeti a szél, még nem biztos, hogy az illető hölgy is a helyszínen tartózkodik.

És még azt sem tudom, ki melyik oldalon áll, és melyik oldalon van az én helyem. Nyilván született katona vagyok, mert egy szempillantás alatt döntöttem. Az ágyúgolyók ebből az irányból érkeznek. Nekem tágulnom kell az útból. Megkerültem tehát a cölöpvárat, és a sziget keleti partja felé indultam. Ily módon kitérek a kerek golyóbisok útból, és az a veszély sem fenyeget, hogy a horgonyzóhelyről észrevesz valaki, ahol sejtésem szerint a *Hispaniola* vetett horgonyt, és ahonnan a lövések dördülnek. Már alaposan benne jártunk a délutánban, de a nap még mindig melegen sütött. Miközben mind mélyebbre nyomultam be a fák közé, odalentől szakadatlanul hallottam a hullámverés moraját. Néhány száz lépés után kértem a fák közül, és íme, ott ragyogott előttem a végtelenbe nyúló kék tenger, s tajtékos hullámok nyaldosták végig a partot.

A sűrű bokrok védelmében óvatosan lopóztam előre a Csontváz-szigetet nyugatról övező földnyelv gerincén. Mögöttem a tenger, előttem a horgonyzóhely, amely a Csontváz-sziget szélmentes oldala alatt terült el békésen és nyugalmasan. A víz tiszta tükrében árboca csúcsáig tündökölt a *Hispaniola* fordított képe. A fedélzeten nyolc-tíz ember csoportosult a kilencfontos nagyágyú rézcsöve körül.

Az ágyúzás megszűnt, már a füstje is eloszlott, és ha nagyon meresztettem a szemem, búvóhelyemről még az alakokat is fel tudtam ismerni. Először a lovagot és Mr. Argentet, akik távcsővel fürkészték a partot, s úgy álltak ott, egyik kezüket a hátuk mögé rejtve, mint valóságos

admirálisok. A hosszú Birka urat és a kicsi Sajt urat igazán gyerekjáték volt felismernem. Kissé távolabb két sétáló alakot láttam: dr. Liveseyt és Jim urat. De ki futkároz ide-oda, a fején háromszögletű kalappal – csak nem Lady Alice?

Gondolatban felmértem, milyen messze lehet tőlem a hajó, amely eközben szelíden forgott körbe, s immár a tatját mutatta felém. Akár oda is mehetnék, nem vennének észre. De hogyan? Meg tudok-e tenni úszva egy negyed mérföldnyi távolságot? Nem.

A bozóttal borított homokos földnyelven, nem messze tőlem egy gyökerestül kitépett fácska hevert; kurta ágait teljesen lekopasztotta valami legelésző állat. A *Hispaniola* még mindig farral állt felém, így kiléptem rejtekhelyemről, s megpróbáltam megemelni a fát. Néhány rántással sikerült eltépnem a még kapaszkodó gyökereket, majd egy halk loccsanással belecsúsztottam az ölnyi mélységű vízbe. Aztán megragadtam az egyik ágat, s némi ügyel-bajjal lovagló ülésben elhelyezkedtem a törzsön. Erőteljes csapásokkal kellett lökdösnöm, mert ugyanaz az áramlat, amely körbeforgatta a hajót, engem a parthoz szegezett. Nem is próbáltam előreirányítani, inkább a tenger felé oldalazva igyekeztem a horgonyköteleket kikerülve a hajó jobb oldalát megközelíteni. Ez viszont azt jelentette, hogy amennyiben őrséget állítottak, azonnal észrevesznek. Ehhez már csak azért sem volt kedvem, mert – miután legutóbb olyan sietve hagytam el a hajót – fogalmam sem volt, hogyan fogadnának, ha újból a fedélzetre lépnek. De szerencsém volt. Amint kiszabadultam az áramlatból, és megkerültem a hajó tatját, a fedélzetről hangokat és dobogó léptek zaját hallottam. Valami történhetett odafent, ami teljesen lefoglalta a figyelmüket.

Amint félig a fatörzsre hasalva, vadul eveztem előre, és már majdnem elértem a hajó oldalát, a törzset elkapta az

áramlat, körbeforgatta, és a tat alá sodorta. Olyan váratlanul történt a dolog, hogy időm sem maradt a gondolkodásra, csak elkaptam a hajó oldalának szegélyét.

A kezem kisvártatva egy vékony kötélre akadt, amely a tatépítményről csüngött alá. Megragadtam. Lassan kapaszkodva megindultam a kötélen fölfelé, s amikor úgy éreztem, elég közel vagyok, felhúzódkodtam, s bepillantottam a kabin belsejébe. Senki sem volt odabent, és az üres asztalt úgy vették körül a székek, mintha itt valami megbeszélésre készülődnének. Az egyik ablak nyitva volt, s bizony bűvészmutatványnak is beillett volna, amint a kötelet eleresztve megragadtam a párkányt, hogy a nyíláson át bepréseljem magam.

Egy váratlan rikoltás rádöbentett, hogy a kabin mégsem üres.

– Tíz százalék, kell vagy nem kell? Tíz százalék... – Flint kapitány gubbasztott az egyik szék támláján, onnan nézett farkasszemet velem. Hogyan hallgattassam el? Sajnos, túl messze volt, hogy elkaphassam girhes nyakát, de egyébként is gyanítottam, hogy ez a madár, amely Henry Morgantól kezdve az összes gyilkos kalózt kiszolgálta már, alaposan hozzászokhatott a csetepatékhoz, és nyilván óriási lármát csapna. Gondolkodás nélkül feleltem hát neki:

– Hét és fél, egy pennyvel sem több.

Ezek után hagytam, hadd rágódjék az ajánlatomon, és az ablakpárkányra lépve felhúztam magam a kabin tetejére. Lehet, hogy a madár mégis figyelmeztette őket? Megszűnt a kiáltozás, abbamaradt a lábdobogás. A hajóra néma csend borult. A kabintetőre érve meglepetve bámultam lefelé. Először Danielt pillantottam meg. Háttal felém kuporgott odalent, mellette a forgótalpas ágyú, melynek csöve egyenesen a középső fedélzetre irányult. A háta mögött két pisztoly hevert. De vajon kinek az oldalán állhat?

És letről megdöbbenve bámultak föl rá a többiek: Mr. Argent, a lovag, Gray kapitány Ebben a pillanatban megszólalt Mr. Trelawney, mintha egy makrancos gyerekhez beszélne:

– Ugyan már, Daniel, ne légy meggondolatlan! Mr. Somerscale csak tervezgetett...

– Ő tervez. Én végzek.

Az ördögbe is, gondoltam, ez az agyafúrt fickó beszél angolul. Hosszú évekig gond nélkül beszéltek mindenfélét előtte, s ő úgy tett, mintha egy kukkot sem tudna szólni. De ha most elkezdte, vajon mi fogja megállítani?

– A feltaláló úr azt mondja, nem akar hasznos munkást megölni. Ez nagyon ésszerű. De akkor az nem ésszerű, hogy én most ne küldjem magukat a másvilágra.

Láttam, hogy ezen mindnyájan mélyen eltöprengenek, kivált Mr. Somerscale. De ha az ember ágyúcsővel próbálja a többieket ésszerűsége bírnivalóvá tenni, a dolog roppantul lekötíti a figyelmét. Észrevettem viszont, hogy Mr. Argent oldalra settenkedik, aztán lehajol, vacakolni kezd valamivel. Az én figyelmemet az ilyesmi nem kerüli el, de alig hiszem, hogy Daniel sokat törődött volna vele. Talán túlságosan lekötötte első angol nyelvű szónoklata.

– Méltányos leszek. Először is megkérem Mr. Hallt, lőjön fel egy rakétát. Ha ezt a cölöpvárban levők meglátják, nyomban a fedélzetre jönnek, és akkor...

Azt már nem tudtuk meg, mitévő lett volna Daniel a továbbiakban, mert Mr. Argent hihetetlen fürgeséggel lecsatolta a mülábát, lendített rajta egyet és elhajította. A lábfej éppen a homlokán találta el Danielt, de ez nem volt elég: hála Somerscale golyócsapágyának, a müláb körbefordult, majd tarkón rúgta áldozatát. Daniel előrezuhant, éppen az ágyú zárszerkezetére. A bicegő Mr. Argent pontosan akkor ért a kabinlejáróhoz, amikor én leugrottam,

fölkaptam a pisztolyokat, és egy szökkenéssel a hajókötelek között voltam. A lábamat a kötélzetbe akasztva tartottam meg az egyensúlyomat, s egy-egy pisztollyal a kezemben megszólítottam:

– Még egy lépés, Mr. Argent, és már szét is loccsantottam a fejét! Legalább megmarad a része a kincsből – tettem hozzá kuncogva.

Hogy zavarba jött-e? Egy cseppet sem.

– Nahát, Tom fiam! Ide nézzenek! – A vállán keresztül Trelawney lovagra pillantott. – Nézze, John, hát nem megmondtam, hogy nem szellem? Megkerült a kis Tommy, még hozzá épen és egészségesen! Visszajött, hogy megréfáljon minket kissé! A mindenségedet – fordult hozzám –, alaposan ránk ijesztettél, amikor azon a reggelen nem kerültél elő.

Láttam, hogy a doktor a lovag halottsápadt arcát fürkészi, az agya villámsebesen jár, és amit kikövetkeztetett, aligha tetszhetett neki.

– Ezek szerint – nyögte ki Gray – te énekeltél odafönt a Fekete-kőszálnál... és... – tette hozzá elhaló hangon – ...Dick Johnson volt a másik?

E kérdés hallatán a lovag arcából a maradék vér is kifutott.

– Hát persze hogy Dick Johnson volt az, és.. – nem állhattam meg. hogy hozzá ne tegyem – boldogan találkozna önnel, Mr. Trelawney, és önnel is, Mr. Argent.

Vártam, hogy megemésszék egy kicsit a hallottakat, aztán folytattam:

– Még valamit elárulok önöknek. Ő és a többiek máshová vitték azt a kincset.

A hír egészen lesújtotta őket. Csak Jim Hawkins vigyorgott

– Máshová vitték? – kapkodott levegő után a lovag.

– Igen, elvitték. Nyolc hónapjukba került.
Mégint vártam egy kicsit, s élvezettel figyeltem
döbönt arcukat, aztán azt mondtam:
– De aztán Dick visszavitte és jó mélyre rejtette...
– Képtelenség ... – jelentette ki Gray.
– ...Isten segítségével – tettem hozzá.
– Hová vitte?
– A Fekete-kőszálhoz.
– Aha! – mondta. – Értem már. – De látszott rajta,
hogy zavara egyáltalán nem múlt el.
– Hol van most Dick? – nyögte ki a lovag.
– Azt nem tudom – feleltem –, de remélem, eljutott
oda, ahová régóta vágyódott, Tom Morgannel és Ben
Creechcselel együtt.

Mr Argent hangja mézesmázossá vált.

– Tom fiam, ugye, ezzel a Dick Johnson-féle mesével
csak próbára akarsz tenni bennünket, ugye, csak tréfálsz
velünk, mi?

Egész idő alatt figyeltem, mint lopakodik egyre
közelebb és közelebb a forgótalpas ágyúhoz, s a keze már
nyúlt is átkozott mülába felé. Már dobta volna, amikor
elsütöttem mindkét pisztolyt. Az egyik lövés a kalapját találta,
s úgy sodorta le parókájával együtt, hogy eközben csinos kis
választékot húzott csenevész, őszülő hajában. A másik épp a
közepén találta el a mülábát; ketté is tört, s most bénultan
fityegett a kezében.

– Jaj, a golyóscsapágyam! – kiáltotta Birka úr. – Te kis
vandál!

Argent átkozódva hajította a tengerbe a lábat.

– Ennyit ér a maga tudománya! – kiáltotta, majd
mindkét kezével megragadta az ágyú csövét, és
fölkapaszkodott rá.

– És most, Tom fiam, miután kilötted mindkét

pisztolyt, remélem, nincs kifogásod az ellen, hogy készenlétebe helyezzem az ágyút, mire a cölöpvár lakói elérik a hajót? – A könyökére támaszkodva nagyot kiáltott: – Lője fel azt a jelzőrakétát, Mr. Hall!

Azzal ismét húzódkodni kezdett fölfelé, de éppen akkor, amikor az arca egyvonalba került az ágyú torkával, Daniel föltápáskodott, kezébe vette a gyújtózsínórt, és a gyújtólyukhoz emelte.

– Mr. Argent, ha nem marad nyugton, egyenesen a Messzelátó-hegy tetejére küldöm föl a fejét.

– Csak tréfáltam – mondta erre Mr. Argent, és leszédült az ágyúról.

34. A *HISPANIOLA* VÉGE

Napnyugtára a cölöpvár lakói is leértek a partra, ott kijavították a hosszú csónakot, és visszaeveztek a hajóhoz. Nyomban észrevettem köztük Betsyt, aki levetette fehér ruháját, és most abban az alsóruhában volt, amelyet a zászlórúdról vettek le.

A hajón levőket lefegyverezték. Ned Barker és Daniel őrséget állítottak éjszakára, amire valójában nem is volt szükség. A lovag és Argent harci kedve elmúlt. Mindkettőjüket halálra rémítette, hogy visszatértem a hullámsírból, a Dick Johnsonról szóló híreimről nem is beszélve. Nem tudták, elhiggyék-e, amit az ezüstkincsről mondtam (az igazat megvallva, magam sem tudtam, igazat beszélt-e Dick Johnson vagy sem). De ha meg is találnák a rejtekhelyén, csakis úgy hozhatnák fel, ha megállapodnak a cölöpváriakkal.

Molly Brindle-lel együtt elkészítettem a vacsorát, s ő közben elmesélte, mi minden történt, amióta elszakadtam tőlük, s azt sem titkolta el, micsoda végzetes hibát követett el

a lovag, amikor a rabszolganőket a hajóra hozta. Trelawney és Argent hosszasan tanácskoztak Wilton úrral, mitévők legyenek másnap. Wilton állítólag egy roppant ésszerű szerződés fogalmazásához kezdett hozzá. Ebben minden követelésnek eleget tennének, s ha az ellenfelek mindnyájan aláírnák, végre elhárulna az akadály a kincs felszínre hozatala elől, „bárhol és bármilyen állapotban legyen is”. Még az öreg Birka úr sem fogalmazhatott volna ennél ésszerűbben. Szegény fickó egyfolytában azon törte a fejét, hogyan halászhatná ki és hozhatná rendbe azt a mülábat. Nem hinném, hogy egyhamar megbocsátaná nekem ezt az ügyet.

Másnap reggel mindenki véget nem érő alkudozásokra volt elkészülve. De amikor összegyűltünk a fedélzeten, újabb meglepetés várt ránk.

Daniel ugyanis szenvtelenül félretolta az iratokat, melyeket Mr. Wilton nyújtott feléje, és azt mondta:

- Nem kérünk papírokat. A hajót akarjuk.
- A hajót?! – tört ki Gray kapitányból a kiáltás.
- A hajót. Megyünk Jamaicába.

A lovag nem hitt a fülének.

– Mihelyt partot értek, nyomban vasba vernek benneteket.

– Amit most elkövettek, azért ötszáz korbácsütés és kötél jár.

– Trelawney uram, nem kell emlékeztetnie rá, mit csinálnak a szökött rabszolgákkal – felelte Daniel. – Csakhogy nem Kingstonba megyünk. Egyenesen a Rio Grandét vesszük célba a széloldal felől, és csatlakozunk a többi szökött rabszolgához. Kingston nem nekünk való hely. De ne aggódjanak. Üzenni fogunk oda, hogy jöjjenek önökért. Feltéve persze, hogy hinni fognak egy koszos nigger szavának.

– El sem tudjátok kormányozni a hajót – vetette oda

Gray.

– Velünk jöhet, kapitány – jegyezte meg Daniel gúnyosan.

Gray elvörösödött.

– Kényszerből sohasem hajózom.

– Akkor maradjon itt Betsy fog navigálni. Ő már végigolvasta a kézikönyvet hátulról előre, előlről hátulra.

Mr. Argent és a többiek nevetésben törtek ki, de Daniel csak legyintett rájuk.

– Hogy mit gondolnak, se nem oszt, se nem szoroz. Elmegyünk. A magukfélék azt hiszik, egy vitorlát sem tudunk felvonni, az irányt sem tudjuk megállapítani, hogy még azt a vacak kereket sem tudjuk megforgatni. Nos, majd meglátják. Mondok önnek valamit, Mr. Trelawney. Amikor tíz évvel ezelőtt Jobyt és engem átszállítottak a benini partvidékről, a legénységet úgy leverte a lábáról a sárgaláz, hogy föl kellett hozniuk bennünket a hajófenékről, hogy elboldoguljanak a hajóval.

Ekkor fölemelte a hangját.

– Kényszerítettek rá, hogy magunk vezessük a rabszolgaságba a hajót. Hát most kihajózunk belőle.

Szünetet tartott, miközben egyenként végignézett rajtunk, mintha most ő lenne a vásárló az emberpiacon.

– A doktor velünk jöhet. Szükségünk van rá. Nem beszélve arról, hogy odaát annyi virágra meg légyre vadászhat, amennyire csak kedve tartja. Lépjen át erre az oldalra, doktor.

Látva, hogy a doktor engedelmeskedik, a lovag szeme kerekre tágult.

– Ned Barker is velünk jöhet, mert ő jó ember. A bőre színéről nem tehet. Nem a mi hibánk, hová születünk, de rajtunk áll, hogy ki tudunk-e emelkedni onnan.

„Nocsak, micsoda prédikátor lenne ebből a Danielből”

– gondoltam.

– Jöhet Molly Brindle is, mert nekik Jobyval közük van egymáshoz. – Molly kerek pocakkal és piruló orcával oldalra lépett.

– Kis Tom is jöhet, mert segített nekünk, meg Jim Hawkins, mert nem bántott bennünket. Mindenki jöhet, kivéve a lovagot, Lady Alice-t, Mr. Argentet, a feltalálót és az ügyvédet, rájuk a jövőendő életünkben nincs szükségünk.

– Akiket nem viszünk magunkkal, azokat partra tesszük. Megosztozunk az élelmiszeren, a fegyvereken és a lőszeren, férfiak a férfiakkal, nők a nőkkel. Aztán elhajózunk. Úgy gondolom, eltöltenek itt egy hónapot. Halászhatnak, úszhatnak, heverhetnek a napon, vagy ha tetszik, kincsre vadásznak. Igazi vakációjuk lesz. Már amennyiben a kingstoniak hisznek nekünk... Erről van szó – mondta mintegy befejezésképpen.

Csend lett. Aztán megszólalt Jem Morris:

– Én átallok hozzájuk. Nekem még gyakorolnom kell, hogy meg tudjam verni Danielt.

Aztán, Gray kapitány nagy bosszúságára, Henry King is kilépett. Gondolom, megtetszett neki az egyik fekete leányzó.

Jim Hawkins megrázta a fejét.

– Sajnálom, hogy el kell búcsúznunk egymástól, doktor, de én haza akarok menni. Sohasem helyeseltem ezt az utazást, nem is lett jó vége. Mégis kitartok a többiek mellett.

– Én itt maradok – szólalt meg Ned Barker. – Nekem vitám van a munkaadómmal, és a szakmai becsület tiltja, hogy vitás helyzetben másnak a szolgálatába álljak. Egyébként is – tette hozzá vigyorogva –, ezen az árfolyamon több hónapi kemény munkánk lesz az ezüsttel.

Ekkor mindnyájan rám néztek. Gondolkoztam egy kicsit, de közben Betsyt néztem. Ő azonban kerülte a

tekintetemet, mintha azt akarná mondani: dönts a magad belátása szerint.

– Én Hawkins úr mellett maradok. Amikor bajban voltam, jó volt hozzám. Most én sem hagyom el. Egyébként nem szeretem a hosszú prédikációkat.

Eldőlt tehát. A társaság két részre szakadt, az egyik rész a hajón marad, a másik partra száll. A készletek elosztása következett. Újból leeresztették a hosszú csónakot, és a szigeten maradók holmijait kivitték vele a partra. A csónak azután visszatért, hogy ezúttal minket szállítson el. A fedélzeten felsorakoztak a hajón maradók, mi elhaladtunk a soraik között, majd lemásztunk a csónakba.

Mr. Somerscale, karján Lady Alice-szel, elmenőben még odaszólt Danielnek:

– Úgy vélem, az önök társadalma, mely ésszerűtlenségen alapszik, továbbá haladásellenes, és nem veszi figyelembe a történelem menetét, kudarcra van ítélve.

De Daniel csak vigyorgott válaszul.

Jim kezét fogott a doktorral. Mindketten mélyen meghatódtak. Én is fájó szívvel vettem búcsút dr. Liveseytől, akit valódi úriembernek ismertem meg.

Aztán jöttek sorba a többiek, Ben Gunn, Mr. Hall és a kis Wilton, hóna alatt az elmaradhatatlan papírköteggel. Esküdni mernék, szívesen kiegyezett volna Daniellel, hogy kidolgozhasson egy megfelelő alkotmánytervezetet.

Mr. Argent következett. Már éppen elhagyta volna a hajót, amikor egy őszes hajú, kövér fekete asszonyság pattant eléje csípőre tett kézzel.

Gyanítottam, hogy ez lehet Nanny, a rabszolganők vezére.

– No lám, hogy elsápadtál, John Silver! Tudod nagyon jól, hogy minden kellemetlenséged tőlem származott. Most én gyötörlek téged, úgy, ahogy valaha te gyötörtél engem.

A további szavait már mindnyájunknak szánta:

– Amíg odavolt a kincsvadászaton, én kezeltem a bristoli Messzelátó fogadóját és a pénzét. A hites felesége voltam, de ezt nem bizonyítja semmiféle papír. Így aztán, amikor Kingstonba jöttünk, és ő lassan felküzdötte magát gazdag kereskedővé, megkérdeztem, mikor visz már el a templomba. De ez nem volt az ínyére.

Lépett egyet előre, Mr. Argent pedig hátra. Még sohasem láttam ilyen összetörtnek, még a szája is remegett

– A tiszteletre méltó kingstoni fehér uraknak nem lehet fekete feleségük, nem bizony, uram. A konyhában meg a kert mélyi viskóban tartják őket. Ez viszont nekem nem volt ínyemre. Attól a naptól fogva a színemet sem látta egészen a mai napig. De azért szemmel tartottam.

– Azt hitted, nagyon furfangos voltál, amikor elküldted Betsyt, hogy kémkedjen a lovag után. De ki küldte Betsy hozzád tizennégy esztendő korában? Én!

Erre már én is hegyezni kezdtem a fülem. Az egyik rejtély megoldódott. Azok a shillingek Betsytől származtak.

– Tehát mindig te köptél a levesembe! – vicsorgott Mr. Argent.

Nanny szélesen vigyorgott. Mintha ez már túl sok lett volna Mr. Argentnek, hirtelen sarkon fordult, és lebecgett a fedélzetről a hajófenékbe.

– A mindenségit – torpant meg a korláthoz érve a lovag, és Nannyhez fordult. – Betsy ezek szerint a maga lánya!

Nanny bólintott. A lovagból kitört a kacagás.

– Csak ne örüljön olyan nagyon – mondta Nanny megrovóan. – Mert maga nem mehet vissza Kingstonba.

– Micsoda?! – hördült fel a lovag.

– Mert vádat fognak emelni maga ellen, amiért hat rabszolganőt engedély nélkül elvitt a gazdájától, némelyiket

egyenesen a férjétől. A maga neve rosszul cseng Kingstonban mostanság!

A lovag tágra nyílt szemmel, tátott szájjal mászott le a csónakba, Jim és az első tiszt segítségével.

Amikor rám került a sor, hiába néztem Betsyre, ő még mindig elfordította tőlem az arcát. Egy szót sem szóltunk egymáshoz.

Az a csók már sohasem csattan el, köztünk vége mindennek.

Ekkor, mintha mi sem történt volna, újra felbukkant Mr. Argent, még az arca is visszanyerte eredeti színét. Gondoltam, talán jól meghúzta a rumosüveget, mialatt odalent járt. A szagán azonban nem éreztem. Különösnek találtam, hogy ilyen nyugodt, még akkor is, ha ennyi év után végre megszabadulhat Nannytól.

Gray kapitány a csónakból tisztelgett a hajónak, aztán az evezők fölé hajoltunk.

Ahogy távolodtunk a hajótól, Nanny kiáltása szállt utánunk:

– Azt hitted, magasra jutottál, John, pedig a saját sírodat ástad meg! A lovag... ő túlságosan lassú, hogy bármiért is törje magát! Te meg túlon túl sokat nyüzsögsz. Isten veled!

Mr. Argent váratlanul elvigyorodott, és megfordult a csónak farában.

– Isten veled, Maisie Jane (először hallottam, hogy valaki teljes nevén nevezi Nannyt)! Isten veled, örökre!

A hosszú csónak orra hamarosan belefűrődött a homokba, s mi szaporán hozzáláttunk a holmik kirakodásához. A víz felől idáig hallatszott, hogy felszedik a horgonyt, aztán Betsy kiadta az utasításait. Abba hagytam a munkát, és néztem, amint a hajó megmozdul és átszeli a csatornát a Csontváz-sziget mentén. Mellettem Gray kapitány

bólogatott mogorva képpel.

– Most jobbra, dél-délnyugatnak, megkerülni a fokot, aztán irány a nyugati oldal.

A vitorlákba belekapott a szél. Az öreg *Hispaniola* igazán szép látványt nyújtott, még Jim úr is szomorkásan bámult utána.

– Többé nem látjuk a *Hispaniolát* – mondta.

Nem is sejtette, milyen igazat mondott. Ebben a pillanatban ismét meghallottuk Nanny hangját, mintha szótölcserbe kiáltott volna.

– Mondok még valamit, John, amin elrágódhatsz! Betsy az én lányom, igaz? Nos, éppúgy a tiéd is! A hasamban volt már, amikor elkergettél bennünket, és azóta sem tudtál róla semmit.

– Hazudsz! – rikácsolta Mr. Argent. De csak egy gúnyos nevetés jött válaszul, miközben a hajó eltűnt a Csontváz-sziget mögött.

– Nézd, Silvert! – mondta Jim úr, és megfogta a karomat.

Mr. Argent egy pillanatig úgy állt, mint akit villámcsapás ért. Aztán hangosan felnyögött, majd támolyogva, mankóját a puha homokba mélyesztve megindult a földnyelv felé.

– Megállj! – üvöltötte. – Megállj! – De addigra a *Hispaniola* már hallótávolságon kívülre került.

Hamarosan végképp eltűnik a szemünk elől, hiszen lassan bealkonyult. Mr. Argent alakja az égboltra rajzolódva tűnt fel a földnyelv csúcsán, amint karját esdeklően tárta ki a távolodó hajó felé, melyet nemsokára el is takart a szemünk elől a délnyugati irányban emelkedő Hátsóárboc-halom egyik kiugró része.

– Igyekezzünk! – mondta Gray kapitány. – Még sötétedés előtt le kell fednünk ezeket a holmikát.

Vitorlavászonból készítünk tetőt föléje.

– Helyes – jegyezte meg Hawkins úr. – Én ugyan a közelébe sem megyek annak a cölöpvárnak.

Éppen a legnagyobb munkában voltunk, amikor a part mentén lassan bicegve ismét feltűnt Mr. Argent. Úgy lógott rajta a ruha, mint valami madárijesztőn, a harisnyája elszakadt, bepiszkolódott. Elegáns, csatos cipője valahol elmaradt a lábáról. Arcáról mérhetetlen kétségbeesést olvastunk le.

Trelawney ránézett, és letette kezéből a kis hordót. Lépett egyet Mr. Argent felé.

– Silver, mi történt?

Legnagyobb megdöbbenésünkre ez az úriember sírva fakadt.

A könnyek leperegtek petyhüdt arcán.

– A lányom. Ő volt a lányom.

– Nyugalom, ember. Ezen már úgysem segíthet. Eddig is elboldogult nélküle. Mi értelme a siránkozásnak?

– Maga bolond! – csattant fel Mr. Argent. – Maga nem tudja, hogy én...

Mr. Trelawney odaugrott, és megragadta Mr. Argent kabátját.

– Mit csinált, maga gazember?

Mr. Argent összeszorított fogain keresztül préselte ki a szavakat:

– Lementem... és a gyújtózsínort...

– Mit csinált?

– A gyújtózsínort... – ismételte meg Mr. Argent vérben forgó szemekkel.

– Az Istenért, de hát miért?

– Az a nőstény... úgy megkínzott... hogy örökre megszabaduljak tőle...

– Aljas gazember, gyilkos! – üvöltötte a lovag.

Eltaszította magától Mr. Argentet, és kirántotta a kardját.

Úgy küzdöttek, mint a démonok. Ha örült csapásaikból csak egy is talál, nyomban széthasítják egymást. Én már-már azt kívántam, bárcsak sikerülne a lovagnak a mosolygó gazember fejét lenyisszantania a nyakáról. Most végre megértettem, miért volt ilyen véleménnyel Hawkins úr a szigetről és mindarról, ami itt történt.

A nagy ugrádozásban csakhamar kifáradtak, és ekkor Gray kapitány előhúzta a pisztolyát, és a csövével nagyot ütött egy vasrúdra. A csengő hang eszembe juttatta az öreg Oakleigh hajdani műhelyét. A küzdelem véget ért, a két öregember végre elnyúlhatott a homokon.

Ahogy a nap lehanyatlott, az árnyékok elnyúltak a parton, és hűvös tengeri szél borzolta fel a fenyőfák ágait. Csend lett.

– Imádkozzunk! – mondta Gray kapitány, és összekulcsolta a kezét. Letérdeltünk.

– Miatyánk, ki vagy a mennyekben...

Éppen e szavakhoz ért, hogy „és bocsásd meg a mi vétkeinket”, amikor hatalmas robajt hallottunk a tenger felől. Silver löporcsíkjá végigégett a hordókig, s a robbanás darabokra szaggatta a *Hispaniolát*.

35. A GYŐZTES MENET

Aznap éjjel a ponyva alá feküdtünk le. Én nem aludtam; éber álmomban Betsy hajolt fölém, de az arcát még ekkor is félrefordította. Arcán és vállán vízcseppek csillogtak.

Aztán eltűnt. Reggel, miután elkészítettem a reggelit, Gray kapitány összehívott bennünket.

– Nyilvánvaló, hogy a megmenekülésben nem reménykedhetünk. Amiben bízunk, most ott hever a tenger fenekén.

Trelawney lovag tiltakozott:

– Le merem fogadni, hogy Blandly, miután észreveszi eltűnésünket, hamarosan hajót küld értünk.

– Ha! – kiáltotta gúnyosan Mr. Argent, aki tőlünk kissé távolabb gubbasztott a homokos fövényen. – Blandly több mint tizenöt éve mesterkedik azon, hogy a polgárokat kijátssza egymás ellen. Tőle ugyan hiába várja a megmenekülését.

– Fogja be a száját, uram! Az ön véleményére senki sem kíváncsi! – csattant fel a lovag.

– Csendet kérek, csendet! – parancsolta Gray kapitány. – Ki kell találnunk, mitévők legyünk. Vagy építenünk kell egy hajót, hiszen a csónakban örültség lenne ennyi embernek a tengerre szállni, vagy építsünk kunyhót, hosszú ittlétre berendezkedve.

– És mi lesz a kinccsel? – szólt közbe Mr. Trelawney, de Gray kapitány pillantására elhallgatott.

– Szavazzunk! – javasolta Ned Barker.

– Szavazzunk? Amúgy kalózok módjára? – kérdezte Mr. Trelawney.

– Nem – válaszolta Ned. – Ahogy a műhelyekben szokták.

Ezzel mindenki egyetértett. De mindenekelőtt, közölte Gray kapitány, kisebb csapatokban át kell kutatnunk a partot a sziget nyugati oldalán. Lehet, hogy egyesek túléltek a katasztrófát. Ha nem, akkor is elképzelhető, hogy a hajóroncsról hasznos készleteket és faanyagot sodor partra a víz.

Elfogadtuk a javaslatot, és kettes-hármas csoportokra váltunk szét. Lady Alice-nek, Mr. Somerscale-nek és nekem jutott a part legtávolabbi része, ahol már a Messzelátó-hegy sziklái meredeztek komoran a tenger fölött.

A látvány éppen megfelelt gyászos hangulatomnak.

Egész délelőtt folyt a keresgélés. Ezek ketten fáradhatatlanul kutattak, s közben csendesen beszélgettek. Én bolond módjára futkároztam ide-oda, mígnem a fáradság némileg józanabb belátásra bír. Kutatásunk végül is semmiféle eredménnyel nem járt, egyetlen deszkára sem bukkantunk a két mérföldnyi partvonalon, de még a sziklák lábánál sem. Eljött a délután, s végre délkeleti irányból meghallottuk a lövést, mely a keresés végét jelezte. Éppen a Messzelátó-hegy déli lábánál voltunk, egy kis öbölben, ahol a körös-körül álló fák alatt ezüstösen csillogott a parti fövény. Lady Alice és a feltaláló pihenőhelyet kerestek az árnyékban, én pedig begázoltam a vízbe, elnéztem a tenger felé, s közben el-elkaptam egy-egy töredéket csendes beszélgetésükből:

– Józan megfontolással... a nagy dolgokat lehet véghezvinni... ez a sziget... a föld természetes bőkezősége... a tudományos elvek...

Eltűnődtem, vajon megszavazzák-e a csónak építését. Úgy tűnt, mintha földi paradicsomnak látnák a szigetet. A víz már csupasz térdemet nyaldosta, amint egyre beljebb gázoltam a lágyan ringatózó, napsütötte habokba. Sarkam puhán mélyedt a fenék homokjába, s minden lépésemre apró vízilények raja rebbent fel a lábam körül.

Távolabb, ahol a napsugarak megcsillantak a víz tükrén, mintha egy part felé sodródó deszkát pillantottam volna meg. Kezemmel árnyékot tartva a szemem fölé indultam arrafelé, de már nem láttam semmit. Talán csak a nap, az égbolt és a hullámok játszanak velem... Az álmatlanságtól és ettől a nyomorúságos helyzettől minden életkedvem odalett. Lehunytam a szemem, és elindultam a mélység felé.

Tehetünk bármit, az élet csak egy játszma. Elég egy rossz lap, s máris vesztesre állunk. Ha pedig mindent elvesztettünk, jön a Halál, elveszi a kártyáinkat, s másvalaki

számára söpri tisztára az asztalt. Az életem úgyis temetéssel kezdődött, nem számít, ha anélkül végződik. A víz már a mellemig ért, a hullámok és az égbolt fehér köddé olvadtak össze a szemem előtt. Izmain elernyedtek. Talán el is aludtam, miközben a habok már a nyakamat és az államat csapdosták. Ha kinyitnám a számat, belém áramlana és megtöltené a tenger, s nem történne más, csak szelíden magával vinne a dagály.

De ekkor megint megpillantottam a deszkát.

Sokkal közelebb volt, és a vízzel egyvonalban levő szemem föl is nagyította. Szelíden ringott és himbálódzott, s ahogy a lábam elengedte a meder homokos talaját, az én testem is átvette ezt a ringást és himbálódzást. Folyékonnyá vált minden bennem és körülöttem, a hullámok a fülembé suttogtak, s fölöttem lassan forogni kezdett az égbolt óriási tányérja. Egész valómat eltöltötte a béke és a nyugalom.

És ekkor megjelent előttem Betsy képe, amint a víz tükréről mosolyog le rám. Úgy éreztem, csak ki kellene nyújtanom a kezem, akár meg is érinthetném, ha a testem nem lenne olyan ernyedt, súlyos.

– Kiúsznál elém? Ez nagyszerű!

– Betsy – mondtam, de amikor léptem egyet feléje, a hűvös hullámok összecsaptak a fejem fölött, s halk bugyborékolás töltötte meg a fületem. Lám, a játszma véget ért, és mi újból együtt vagyunk.

Hatalmas csobbanást hallottam, valaki keményen megragadott és kirántott a fénybe.

– Te tökfej!

Miért beszél velem Betsy ilyen mérgesen, futott át az agyamon, miközben ismét lemerültem a csendes mélybe.

De egy erőszakos kéz újból megragadott, s szemembe vágott az ég kemény kéksége. Kegyetlen vasmarok tépte a hajamat, úgy vonszoltak örült iramban valahová. Csapkodást

hallottam és köpködést, aztán meglöktek, ököllel belém vágta, s végül szárazra vetett halként terültem el a parti homokon.

Kinyitottam a szemem. Betsy karjában feküdtem. Skarlátvörös alsóruhájának caftait és barna arcát láttam. Ha ez a játszma vége, miért nem hagytam már előbb abba? Lehunytam a szemem. Ő pofon vágott. Újra felnéztem.

– Te gazember I Visszajöttem érted, mégis be akarsz csapni!

Legurultam az öléből, és föltérdeltem. Láttam az öblöt, a magas dombot, a fákat és a felénk sétáló Lady Alice-t meg a feltalálót. Visszafordultam Betsyhez.

– Hús-vér ember vagy, Betsy? – Kinyújtottam a kezem, hogy megérintsem a rongyok közül kikandikáló tömör, barna húsát.

Ő keményen rám csapott.

Felugrottam. Ő is.

– És a hajó?! – kiáltottam.

– Elsüllyedt. Ha meggondolom, hogy ez a bolond Silver az apám! Rosszul csinálta a robbantást. A Messzelátó-hegy magasságában ütött lyukat a hajó fenekén. A part közelében süllyedtünk el.

– Mindenki megmenekült?

Bólintott.

– Mindenki. Holnap szavazunk.

– Hajó vagy kunyhó? – kérdeztem.

De ő megrázta a fejét.

– Arról szavazunk, hogy felakasztjuk-e a papát a Csontváz-szigeten vagy sem.

– Ez igaz?

Elvigyorodott.

– Nanny nem fog beleegyezni. Szeretné egy kicsit tovább gyötörni.

Elnéztem sudár testén a piros ruha foszlányait, és ismét kinyúltam feléje. Ő ütött. Én vissza. Ekkor fölkapta alsóruhája szegélyét és a két térde közé gyűrte.

– Három menet, rendben, Tom? – Azzal nekem ugrott. Én kicseleztem, elkaptam, amint el akart siklani előlem, egy csípődobással leterítettem és lenyomtam a homokra. Azt sem bántam, hogy a hullámok átcsapnak fölöttünk, ajkamat az övére szorítottam. Ő összeszedte az erejét, és ellökött magától.

– Azt mondtam, három menet – nyögte.

– És ha veszítek? – kérdeztem, és újból megcsókoltam.

Miközben a földön hemperegve birkóztunk, Lady Alice hangját hallottam a távolból:

– Viaskodnak ezek, Mr. Somerscale?

– A józan ész azt diktálja, hogy nemet mondjak.

– Vannak bizonyos dolgok, amelyek előtt a józan észnek is meg kell hajolnia.

– Valóban, Lady Alice, esetleg mi is bemutatathatnánk valami ilyesmit?

– Esetleg, Mr. Somerscale... no jöjjön...

Kincses sziget, 17.. március 12.

Ezzel a történetem végére értem. Már csak a kunyhó vagy a csónak dolgáról kell beszámolnom. Oly sok szavazat gyűlt össze, hogy az öreg Birka úr és Lady Alice javaslatára építettünk egy csónakot egy kunyhóval a tetején. Nekem ismerősnek tűnik a dolog, Dick Johnson szerint pedig egyenesen a Teremtés 6. fejezetének 14–16. verséből vették az ötletet.⁶

A Messzelátó-hegy lakói is szavaztak. Daniel és a

---

6 A Bibliában itt olvasható Noé bárkájának leírása

többség segíteni akart a csónak megépítésében, néhányan azonban úgy döntöttek, inkább megvárják, míg elkészül, aztán ráteszik a kezüket. De mi legyen ezután? Egyesek Jamaicába, mások Afrikába akartak hajózni vele. Még olyan is akadt, aki itt szándékozott maradni. Betsy szerint kijelentették, hogy nekik éppen annyi joguk van a szigethez, mint bárki másnak. Nekem mindegy, milyen sziget, csak együtt lehessenek Betsyvel, még ha minden vitánkat három menet birkózással akarja is eldönteni.

A sok veszekedés az öreg Wilton urat teszi a legboldogabbá. Dr. Livesey szerint azonban a veszekedésből nem lehet baj, feltéve, hogy a vitázok nem vágják el egymás torkát, mert akkor még ő meg Jim sem tudnak segíteni többé.

Mr. Trelawney és Mr. Argent Ned Barker társaságában naponta elmennek a Fekete-kőszálhoz. Régebben a két úr figyelte, amint Ned és a bányászok félrehordják a szikladarabokat. De újabban a bányászok rászoktak a halászatra és a kertészkedésre, s azóta a lovag és Argent cipekednek – Ned felügyelete alatt. Hetente egyszer Nanny is fölmegegy, hogy szemmel tartsa őket. Azt állítja, ettől újra fiatalnak érzi magát. Nem is tudom, ott van-e egyáltalán az ezüst? Erre vonatkozólag csak Dick Johnson szavára támaszkodhatunk, ő azonban semmit sem állít bizonyosan, kivéve, hogy a mennyek kapuja nyitva áll előtte, hála a kis Tommy Carternek, vagyis nekem.

Minden hónap első vasárnapján az Északi-torkolatban vacsorázom. A negyedik szék támláján immár az én nevem áll. A társaság kellemes, bár csendesnek mondható. Dick hívta a lovagot és Mr. Argentet is, hogy jöjjenek át és béküljenek össze, de ők nem mutattak túl nagy lelkesedést.

17.. szeptember 6.

A számítások szerint még ebben a hónapban végeznek a sziklahordással, és vízre bocsátják a hajót. Dr. Livesey azt mondja, „semmit se bízunk a szerencsére”, így aztán a beszámolómat elhelyezem egy rumoshordócskában, és elküldöm az északkeleti áramlattal, mely állítólag eléri a jó öreg Anglia partjait is.

Ha valaki megtalálja, menjen el a Benbow Admirális fogadóba, és nézzen Hawkins úr ágya alá (feltéve, hogy az öreg hölgy látótávolságon kívül van). Ott meg fogja találni a kincses szigetről szóló történetet, s szavamat adom rá, hogy olyan mesét olvashat, amit bátran megjelentethet könyv alakban.

A sziget, amelyen vagyunk, a szélesség... fok... fokperc és a hosszúság... fok... fokperc találkozásánál fekszik. Dick Johnson a múlt vasárnap elárulta nekem, hogy a kincs rejtekhelye...

(A tengervíz befolyhatott a rumoshordóba, mert a szöveg itt-ott olvashatatlaná vált – R. L.)

TARTALOM

ELŐSZÓ

I. A SZÖKÉS

1. Az öreg temetkezési vállalkozó
2. Végzetes ütés
3. A fekete kocsis
4. Élet a halál után
5. Megjelenik Lady Alice
6. Ben Gunn tréfája
7. A Benbow Admirális
8. A drámaíró

9. Megjelenik Mr. Argent
- II. A CÁPA
10. A térkép
11. Bristolba megyünk
12. Mr. Argent meglepetése
13. Az ökölvívó-mérkőzés
14. A bajnok bukása
15. Utánunk az özönvíz
16. Jim Hawkins meséje
17. Mazsola és bor
18. Van, aki forrón szereti
19. Bor mazsola nélkül
20. Silver bosszúja
- III. KALANDJAIM A TENGEREN
21. A *Hispaniola*
22. A billegő palló
23. Az almáshordó
24. A lázadók
25. A rejtélyes hajóroncs
26. A csontváz-legénység
27. A fekete folt
28. A cölöpvár
- IV. KALANDJAIM A SZIGETEN
29. Mr. Argent zavarban van
30. Fegyver és hatalom
31. Az ezüstrúd
32. A piros alsónemű
33. Daniel megszólal
34. A *Hispaniola* vége
35. A győztes menet

ISBN 963 11 4421 6

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest

Felelős kiadó: Sziládi János igazgató

Szakra Lapnyomda (85-3311), Budapest, 1986

Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Felelős szerkesztő: Rónaszegi Miklós

A szöveghűséget ellenőrizte: Tótfalusi István

Műszaki vezető: Szakálos Mihály

Képszerkesztő: Szecskó Tamás

Műszaki szerkesztő: Kis Tünde

81 000 példány. Terjedelem: 13,5 (A/5) ív. IF 5533